

ကရင်ဂျောက် (၈)နှစ်ပြောက်

အသက်(၁၆)နှစ်ပြည့်ဂုဏ်ပြုအထိန်းအမှတ်

သူယုတ်ဟ သူတော်ကောင်းခွဲခြားရန်

သူယုတ်ဟလက္ခဏာလေးပါ:

- ၁။ သူယုတ်ဟအကောင်းကြောင်းရှိ မမေးလဲ ပြောခြင်း
- ၂။ မောက်ချွဲဖွံ့ဖြိုးဝှက် ပြောခြင်း
- ၃။ သူယုတ်ဟအကောင်းကြောင်းရှိ မသောက်ခြင်းချို့ခြင်း
- ၄။ မောက်ချွဲ ပြောခြင်း

သူတော်ကောင်းလက္ခဏာလေးပါ:

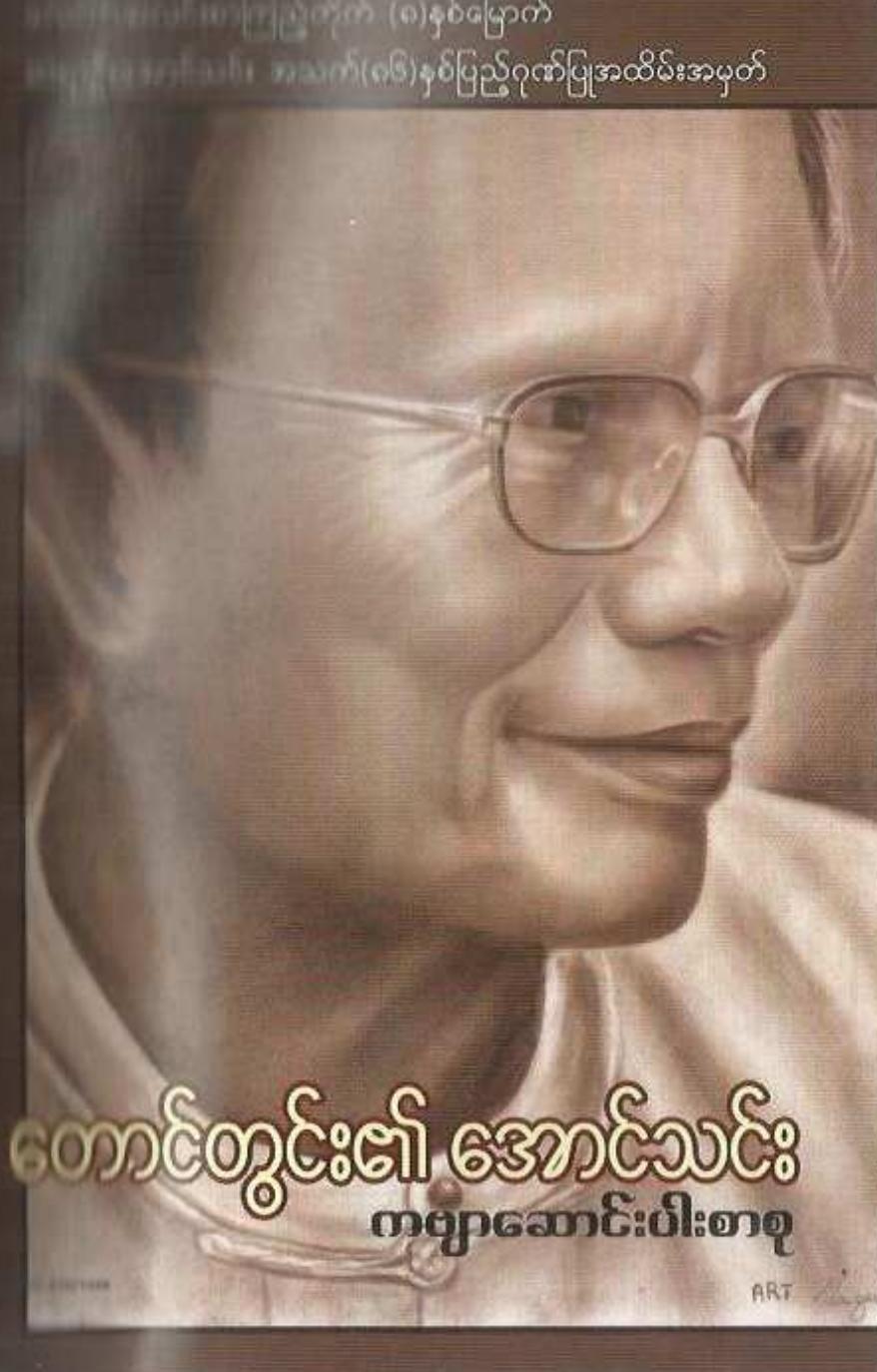
- ၁။ သူယုတ်ဟအကောင်းကြောင်းရှိ မမောက်ခြင်း ပြောခြင်း
- ၂။ မောက်ချွဲ ပြောခြင်း
- ၃။ သူယုတ်ဟအကောင်းကြောင်းရှိ မမေးလဲ ပြောခြင်း
- ၄။ မောက်ချွဲ ကွဲပွဲထုတ်ပြန်ခြင်း

GRAPHIC BY KATHAR



ကောင်တွင်း၏ အောင်သုတေသန
ကရိုဆောင်းပါးစာရင်း

ART



ဖြန့်ချီရေး

ရွှေပြည်သာတေပါဒ

၆/၁၀ ရပ်ကွက်၊ ချင်းတွင်းလမ်း၊ ရွှေပြည်သာမြို့နယ်၊
ရန်ကုန်တိုင်း။

ဖုန်း ၀၁-၆၁၁၆၂၂၂၊ ၀၁-၆၁၁၄၅၇

မြတ်ထောင်စု ဖြူးရွှေ့ရေး
တိုင်းစိန်းသားစည်းလုံးညီညွတ်စု ဖြူးရွှေ့ရေး
အမျိုးအစားအကောက်အညွတ်စု ဖြူးရွှေ့ရေး

မြတ်ထောင်စု
နှုန်းရေးရေး
နှုန်းရေး

ပြည်သူ့သားစည်းလုံး

- * ပြည်ပအောက် ပုဂ္ဂန်နှီး အဆိုဒ်မြင်ဝါဒများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော် တည်ညွတ်အော်မှုပုဂ္ဂန် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးရှိ နှောင့်ယုက် ပျက်စီးသူ များအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော် ပြည်တွင်းရေးရှိ ဝင်ရောက်စွဲပိုက် နှောင့်ယုက်သား ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * ပြည်တွင်းပြည်ပ အမျိုးသားများအား ဘုရားသုဒ္ဓပြဋ္ဌာန် သတ်မှတ်ရေးမှုမျိုးကြ။

နိုင်ငံရေးတည်ရှုက် (၄) ရပ်

- * နိုင်ငံတော်တည်ညွတ်ရေး ရှုပွှေးဆောင်ရေးနှင့် တရားဥပဒေ နှီးမှားရေး
- * အမျိုးသား လည်းလုံးညီညွတ်စု နိုင်ဟောရေး
- * စည်းကမ္ဘာ ပြည်သူ့သား ဒီဇိုင်းရန်စွဲ ရှင်သုနိုင်မာအောင် တည်ဆောက်ရေး
- * ပြည်းပုံးအားဖြော်ပေးနှင့်အောင် အတိပိုကြုံတိုက်သား နိုင်ငံတော်သွေ့ တည်ဆောက်ရေး

လီးများရေးတည်ရှုက် (၅) ရပ်

- * ပိုက်ချေရေးရှိ ပို့ဆောင်ရွက်စွဲတိုးတက်အောင် အောင်ရွက်ရေးနှင့် လွှာလွှာအောင် အောင်ရွက်ရေး အောင်ရွက်ရေး
- * လျှောက်ချေရေးရှိ ပို့ဆောင်ရွက်စွဲတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- * ပြည်တွင်းပြည်ပ အောက်ပညာနှင့်အရှင်းအနှံးများ အနှံးဆုံး ပို့ဆောင်ရွက်ရေး
- * နိုင်ငံတော် ပို့ဆောင်ရွက်ရေး တစ်ရပ်းလုံးရှိ နှုတ်နိုင်မွှေ့မီးအောင်ညွှန် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရှင်းသား ပြည်သူ့သား လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

လူမှုရေးတည်ရှုက် (၆) ရပ်

- * တစ်ရပ်းသားလုံး ပို့ဆောင်ရွက်စွဲတိုးတက် အကျိုးစာရိုက်ပြုစွဲမာအောင်ရေး
- * အမျိုးကမ္ဘာ စာတိုက်ထဲ ပြုစွဲမာရေးနှင့် ယဉ်ကျေမှုများအား အမျိုးသားလုံး လက္ခဏာ ပုံ၊ မေတ္တာပုံရှိရေးအောင် ထိန်းသိမ်းစောင်ရွက်ရေး
- * စစ်ကြောင်း ပြုစွဲမာရေးတိုးတက်ပြုစွဲသည် ပြည်တော်ရွက်စွဲတိုးတက် ရှင်သုနိုင်မာရေး
- * တစ်ရပ်းသားလုံး ကျိုးမာရ်ပြုစွဲမာရေးနှင့် ပညာရှည်ပြုစွဲမာရေး

တောင်တွင်းကြီးမြို့

ဆရာတိုးအောင်သင်း တည်ထောင်သော

လေကဒအလင်းစာကြည့်တိုက်

၈ နှစ်ပြောက်နှင့်

ဆရာတိုးအောင်သင်း အသက် ၈၆ နှစ်ပြောက်
ဂုဏ်ပြုအထိုင်းအမှတ်

စောင်တွင်း၏အောင်သင်း

ကဗျာဆောင်းပါးစာရု

ထုတ်ဝေခြင်း

၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ပထမအကြိမ်

အားရေ - ၂၀၀၀

မျက်နှာပုံးနှင့်

ဦးစီးတင့်၊ ညီမေတ္တာပုံနှင့်တိုက်

သုဒ္ဓဝိပသုနာရိပ်သာ၊ မျှော်သီဖြူနယ်၊ ရန်ကုန်။

ထုတ်ဝေသူ

ဒေါသင်းသင်းမှုနှင့် သင်းစာပေ

အမှတ် ၁၀၊ ရတနာမြိုင်လမ်း၊ လှည့်တန်း၊

ကမာရွတ်ဖြူနယ်၊ ရန်ကုန်။

မျက်နှာပုံးဒီဂိုင်း - မကြားသား

အွန်ပူဗျာတာစာစီးနှင့် အတွင်းဖလင်

Dream City Ph: 0973052433

တန်ဖိုး - ၁၂၀၀ ကျပ်

စာအုပ်ကတ်တောက်အညွှန်း (CIP)

စ.၀၈.၈၄

ကလောင်း

တောင်တွင်း၏အောင်သင်း ကုမ္ပဏီဆောင်းပါးစာရွေ / ကလောင်း

- ရန်ကုန်

သင်းစာပေ၊ ၂၀၁၃၊

၁၇၆ စာ၊ ၁၀၅ x ၁၂၅ စင်တီ။

(၁) တောင်တွင်း၏အောင်သင်း ကုမ္ပဏီဆောင်းပါးစာရွေ

တောင်တွင်း၏အောင်သင်း အသက် ၈၆ နှစ်ပြည့်

အထိပ်းအမှတ်နှင့် ဆရာတိုး၏အောင်သင်း

တည်းထောင်ခဲးခဲ့သော တောင်တွင်းကြီးပြို့

လောကအလင်းအကြည့်တိုက် (၁) နှစ်အမြောက်

အထိပ်းအမှတ် ' တောင်တွင်း၏အောင်သင်း'

ကုမ္ပဏီဆောင်းပါးစာရွေ

စဉ် ခေါင်းစဉ်

ရေးသူ

- အောင်သင်း၏ အမှာစာ အောင်သင်း ၉

- မှုဒ်တာ စာရေးဆရာ မေတ္တာရှင်ချွဲပြည်သာ ၁၅

- မှတ်တမ်းမှုသည် သမိုင်းဆီသို့ ညီမေတ္တာ ၃၁

ကုမ္ပဏီ

၁။ စာပေဝန်းရပ် (ကုမ္ပဏီ) တောင်တွင်း

မြေလတ်သခင် မောင်သင်းကျော်

အလက္ခာနှင့်းဆီ ၃၉

၂။ လမ်းတစ်လျှောက်သင်းပါတယ် မောင်သင်းခိုင် ၄၁

၃။ လူငယ်တွေရဲ့ဆရာ မောင်ကြည့်သာ ၄၂

(6)

၄။ ပင်စင်နာ	ရာမျိုး	၅၅
၅။ ဆရာအောင်သင်း	ချွဲလေးမြတ်	
တောင်တွင်းမြှုပြန်လုံးသား	(ဝမ်းတွင်း)	၄၆
၆။ မြေလတ်မှာသင်း	မောင်ခင်သာ	၄၈
၇။ နေတစ်ခုလတစ်စင်း		
တောင်တွင်းအောင်သင်း	မောင်မောင်ပြည့်အေး	၅၀

အောင်းပါး

၁။ ကျွန်ုပ်တော်တစ်ဘဝဆရာ	ဇွဲနှိုင်	၅၃
၂။ ဝေးနှုပ်ပေမယ့် နီးဇာဆပ်ပါဆရာ	ရှင်သင်းနယ်	၇၁
၃။ ကျွန်ုပ်တော်အာတ်ဆရာ	ခင်မောင်ရှင်	၇၇
၄။ တို့ဆရာ	သင်းသင်းလှိုင်	၈၁
၅။ သူနှင့်ကျွန်ုပ်တော်	သိန်းအောင်	၈၅
၆။ ဆရာအောင်သင်းနှင့်ကျွန်ုပ်တော်	တိုးကိုဇွား	၉၂
၇။ ၁	မြင်္ဂါး	၉၇
၈။ အသံဖြင့် သရှိပေးသော်	မောင်ယဉ်ဇွဲ	၁၁၀
၉။ ဆရာဦးအောင်သင်း		
ရေးသော တေးတစ်ပုဒ်	မင်းသိမ်း	၁၁၇
၁၀။ ဖူးငံဘဝကတည်းက		
မွေးကြိုင်တဲ့ပန်း	မောင်ခင်မောင်္ဂီး	၁၂၄

(7)

၁၁။ ပေးလေးပင်အလိမ္မာနိရမိ	အရှင်ဓမ္မရိယ	၁၂၉
၁၂။ နကါးနီး စစ်သားကြီးမဟုတ်သော		
စစ်သားကြီးနှင့် ချွဲသူနှုန်းမြေ	ဆရာသီး	၁၃၅
၁၃။ မောရမဲ့မြေက ပေးစာ	မောင်ရှိုးရှုက်	၁၄၁
၁၄။ ယပ်တောင်တစ်ခတ်		
လေတစ်ဟင်လည်း	ဆွဲမောင်	၁၄၆
၁၅။ ကျွန်ုပ်တော်သိသော ဆရာ	အောင်သက်နီး	၁၅၂
၁၆။ နှလုံးသားပဝါနှင့် သိမ်းထုပ်ထားသော		
ဆရာအမွှေ	အမှုသား	၁၅၆
၁၇။ မိသုန္တီးမြေ့ခြား ရေကြည်တော်		
ဆက်ရခြင်း	သန်းစီး	၁၆၃
၁၈။ အာဂလူ	ဆွဲအိမ်ကို	၁၆၇

○○○

၁၇၁၅။ ၁၇၁၆။

တောင်တွင်းကြီး မြို့သူမြို့သားများက ကျွန်တော်ကို ချီးကျျး
ကြသည်။ ထိုအချက်မှာ အဆန်းမဟုတ်ပါ။ ကိုယ်မြို့သား တစ်
ယောက်အတွက် ဂုဏ်ယူတတ်ကြဖြစ်ပါသည်။ သို့သော သူတို့
အာမပလ္လာငယ်အချို့က “ကျွန်တော်သီသော ဦးအောင်သင်း”
ဖို့သည် သဘောမျိုး ကျွန်တော်အကြောင်းကို ရေးကြသည့်စာ
ပျောကို စုပေါင်းပြီး စာအုပ်ထုတ်ဝေကြမည် ဆိုသောအခါ
ကျွန်တော် လန့်သွားပါသည်။ အမှန်ပြောရလျှင် ခပ်ရွှေတ်ရှုံး
ပြန်မှုပါသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်ကျွန်တော်လည်း ဤမျှလောက်
(အမျှလောက်အောင်) ကြီးကျယ်လှသည်ဟု မထင်မိရိုးအမှန်ပါ။
သို့မြှင့် ကျွန်တော်က မသိချင်ယောင်ဆောင်နေခဲ့ပါသည်။

သို့သော ပြသသနာပေါ်လာသည်က နိုင်ငံကျော်ဓမ္မကထိက၊
ပရုပိတာသူရဲကောင်း မေတ္တာရှင်ဆရာတော် ဖြစ်သည်။ နယ်
လျဉ်းတရားဟောရင်း ဆရာတော်က တောင်တွင်းကြီးသို့ ရောက်

သွားသည်။ စကြည့်တိက်၊ စကြည့်သင်းကို အလွန်စိတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ တောင်တွင်းကြီးစကြည့်တိက်ဖြစ်မြောက်အောင် ကျွန်တော်က စတင်လွှဲဆောင်ခဲ့ကြောင်း ပြောပြကြသည်။ ဒီတော့မှ “မင်းတို့ ဦးအောင်သင်းအကြောင်း မှတ်တမ်းမတင်ကြဘူးလား”ဟု မေးမြန်းသည်။ ဒီတော့ သူတိရေးထားသမျှ “ဦးအောင်သင်းအကြောင်း ဆောင်းပါး စာပေ တိတွေ့” လေးများကို ထုတ်ပြချက် စာအုပ်ထုတ်ဝေရန် စီစစ်နေပါကြောင်း လျောက်ထားကြသည်။

သည်တော့ ထိစာတိပေစလေးများကို ဆရာတော်က ဖတ်ရှုပြီး “ဒီစာအုပ်ကို ငါထုတ်ပေးမယ်” ဟု ပြောပြီး ထိစာလေးများကို ဆရာတော်ကိုယ်တိုင်ယူသွားသည်။ ဒီအကြောင်းကို စကားလိုက်တော့ ကျွန်တော် အတော်လေး လန့်သွားပါသည်။ တစ်ပြည်လုံးအတွက် ဒီစာအုပ်ကို ဖြန့်လိုက်ရင်တော့ ခုကွဲပေါ့။

သို့သော် ဆရာတော်ကို ကျွန်တော် မလွန်စေနိုင်ပါ။ မေတ္တာရှင်ဆရာတော်နှင့် ကျွန်တော် ရေစက်ဆုံးတွေကြုံခဲ့ရပုံကို ပြောချင်သေးသည်။ ကျွန်တော်က ဆရာတော်၏စာတွေကို အတော်များများ ဖတ်ဖွဲ့သည်။ ထူးခြားသော ဓမ္မကတိကပ်ဟု လည်း ကောက်ချက်ချမိုသည်။ တွေ့သမျှ၊ ကြုံသမျှ ရွှေဘဝကို လေ့လာရုံးစမ်းတတ်သော ပါရမိရှိသည်။ ထိအတွေ့အကြုံကို ပြန်လည်ရေးသား ဟောပြာတတ်သော စွမ်းရည်လည်း ရှိသည်။

ကုန်းကြီးဓမ္မကတိကပြစ်၍ ဘာသာရေး၊ သာသနရေး၊ ကျမ်းကို စာမေး အဆတ္တာအကြုံများကို ရေးသားနိုင်စွမ်းရှိသည့် အရည်အချင်းကောက် အထူးပြောစရာမလိုတော့ပါ။ ထိုကြောင့် ဆရာတော်ကို မဆတ္တုဖူးမိကပင် သူစာတွေကို ဖတ်ပြီး သူကို မမြင်ဖူးမိကပင် ဖူးခြားသော ဆရာတော်ပေပးဟု အဝေးက လုမ်းပြီး လေးစားကြည်ညိုနေမိခဲ့သည်။ သို့သော် တစ်ခါမျှ မတွေ့ခဲ့ဖူးပါ။

သို့သော် ဆရာတော်က တရားဟောလှည့်ခိုက် ခရီးကြုံ၍ ကျွန်တော်အိမ်သို့ ဆိုက်ဆိုက်ဖြုံက်ဖြုံက် ဤရောက်လာခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် အဲညွှားမိသည်။ ဝါးလည်း သာသွားသည်။ သို့သော် ရင်ထက် ထိတ်ထိတ်ပျော်ပျော် ဖြစ်သွားမိသည်ကိုလည်း ဝိမိပါသည်။ ‘ဆရာတော် ဘာကြောင့်များ ကြွလာပါလိမ့်သလဲ’ ပေါ့။ သိုနှင့် နစ်ဦးသား စကောင်းပေကြောင်း စကားလက်ခုံ ကျွန်းသည်။ ဆရာတော်က စကားပြောရှုံးလည်းကောင်း၊ ရုပ်းများရှုံးလည်းကောင်း အလွန်ကို လွှတ်လပ်ပွင့်လင်းသည်။

ထိုများကို သူနှင့် ပါလာသော တပည့်တစ်ယောက်အား ကျော်ပြီး စကားတစ်ခွန်းဆိုလိုက်သည်။ တပည့်က အထုပ်ကလေး တစ်ရ ယူလာသည်။ ‘အဲဒီအထုပ်ကို ဆရာကြီးကို ပေးလိုက်’ ဟု ပြောသောအဲ ထိုတပည့်က ထိအထုပ်ကလေးကို ကျွန်တော် အော် ရှိသောစွာ ကမ်းပေးပါသည်။ ကျွန်တော်က လက်ခံယူလိုက် ပါသည်။ ငွေစက္ကာတ်မှန်း သိလိုက်ပါသည်။ ဆရာတော်က

ကျွန်တော်အား စွန့်ကြသည့်ငွေကြား ဖြစ်ကြာင်း သိလိုက်ပါသည်။ ထိုကြာင်း

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ဘုရား၊ ဆရာတော်နဲ့ တပည့်တော်တို့ နှစ်ဦးရဲ့ စွန့်စားခန်းပါပဲ”ဟု လျောက်လိုက်သောအခါ ဆရာတော်က

“ဘယ်လိုကြာင်း စွန့်စားခန်းလို့ ပြောလိုက်ရတာလဲ”ဟု မေးပါသည်။

“အရှင်ဘုရားက စွန့်တော့ တပည့်တော်က စားရတာပေါ့ဘုရား”

ဆရာတော်က နှစ်မြိုက်စွာ ရယ်မောပါသည်။
ဆရာတော် ပြန်သွား၍ စွန့်ပေးထေားခဲ့သည့် ငွေကို ရရှိကို
ကြည်လိုက်သောအခါ ငွေတစ်သိန်းကို စည်းနည်းလေးပဲ လျှော
ပါသည်။ ကျွန်တော်အဖို့တော့ အတော်လေးများသော ဆုလာဘ်
ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဆရာတော်နှင့် သိဟောင်းကျွမ်းဟောင်း
ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

ဆရာတော်အား ကျွန်တော် ကြည်ညီမြို့သည်အချက်မှာ
ပရဟိတလုပ်ငန်း ကြိုးပမ်းမှုများကြာင်း ဖြစ်ပါသည်။ အထူး
သဖြင့် ကလေးလှေယ်များ နှီးဆော်ပေးမှု၊ စာကြည့်တိုက်၊
စာကြည့်သင်းများ ဖြစ်မြောက်ရေး လုံးဆော်ဟောပြောမှုများ
ကြာင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယာရ ကျွန်တော်အကြောင်း ရေးသားထားသော စာမျက်နှားကို
ရေးသို့ထုတ်ဝေပေးမည် ဆိုလိုက်သောအခါ ဆရာတော်က
ကျွန်တော်အား ဂုဏ်ပြုခြင်း ဖြစ်သည် ဟု ဝမ်းသာမိရိုးအမှန်
ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော ကျွန်တော်မိတ်တွင် မစုံမရဖြစ်မေ့မိသည်
မှာလည်း အမှန်ဖြစ်ပါသည်။

စာဖတ်သူအား ကြိုးတင်၍ သတိပေးစကား မှာကြားလိုပါ
သည်။ ကျွန်တော်သည် ထိုက်သင့်သလောက် ကျော်ကြားသော
စာပေသမားဖြစ်ကြာင်း အားလုံး သိကြပါသည်။ ထိုအတွက်
ဆောင်တွင်းကြီး မြို့သူမြို့သားများကလည်း ကိုယ့်မြို့သားအဖြစ်
ဂုဏ်ယူကြသည်မှာ အဆန်းမဟုတ်ပါ။

ကျွန်တော်၏ဘဝကို ပြန်လည်စဉ်းစားလိုက်တော့ ဒုတိယ
ကျော်စီကြီးအတွင်း ခေတ်ပျက်ထဲတွင် ရုလားမြောက်ခဲ့ရသည်။
ပြောကို ဟုတ်တိပတ်တိ မသင်ခဲ့ရ။ တော်သလို လျော်သလို
ကြိုးပြင်းခဲ့ရသည်။ တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်းသားဖြစ်စို့ မဟာဝိဇ္ဇာအထိ
အသင်းမြင်စို့ ဆိုတာတွေကို ကျွန်တော် ယောင်လို့မျှ မတွေးစုံပါ။
မှတ်လည်းမမှန်းတတ်ခဲ့ပါ။ သို့သော ကျွန်တော် တတ်စွမ်းသမျှ
ကြိုးပမ်းအောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုကြာင်း ကျွန်တော်မှတ် မြို့သူ
မြို့သားများက ကျွန်တော်ဘဝအခြေခံကို သိကြသောကြာင်း
မြို့သူမြို့သားကြသည်။ ဒီတော့ သူတို့ သားသမီးတွေနှင့် နှာင်
လေမျက်သား သူငယ်များအား ကျွန်တော်ကို အားကျု ကြိုးစား

စေချင်ကြသည်။ ကျွန်တော်အကြောင်းကို (ကျွန်တော်၏ ကြီးပမ်းတက်လှမ်းအောင်မြင်မှ အကြောင်းကို) ပုံပြင်သဖွယ် ပြောပြတတ်ကြသည်။ ထိုသို့ ပြောပြသည့်အတွက် လူငယ်များကလည်း ကျွန်တော်ကို အားကျ ချီးကျူးမြင်း ဖြစ်ကြသည်။

ထိုကြောင့် စာဖတ်သူအား ကြိုတင်ပန်ကြားထားလိုသည်က ကျွန်တော်အား ချီးကျူးသော စကားများကို တွေ့ကြရပါလိမ့်မည်။ မူလရည်ရွယ်ချက်များ တောင်တွင်းကြီးမြှုပ်နယ် မျိုးဆက်သစ်များ အတွက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော် မေတ္တာရှင်၏ စေတနာ ကြောင့်သာလျှင် ထိုက်သင့်သလောက် ပုံနှိပ်သွားသော စာအုပ် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်၏ အရည်အချင်း အောင်မြင်များကို အမွန်းတင် ချီးကျူးရန် မဟုတ်ဘဲ တောင်တွင်းကြီးမြှုပ်နယ်သား နောင်လာနောက်သား လူငယ်များ ကြိုးစားအားကျုလာအောင် တိုက်တွန်း လုံးဆော်သော စာများသာ ဖြစ်သည်ဟု မူဒိုက် စိတ်ဖြင့် ဖတ်ရှုကြပါရန် တိုက်တွန်းလိုက်ရပါသည်။

မေတ္တာရှင်ဆရာတော်၏ ကျေးဇူးကို ဆင်ခြင်လျက်-

အောင်သင်း

၂၉-၁၁-၁၂

မူဒိုက်စားအောင်ရေးဆရာ

ဆယ်တန်းစကားပြောစာရပ်ထဲတွင် အုပ်စုစာရေးဆရာ ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဆောင်းပါတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ခဲ့ရဖူးသည်။ ထိုဆောင်းပါထဲတွင် ကျမ်းပြုစာရေးဆရာ ဆရာတော်နှစ်ပါး တွေ့ဆုံးခဲန်းပါရှိသည်။ ရွှေ့မင်ဆရာတော်က တောထဲတွင်နေပြီး ရှိနည်း နိသာယကျမ်းကို ရေးသားပြုစုသည်။ တောင်ပိုလာဆရာ ဆတ်က မြို့ပေါ်တွင်နေပြီး မင်းအပူဇော်ခံကာ ကျမ်းစာရေးသား သည်။ တောင်ပိုလာဆရာတော်က ရွှေ့မင်ဆရာတော်ကို လာဆရာကုံးမြှောင်းဖြင့် ရွှေ့မင်ဆရာတော် ရေးသားသော ဝိနည်း နိသာယကျမ်းကို ဖတ်မိသွားသည်။

တောင်ပိုလာဆရာတော်လည်း ဝိနည်းနိသာယကျမ်းကို ရေးသားပြုစုပြီး ဖြစ်သည်။ သို့သော် ရွှေ့မင် ဆရာတော်ရေးသား ဆော ကျမ်းက ပိုမိုကောင်းမွန်သောကြောင့် ကျမ်းစာနှစ်ခု အပြုံး မရှိသင့်ဟုဆိုကာ မိမိရေးသားသော ကျမ်းစာကို စေတိရင်ပြင်တွင်

မီးပူဇော်ပစ်လိုက်သည်။ တောင်ဒီလာဆရာတော်ကို ခုံဖယ်စာရေး
ဆရာဟူသော ဂုဏ်ပွဲအပြင် မှတ်တာစာရေးဆရာဟူသော ဂုဏ်
ပွဲကိုလည်း ထပ်ဆင့်ပေးလိုက်ချင်ပါသေးသည်။

မနာလိုခြင်းနှင့် ဝန်တို့ခြင်းသည် ပုထိုးမှု၊ အနုသယ
အနေနှင့် တည်ရှိသည်။ သောတာပန်ဖြစ်မှသာ ထိုစိတ်ဆိုးစိတ်
ယုတ်နှစ်မျိုးကို ပယ်သတ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ပုထိုးမှုးသည်
များသောအား ပြင့် ကိုယ့်ထက်သာသူအပေါ် ဝစ်းမြောက်နိုင်သူက
ရှုံးပြီး မနာလိုဖြစ်သူက များသည်။ လောသကတိသောမထေရး
သည် ရဟန္တာဖြစ်ပါလျက် ဆွမ်းဝအောင် မဘုံးပေးရသော
ကြောင့် ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် ပရို့ဗုံးဝင်စံခဲ့ရသည်။ မထေရး
မြတ်သည် ဘဝတစ်ခုက ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး ဖြစ်ခဲ့စွာသည်။

ကျောင်းဒကာက တည်းခိုရန် အခက်ခဲဖြစ်မှသော ရဟန်း
တစ်ပါးကို ကျောင်းသို့ ပင့်ဆောင်ခဲ့သည်။ အရာထိုင်စိုးလည်း
ပြုလုပ်ပေးသည်။ လုဝတ်ကြောင် ကျောင်းဒကာက သဘောထား
ကြီးသော်လည်း သက်နှိုးဝတ် ဆရာရဟန်းက သဘောထားသေး
မှသည်မှာ အဂျာန်အုံပြုစရာကောင်းသည်။ ကျောင်းထိုင်ဘုန်း
ကြီးက ဧည့်သည်ရဟန်းအပေါ် မနာလိုဖြစ်လျက် ရှိသည်။ သူ
ကျောင်းတွင် ကြောကြောတည်းမှာ နိုးသောကြောင့် စကားမပြောဘဲ
မှသည်။ ကျောင်းဒကာက အပြန်တွင် ဆွမ်းစားပင့်သွားသည်။
ဆွမ်းစားပင့်ကြောင်းကို ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးကိုသာ လျှောက်ခဲ့

သည်။ ဧည့်သည်ရဟန်းကို ပင့်ခဲရန်လည်း တစ်ခါတည်းလျှောက်
သည်။

နှုက် ဆွမ်းစားကြောအား ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးက
ဧည့်သည်ရဟန်းကို မပင့်ဘဲ တစ်ပါးတည်း ကြွေသွားသည်။
ကျောင်းဒကာက ဧည့်သည်ရဟန်းဘုံးပေးရန် ထည့်ပေးလိုက်
သော ဆွမ်းနှင့် ဟင်းများကိုလည်း လမ်းမှာသွေ့ပစ်ခဲ့သည်။
သူ ပြစ်မှုးနေသည်ကို အဘို့သူ၏ရရှိနှစ်ဖြစ်သော ဧည့်သည်
ဟေသာက ကျောင်းမှ သိနှင့်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းထိုင်
ဘုန်းကြီး အပြစ်မကြီးစေရန် အလျင်အမြန် ကြွေသွားသည်။
ကျောင်းထိုင်ဘုံးကြီးသည် သေသာအား အဝိမိဝဲရသို့ ကျခဲ့
ရသည်။ စိတ်ဓာတ်နိမ့်ကျလျင် ဝတ်ထားသော သက်နှိုးက ဘာမျှ
မတတ်နိုင်ကြောင့် သက်သေပင်တည်း။

ငါမှာဂျုတ်သောအား ဇွေးဘဝငါးရာ ဖြစ်ရသည်။ ထို့အာက်
သီးရွားဘဝငါးရာ ဖြစ်ရသည်။ ဇွေးများကို သေချာလေ့လာကြည့်
ပါက များလိုဝင်တို့စိတ် အားကြီးကြောင်း တွေ့ရသည်။ မိမိစိတ်
ရွှေ့ များလိုဝင်တို့စိတ် ပေါ်လာပါက ဇွေးများကို လှမ်းကြည့်ပြီး
‘ခါ ရွှေ့ပြစ်တော့မယ်’ ဟု သတိပြုကာ ပယ်သတ်လိုက်ပါ။
သေသာကတိသောမထေရးသည် ရဟန္တာဖြစ်ရမည့် ဘဝမှာပင်
မျှသောက်းစားရွှေ့မြှေ့သွားပြီး လူဖြစ်ရသည်။ သူသန္တတည်သည်
နှစ် တစ်ဦးလုံး တောင်းစားမရပြစ်ကာ ငတ်ပြတ်ဆင်းရဲကြသည်။

သူမွေးလာသာအခါတွင်လည်း သူကိုပွဲချိပြီး သွားတောင်းလျှင် ပေးမည့်သူမရှိချေ။ ထို့ကြောင့် သူကို တစ်နေရာတွင် ချထားပြီး သွားတောင်းရသည်။ မောက်ခုံး မိခင်ဖြစ်သူပါ သူ ဒဏ်ကိုမခံနိုင်ဘဲ ထွက်ပြေးသွားရသည်။ လမ်းမတွင် လျဉ်းလည် တောင်းစားနေသော လေသကတိသုကို ရှင်သာရိပုတ္တရာက ခေါ်ယူပြီး ကိုရင်ဝတ်ပေးလိုက်သည်။ မောင်၌ ရဟန်းဖြစ်သော အခါ ရဟန္တဘာဝသို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။ သို့သော် ရဟန္တဘာဝသို့ ရောက်သည့်အထိ တစ်ကြိမ်မျှ ဆွမ်းဝအောင် မဘုံးပေးရပေ။

ဆွမ်းလောင်းမည့်သူ မရှိသောကြောင့် မဟုတ်၊ ဆွမ်းလောင်း၍ မရသောကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ မြင်သာအောင် ပြရရွှေ့ပြု ရဟန္တအပါး တစ်ရာကို အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ဆွမ်းလောင်းမှ သည်။ လေသကတိသုမထောင်အလျဉ်သို့ရောက်လျှင် လောင်းနေသော ဆွမ်းနှင့်ဟင်းများ ပျောက်ကွယ်သွားသည်။ လေသက တိသုမထောင် ကျက်သွားလျှင် ဆွမ်းနှင့် ဟင်းများ ပြန်ပေါ်လာ သည်။ ထို့ကြောင့် ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် ပရီနိုဗုန်းဝင်စံခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုဖြစ်ရပ်ကို ကြည့်ပြီး အသုနေးတစ်ခု ရေးထား မိသည်။

ရဟန္တဖြစ်တိုင်းလည်း ဘုန်းမကြီး၊ ဘုန်းကြီးတိုင်းလည်း ရဟန္တ မဟုတ်ဟုသော အသုန်ပင် ဖြစ်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ရဟန္တဖြစ်သောလည်း အရင်ဘာဝများက မနာလိုဝန်တိုစိတ် အား

ပြိုမြဲလျှင် ဘုန်းမကြီးပေ၊ ပုထိဇုံဖြစ်သောလည်း မနာလိုဝန်တို စိတ်ကို သံဝေဂါအသိဖြင့် ပယ်သတ်နိုင်ပြီး ဒါနပြုခဲ့လျှင် ဘုန်းကြီးသည်။ ထို့ကြောင့် ဝန်းသို့ဆရာတတ်ကြီးက

များမည်မျှေးရှင် ကြက်တွေ၊ ဘဲတွေပဲ မွေးပါ၊ မနာလိုဝန်တို့ ဝန်တိုစိတ်ကို မမွေးပါနဲ့၊ အကုသိုလ်ဖြစ်တာချင်း အပါယ် ကျေတာချင်း တွေသောလည်း ကြက်တွေ ဘဲတွေ မွေးတာက ကြက့်၊ ဘဲ့စားပြီးမှ အပါယ်ကျသည်။ မနာလိုဝန်တို့ ဝန်တိုစိတ်ကို မွေးသည့်အတွက်ကား ဘာမျှမစားရဘဲ အပါယ်သို့ ကျသည်။

ဟု ဆုံးမတော်မွှဲခဲ့သည်။ အမျှားဟုသည် မောဟမကင်းသူ ပုထိဇုံတိုင်းနှင့် ဆက်ဆံသည်။ လောကုံး အမျှားကင်းသူသည် ကျော်ရှင်တစ်ဆူသာ ရှိသည်။ စေတနာဆိုးဖြင့် လောကုံး ပျောက်ဆီးရှုံး အတွေးမှား အရေးမှားများကို တင်ပြနေသော အဓမ္မ ပါခါတိကိုကား အမျိုးခံပြီး အမျိုးကို ရေးသားဟောပြောကာ တိုက်နိုက် ချေမှုနှင့်ရေပေလိမ့်မည်။ ဥပမာအားဖြင့် အလိုတူလျှင် ကာမပိုင်ရှိသော အမျိုးသမီးနှင့် ပျော်ပါးနှင့်သည်။ ပြည်သူတဲ့တွင် ပီဝိကိုယ်တိုင် ပါဝင်နေသောကြောင့် ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းကို ခိုးလျှင် အပြစ်မရှိ စသော အဓမ္မဝါဒ တို့ကို တင်ပြနေသော ပစ္စွာနှင့်ကမ္မ ဝါဒ၏ မိုးပြာ့ဂိုဏ်းမျိုးကိုကား အမျိုးသာက်မှ ရပ်တည်ကာ တိုက်နိုက် ချေမှုနှင့်ရေပေလိမ့်မည်။

သတိမှုလျောမူကြာ့၏၊ အမှတ်မှားမူကြာ့၏၊ ကျမ်းကို
မန္တံစပ်မူကြာ့၏ အမှားအချို့ကို ရေးသားဟောပြာနေခြင်းမျိုးကို
ကား အဓမ္ဒဝါဒီတံဆိပ်ကပ်ပြီး ထောင်ကျရန်၊ လူထွက်ရန်အထိ
မလုပ်သင့်ပေါ့၊ လူကိုယ်တိုင်သော်လည်းကောင်း၊ စာရေးရှုသော်
လည်းကောင်း၊ ဖုန်းဆက်ရှုသော်လည်းကောင်း အမှန်ကို ပြပြင်
ပေးသင့်သည်။ ထိုသို့ ပြပြင်ရှုမရမှ ဂျာနယ်များ၊ မရှုစ်းများတွင်
ရေးသားသင့်သည်။ ထိုအဆင့်နှင့်မျှမရလျှင် နောက်ဆုံးအဆင့်
အနေဖြင့် ဝိနိုဒ်ယခုရုံးသို့ တင်ရပေမည်။

ယခုခေတ် ဝေဖန်ရေးဘများကို ရေးနေသူအားလုံး စာမေးပါ
ဖြေဖွဲ့ကြသူရှုည်းသာ ဖြစ်သည်။ အမှတ်တစ်ရာပေးလျှင် အမှတ်
တစ်ရာပြည့်ရအောင် မဖြေနိုင်ခဲ့ကြပေါ့၊ အနည်းငယ်သော အမှား
ကို ရေးသားဖြေဆိုဖူးကြသူရှုည်း ဖြစ်သည်။ သို့ဆိုလျှင် ငါးတို့
ကိုလည်း အဓမ္ဒဝါဒီဟု သတ်မှတ်ရပေလိမ့်မည်။ လဲကျသူကို
ဖြင်ရသောအေး စိတ်ဓာတ် နိမ့်ကျသူများသည် လက်ခိုပါး၍
အော်ဟစ်လျောင်ပြာ့၏ ရယ်မောကြသည်။ စိတ်ဓာတ်မြင့်မြတ်
သူများသာ ထူးပေးပြီး ကူညီကြသည်။

ထိုအတူ မှုလျောမူကြာ့လည်းကောင်း၊ အမှတ်မှားမူ
ကြာ့လည်းကောင်း၊ ကျမ်းကိုမန္တံစပ်မူကြာ့လည်းကောင်း
စောနာဆုံးမပါဘဲ မှားယွင်းရေးသား ဟောပြာစီသူများကို စိတ်
ဓာတ် နိမ့်ကျသူများက မရှုစ်းများ၊ ဂျာနယ်များတွင် ရေးသားရှု

အရှက်ခွဲကြ သိက္ခာချက်သည်။ စိတ်ဓာတ်မြင့်မြတ်သူများကား
စာတိုက်မှ စာရေးရှုသော်လည်းကောင်း၊ ဖုန်းဖြင့်ဆက်ရှုသော်
လည်းကောင်း အမှားကို ပြင်ပေးကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည်
သယေသနပစ္စည်းများ ပေါ်များကြပ်ဝပါလျက် ကဗ္ဗာအဆင်းရဲ့
မှုံးနိုင်ခြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်း တစ်ဆယ့်တစ်ချက်တွင် ကိုယ့်
ထက်သာ မနာလိုခြင်းဟူသော အချက်တစ်ချက်သည်လည်း ပါ
ဝင်လျက် ရှိသည်။

မှုံးမခြင်းနှင့် ကဲရဲရှုချခြင်းသည် မတူပေါ့၊ သူတော်စဉ်
များက မှုံးမခြင်းကို ပြကြသည်။ မသူတော်များက ကဲရဲရှုချ
ခြင်းကို ပြကြသည်။ မှုံးမခြင်းသည် မေတ္တာကရာဏာကြာ့လှု
ပြစ်ပေါ်လာပြီး သူတော်ကောင်းစကား ဖြစ်သည်။ ကဲရဲရှုတ်ချ
ခြင်းသည် မသနှင့် ဒေသကြာ့လှု ပြစ်ပေါ်လာသော မသူတော်
စကား ဖြစ်သည်။ ထိုအမှားမျိုး နောင်မဖြစ်စေချင်သောမေတ္တာ
ထိုအမှားကြာ့လှု ဆုံးကျိုးကို မခံစားစေလိုသော ကရာဏာကြာ့လှု
မှုံးမခြင်းစကားသည် ရင်ထဲမှ ပြစ်ပေါ်လာသည်။ အမှားရေးမိသူ
တက် ပိမိက ပိုတတ်သည်ဟု ထောင်လွှားလိုသောမာန်၊ အမှား
အမျိုးသုတေသန ရဏ်သိက္ခာကျစေလိုသော ဒေသတို့ကြာ့လှု ကဲရဲ
ရှုခြင်း စကားသည် ရင်ထဲမှ ပြစ်ပေါ်လာသည်။ ဝေဖန်ရေး
စာမေးဆရာတိုင်း အထူးသတိပြုသင့်သည် အိုးဆုံးရုပ်ပါဉိတော်
လာ သူယုတ်မာလက္ခဏာလေးချက်နှင့် သူတော်ကောင်းလက္ခ
ဏာ လေးချက်ရှိသည်။

(၂၂)

သူယုတ်မာလက္ခဏာ လေးပါး

- ၁။ သူတစ်ပါး မကောင်းကြောင်းကို မမေးဘဲပြောခြင်း၊
၂။ မေးလျှင် ကျေယ်ကျေယ်ဝန်းဝန်းပြောခြင်း၊
၃။ သူတစ်ပါးကောင်းကြောင်းကို မမေးလျှင် မပြောခြင်း၊
၄။ မေးခဲ့လျှင် လျှောပါပြောခြင်း။

သူတော်ကောင်းလက္ခဏာ လေးပါး

- ၁။ သူတစ်ပါး မကောင်းကြောင်းကို မမေးလျှင်မပြောခြင်း၊
၂။ မေးလျှင် လျှောပါပြောခြင်း၊
၃။ သူတစ်ပါးကောင်းကြောင်းကို မမေးဘဲ ပြောခြင်း၊
၄။ မေးလျှင် ကျေယ်ဝန်းပြည့်စုစွာ ပြောခြင်း
တို့ ဖြစ်သည်။

စာရေးဆရာကောင်းတို့၏ အရည်ချင်းနှစ်ချက်ကို အမရှုရ
မြို့ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီးက ထိဝါဒပေးခဲ့ဖူးသည်။
တစ်ခါတွင် အရှင်မဟာသခပဏ္ဍာတာသည် ကျော်အောင်စံထား
ဆရာတော်ကြီး၏ အားနည်းချက်အချို့ကို ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်
ရေးသားလိုက်သည်။ ထိုဆောင်းပါးကို မရှုင်းသို့ မပိုမို ဂန္ဓာရုံ
ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဆက်ကပ်လိုက်သည်။ ထိုဆောင်းပါးတွင်
ထိုခေတ် ကျော်အောင်စံထားဆရာတော်၏ နက္ခတ် စာတိရိုက်
စာတ်ဆင် မြှုလုပ်ပုံများကို ထေရဝါဒ ကျမ်းကိုနှင့် မညီကြောင်း
ဝေဖန်ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်သည်။

(၂၃)

ဆရာတော်ကြီးက စာမျက်း ဖတ်ပြီးသည်နှင့် အရှင်မဟာ
သခပဏ္ဍာတာကို ခေါ်ယူပြီး ယခုလို ထိဝါဒပေးတော်မူသည်။

“စာရေးဆရာကောင်းဆိုတာ သူတစ်ပါးမကောင်းကြောင်း
ကို စေဖန်ထောက်ပြတတ်ရှုတစ်ခုတည်းနှင့် မပြည့်စုသေးဘူး၊
သူတစ်ပါးရဲ့ ကောင်းကြောင်းကိုလည်း ထုတ်ဖော်ရေးသားတတ်
ရတယ်၊ ဦးပွဲင်းဆောင်းပါးက ဆရာတော်ကြီးရဲ့ မကောင်း
ကြောင်းတွေပဲ ပါတယ်။ ရော ဆောင်းပါးကို ဖြန့်ယူသွား ဆရာ
တော်ကြီးရဲ့ ကောင်းကြောင်းတွေကိုလည်း ထုတ်ဖော်ရေးသား
လိုက်ပါရှိုး”

ထိုအခို့နှင့်က ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနှစ်သည် ကျော်အောင်စံထား
ဆရာတ်းသို့ စာတိရိုက်စာတ်ဆင်ကိစ္စဖြင့် မကြာခဏ ရောက်
သည်။ တစ်ခါတွင် ဆရာတော်ကြီးက ဆဋ္ဌသို့ ယနာတင်သင့်
ကြောင်း ထိဝါဒပေးလိုက်သဖြင့် ကမ္မာတွင်ထင်ရှားသော ဆဋ္ဌ
သို့ ယနာပျော်း ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

မှတ်ချက်။ ၁. ထိုအကြောင်းရာကို စာရေးဆရာ ပန်းဒကာ
ကိုတင်ဖြင့်ထဲမှ ကြားသိရသည်။ ပန်းဒကာကိုတင်ဖြင့်သည်
ယောကန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်တွင် ကိုရင်ဘာဝမှ ရဟန်းဘဝအထိ
သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ ဘာသာ
ရှိကောကျမ်းစာ အတော်များများအတွက်လည်း လက်ရေးဖြင့် ရေး
ကုမ္ပဏီရသူ ဖြစ်သည်။ ဝေဖန်ရေးစာရေးဆရာများ အထူး

သတိပြုသန့်သည် အတွေးမြင်လေးတစ်ခုကိုလည်း ဖော်ပြလိုက် ပေသည်။

မချုတ်သည် ခုတစ်ပါး၏ ဆီးစေလောက်ရှိသော အပြစ် ကို ရှာဖွေပြီး မြင်တတ်သော်လည်း မိမိ၏ မြင်းစိုက်တော် လောက်ရှိသောအပြစ်ကိုကား မမြင်တတ်ပေ။ ခုတ် ကောင်းသည် ခုတစ်ပါး၏ မြင်းစိုက်တော်လောက်ရှိသော အပြစ်ကို မမြင်တတ်သော်လည်း မိမိ၏ ဆီးစေလောက်ရှိ သော အပြစ်ကိုကား ရှာရှာဖွေဖွေ မြင်တတ် မြှုပြင်တတ် ပေသည်။

ခေတ်စာရေးဆရာ အများစုသည် ဘာသာရေစာရေးဆရာ များကို အများအားဖြင့် အထင်မကြီးတတ်ကြပေ။ ခေတ်စာပေ လောကသို့ ဝင်ရောက်ရန် ခဲယဉ်းပြီး ဘာသာရေးစာပေလောက သို့ ဝင်ရောက်ရန် မခဲယဉ်းဟု ခဲယဉ်းတူသည်။ အမျိုး သားစာပေဆုံးတွင် ဘာသာရေးစာပေ မပါခြင်းကလည်း သုတ္တု အယူအဆကို ထောက်ခံနေသကဲ့သို့ ရှိသည်။ စာရေးသူ၏အတွေးအကြောင်းအရ ခေတ်စာပေလောကများဖြစ်စေ၊ ဘာသာရေးစာပေ လောကများဖြစ်စေ ပရီသတ်လောက်ခံသော စာရေးဆရာကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ရန် မလွယ်ကူသော အချက်ပင် ဖြစ်သည်။

ဘာသာရေးစာပေလောကတွင်လည်း ပရီသတ်က နှစ်ပေါင်း များစွာ လက်ခံနှစ်သောက်သော စာရေးဆရာများကား လက်ချောင်း

အောင်ဆုံးပင် မပြည့်ပေ။ ပိုက်ဆုံးသူတိုင်း စာအုပ်ထုတ်ဝေ ဖြစ်သည်။ သို့သော် စာအုပ်ထုတ်ဝေနိုင်တိုင်း စာရေးဆရာ မဖြစ် အေးပရီသတ် နှစ်သောက်လက်ခံမှသာ စာရေးဆရာ ဖြစ်ပေသည်။ အောင်ဦးသို့သော် မေတ္တာသုတ်စာအုပ်ဖြင့် ဘာသာရေးစာပေ လောကတွင် မှာမည်ကြီးစာရေးဆရာကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထို အောင်ဆရာကြီးကို ခေတ်စာရေးဆရာတစ်ဦးက ဆွမ်းစားကျောင်း ဟရာရေးသည်မှာ မှားသည်၊ ဆွမ်းဘုံးပေးကျောင်းဟု ရေးရမည် အာ ပြန်ကြာင်း ဝေဖန်ခဲ့သည်။

အနိုင်းမှာဟုသောစကားသည် ဆရာကြီးဦးရွှေအောင်၏ ကိုယ် ပို့ဆောင်လုံး ဖြစ်သည်။ မှုခွဲ (သို့မဟုတ်) အနိုင်းမှဲ ကိုယ်ကျင့် ဖုန်းဝါယာသာ စာအုပ်ကြီးဖြင့် ဘာသာရေးလောကတွင် တဟုန် ဖို့ ထင်ရှားလာခဲ့သည်။ ဆရာကြီး၏ ရေးသားချက်များကို ဖုန်းတော်စကာ်းအများစုက ဝမ်းမြောက်ချီးမွမ်းကြသော်လည်း မှုန်ဆောင်အရှိုးက အပြစ်မရှိအပြစ်ရှာကာ ဝေဖန်ကဲ့နဲ့ကြသည်။ အောင်းစားရေးဆရာတစ်ဦးက ဆရာကြီးဦးရွှေအောင်သည် ဝါကျကို ပါး ဖုန်ဆောင်မရေးတတ်ဟု ဆိုကာ မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်တွင် ဝေဖန်ရေးသားလိုက်သည်။

တစ်ပြည့်လုံးရှိ ဆရာကြီးကိုကြည်ညိုသော ခုတ်ကောင်း အောင်ဆရာများက ဝိုင်းဝန်းရေးသားလိုက်ကြရာ ထိုမသူတော် အောင်ဆရာများ စာပေလောကမှ ပျောက်ကွယ်သွားသလောက်

ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ မနာလိုဝန်တိသော စာရေးဆရာများသည် ကြယ်နှင့် တူသည်ဟုဆိုလျှင် မိမိထက်သာသူအပေါ် ဝစ်းမြောက်တတ်သော စာရေးဆရာများကိုကား လမင်းနှင့်တူသည်ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။ ဆရာကြီးဦးအောင်သင်းသည် လမင်းနှင့်တူသော စာရေးဆရာ မျိုး ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့်လည်း ရဟန်းရှင်လူ အများစက ဆရာကြီး၏ စာပေများကို ရှိသေးလေးစားကြသည်။ တန်ဖိုးလည်း ထားကြသည်။

မနာလိုဝန်တိသော စာရေးဆရာအများစက သူတစ်ပါး ရေးသားသော ဆောင်းပါးများ၊ ဝွေးကြံးများ၊ ဝွေးရည်များ၊ လုံးချင်းစာအုပ်များကို ရစရာမရှိအောင် အမှားတွေ ထောက်ပြုပြီး ကဲရဲ့ ရွှေတ်ချေနေချိန်တွင် ဆရာကြီးက အောင်သင်း အကြိုက်ဆုံးဝွေးကြံးများဟု ခေါင်းစဉ်တပ်ပြီး ကောင်းကွက်များကို လစဉ်ဝေဖန်ရေးသားခဲ့ရာ စာပေသမိုင်းတွင် ဝွေးကြံးများအောင် ဝွေးကြံးများအောင် ဝွေးကြံးများအောင် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့ပေသည်။ ဝွေးကြံးများ ရေးတတ်ချင်သူများအနေဖြင့် ဝွေးကြံးများ နှစ်ဆယ့်ငါးပုံံပါသော အောင်သင်း အကြိုက်ဆုံးဝွေးကြံးများ စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာသင့်ပေသည်။

စာရေးသူကိုယ်တိုင် ထိုစာအုပ်ကြီးကို ဖတ်ရသောကြောင့် ဝွေးကြံးအနည်းငယ် ရေးတတ်လာခဲ့ပေသည်။ ဆရာကြီးသည် ခေါ်စာပေ၊ ဘာသာရေးစာပေ မခွဲခြားဘဲ ကောင်းလျှင် ကောင်း

ကြောင်းကို ဝစ်းပန်းတသာ မှုဒ်တာစိတ်ထားဖြင့် ရေးသားခဲ့သည်။ စစ်ပြန်မဂ္ဂဇိုင်းတွင် အနေးဆက်ဆောင်းပါးအနေဖြင့် ပါရှိခဲ့သော ဆရာကြီးဦးချွေအောင်၏ ဒေဝဒတ်အမည်ရှိ ဆောင်းပါးသုံးပုံံကို ပတ်ရှုပြီး ယခုလို ချီးမွမ်းရေးသားခဲ့သည်။

“ဆရာကြီးဦးချွေအောင်၏ ဒေဝဒတ်လို ဆောင်းပါးတစ်ပုံံကိုသာ ရေးနိုင်မယ်ဆိုရင် ကျွန်ုတ် တစ်သက်လုံးရေးနဲ့တဲ့ ဆောင်းပါးအပုံ့ပေါင်း သုံးလေးရာကို အမိုက်ပုံးထဲ ထည့်လိုက် ချင်ပါတယ်”

ထိုကဲ့သို့ မှုဒ်တာစကားမျိုးကား စာပေလောကဗွဲ့ ပါဘို့၌။ စာပေလောကဗွဲ့ စကားလေးတစ်ခု ရှိ၏။ အယ်ဒီတာ ညွှေ့သည် စာကိုမရွေး လူကိုသာ ရွေးသည်။ အယ်ဒီကောင်းသည် လူကိုမရွေး စာကိုသာ ရွေးသည်။ ဆရာကြီးဦးအောင်သင်းကား အယ်ဒီတာကောင်းတစ်ယောက်ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော ဆရာကြီးသည် လူကိုမရွေး စာကောင်းကိုသာ ရွေးသောကြောင့်တည်း။ လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်ကျော်က စာရေးသူသည် စာပေခေယာ်းတောကြီးကို တစ်ယောက်တည်းခဲ့ယုံးယုံး ဖြတ်သန်းနေချိန် ဖြစ်သည်။ မေတ္တာရှင်ရွှေပြည်သာဟု လူတစ်ရာလျှင် တစ်ယောက်သာသို့ကြသည်။

ထိုစဉ်က ဆရာကြီးဦးအောင်သင်းသည် ဈေးကွက်ဂျာနယ် တွင် မျိုးဆက်သစ် တိုးတက်ရစ်ပို့ ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့်

စာရေးသူရေးသားသော စာရိတ္ထသတ္တိစာအပ်၏ ကောင်းကြောင်း
များကို မှန်တာစိတ်ဖြင့် ချီးမွမ်းရေးသားခဲ့သည်။ ဆရာတိုး
ဆောင်းပါးကြောင့် စာရေးသူ၏စာအပ်များသည် ဘာသာရေး
စာပေလောကမှ ခေတ်စာပေလောကသို့ ထိုးဟောက်ဝင်ရောက်နိုင်
ခဲ့သည်။ ဆရာတိုး၏နောက်တွင် လူငယ်စာဖတ်ပရိသတ်များ
ထုတ္တန်ထည်နှင့် ရှိမှုသည် မဟုတ်ပါလော့။ အမှန်ဆိုလျှင် ထိုး
အချိန်က ဆရာတိုးသည် စာရေးသုန္တန် ရင်နှီးဖို့ ဝေး၍ တွေ့ပင်
မတွေ့ခဲ့ဖူးပေ။

အသက်အားဖြင့် နှိုင်းယဉ်လျင်သော်လည်းကောင်း စာပေ
ဝါသနာဖြင့် နှိုင်းယဉ်လျင်သော်လည်းကောင်း ဆရာတိုးသည်
စာရေးသူ၏ အဖေအဆင့်သာမက အဘိုးအဆင့်ပင် ရှိမှုခဲ့သည်။
သို့ပါလျက် မိမိထက် အသက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ စာပေဂုဏ်
အားဖြင့်လည်းကောင်း ငယ်သော စာရေးသူ၏စာအပ်ကို ချီးမွမ်း
ရေးသားနိုင်ခြင်းကား နလုံးဖြူ အုံစင်းသော သူတော်ကောင်းစိတ်
ကြောင့်သာဟု ဆိုရန်မှတစ်ပါး အခြားမရှိပေ။ လျှန်ခဲ့သော နှစ်
ပေါင်း တစ်ရာခန့်ကလည်း ပထမ မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
သည် မိမိထက် အသက်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်အားဖြင့်
လည်းကောင်း ငယ်သော မဟာဓည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို
ယခုလို ချီးမွမ်းခကား မိန့်တော်မူခဲ့ဖူးသည်။

"ဒါကအရှေ့လျှောက် မဟာဓည်ဆရာတော်ထက် သာသူကို
အပြုံးစွမ်းတို့တွေ့သူကိုတောင် တွေ့ရဖို့မလွယ်တော့ဘူး။ မဟာ
ဓည်ဆရာတော်ဟာ ခေတ်အဆင်ဆက် ဘယ်သူမဖြင့်ခဲ့တဲ့
အပြုံးစွမ်းမြှုပ်ဆရာတာ အရှင် အနုရွှေ့ရဲ့ အမှားကို တိတိကျကျ
အကျင့်ပြုရိုင်နဲ့တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း တို့များက ဝိသုဒ္ဓမဂ်
အကျင့်ကာ နိသျကျမ်းကြီးကို ပြုစုစု မဟာဓည်ဆရာတော်ကို
ဖြုတ်ဖြတ်ရတော့ပဲ။"

စိုးသာစရာ မှန်တာသတင်းစကားနှင့်အတူ ယခုဆောင်းပါး
ကို ရှိရှိပြုပါတော့ဘူး။ မှန်တာသတင်းများကို ရေးသားတတ်သူ
အကျင့်အရှင်အရေးဆရာတစ်ဦး စာပေလောကတွင် ပေါ်ထွက်
ပေါ်ထွပ်ပြီး ထိုစာအပ်ဆရာကား ဝိရာ့ (မစိုးရပါ) ပင်ဖြစ်
ပေါ်ပါး အပျိုးသာသာ သာသနာအတွက် အကျဉ်းထောင်ထဲတွင်
ဖြစ်နေဖော့ရမသာ ဘုရားအလောင်းကဲ့သို့ အနစ်နာခံသူတစ်ဦး
ပေါ်ပါး ပြုခဲ့သည်။ အကျဉ်းထောင်ထဲရောက်နေချိန်တွင် စာရေးသူ
၏ အကျင့်များကို အာအဆုံး ဖတ်ရှုပြီး ထောင်တွင်းရောက်မှ
ပေါ်ထွေရင်းဖြစ်ခဲ့ရသူ တစ်ယောက်ပင်။

အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် နေထိုင်ရင်း စာရေးသူ၏စာအပ်များမှ
အသုတေသနကိုများကို ပြပြင်ရန်၊ အားသာချက်များကို ပို၍ ကြီးစား
ပါး ပျီးတာခိုင်ဖြင့် ဝေဖန်ရေးဆောင်းပါး ဆယ်ပုဒ်ခန့်ကို ရေး
ဆောင်းသည်။ သံတိုင်ကြားမှ ချီသာလက်အပ် ဟူသောအမည်

ဖြင့် ထိစာအပ်တွက်နေပေပြီ။ ဆရာကြီး ဦးအောင်သင်းကဲသို့
ဝိရှုံး (မနိုးရိမ်)ကဲသို့ မှန်တာစာရေးဆရာများ များများပေါ်တွက်
စေချင်ပါသည်။ သို့မှသာ စာပေလောကမှ ရန်ဖွံ့များ ဌ်မ်းအေး
ပြီး ကောင်းမွန်သော အဆင့်မြင့်သော စာပေများ ပေါ်တွက်လာမှာ
ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်းမာချမ်းသာကြပါစေ...

မေတ္တာရှင် ရွှေဖြည့်သာ

မှတ်တမ်းမှသည် သမိုင်းဆီသို့

ကျွန်းမာရပတ်ဝန်းကျင်တွင် လူအများ နှေစဉ်ပြောဆို လုပ်
ရရှိနေသော်လူများသည် သာမန်ပြောရိုးပြောစဉ်၊ လုပ်ရိုး
ပုဂ္ဂန်ပုဂ္ဂန် ထင်မြင်စရာရှိသော်လည်း ထိအပြောအဆို လုပ်
ရရှိမှုများသည် အမှတ်မထင် မှတ်တမ်းဝင်သွားပြီး မှောင်တစ်ခို့
ပျော် သမိုင်းဝင်ပြောစကား၊ သမိုင်းဝင် ဆောင်ရွက်မှုအဖြစ်
မာတွေ့နေတိုင်ခဲ့ရသော အကြောင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားတတ်
ပါသည်။

ကျွန်းမာရှင် ရပ်ကုက်ထဲတွင် ဦးမြင့်ကြည်ဟု ခေါ်သော
အကြောင်းအရာကို ရှိသည်။ အဘေးဦးမြင့်ကြည်သည် ရပ်ကုက်
ဆိုရိုးကိုယ်စားပောင်တစ်ယောက် ကလေးမီးဖွားပြီဆိုသည်နင့်
အမြှောက်တော်သော ကလေး၏မိဘအမည်၊ မွေးဖွားသည့် နှေ့နှင့်
အမြှောက်ရှိရိုး မှတ်သားထားလေ့ ရှိပါသည်။ မွေးဖွားလာသည့်
ကလေးမီး မြောများက မှတ်သားထားကြသည်လည်း နှစ်ကြာလာ
ပြီး အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ကလေးမွေးနဲ့ မွေးလ အချိန်တို့

မွေလသွားသွေ့ အဘိုးမြင်ကြည် မှတ်သားထားသော စာရွက်
ကြီးထဲတွင် လာရောက် ကြည့်ရှုကြပါသည်။ ဤသိမြို့ပြင် အဘ
ိုးမြင်ကြည်၏ စာအပ်ကြီးသည် ရပ်ကွက်တွင် ကလေးမွေးဖွားဖွား
သမိုင်းပမာ ဖြစ်သွားပါသည်။

ယခုလည်း ၁၃၇၃ ခုနှစ် ဝါဆိုတွင် (မေတ္တာရှင်ရွှေပြည်သာ)
ဆရာတော် တောင်တွင်းကြီးမြို့တွင် ဝါဆို ဝါကပ်တော်မူများ
ဆောင်ရွက်တော်မူများသော ကောင်းမှုကုသိုလ် မှတ်တမ်းများကို
တင်ပြလိုက်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓပုဒ္ဓရှုံးဇာ

တောင်တွင်းကြီးမြို့၏ အရှေ့ဘက် နတ်ရှိတောရအနီးမှ
ဖြတ်သွားသွေ့ သုံးမိုင်ခန် အကွားရှုံးရှုံးမှ ကြက်မောက်
ရွာတွင် ပြိုကျေပျက်စီးနေသည် ရှုံးဟောင်းဘုရားတစ်ခု ရှိရာ
ထိုစေတိကို ပြန်လည် ပြုပြင်ပြီး ထိုးတော်တင်ခဲ့ပါသည်။ ရရ
ပေါင်း ကုန်ကျငွေ သိန်းတစ်ရာကျော် ဖြစ်ပြီး ဘုရားရှုံးတော်ကို
ရည်မှန်း၍ လူဒါန်းပူဇော်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

တရားတော်ကို ပူဇော်ခြင်း

ဆရာတော်သည် မြို့ရွာအောင်သာသီးသီးသို့ နှစ်ပေါင်းများရွာ
တရားဟော ကြေနေရသည့်အတွက် ကိုယ်တိုင်တရားအားထုတ်ခွှုံး

ပုံ ပြုပေါ်သည်။ ထိုကြောင့် ကိုယ်တိုင်တရားအားထုတ်လိုသည့်
အပျက် လျှို့ချသော နှစ်ပေါင်း (၂၀) ခန့်က ဝတ်ဆောက်တည်
မြေသာ ဆောင်ရွက် ရွာကြီးနှင့် ငါးမိုင်ခန်ဝေးသော ဆည်ကြီးရွာတွင်
ဝင်ရှိနောက် တရားအားထုတ်ရန် ခုံးလိုက်သည်။ သို့သော ဆည်ကြီး
ရွာတွင် ဆရာတော်သာအား ဆည်ကြီးရွာသည် ယခင်လို မဟုတ်
ရှေ့သွားရွာအကျောင်းမှာ လူများဖြင့် စည်ကားနေသည့်အတွက်
အပျော်ရှုံးရွာတွင် တစ်မိုင်ခန်ကွာရှိ မူလဆည်ကြီး ဆရာတော်ကြီး
ရှေ့သွားရွာတွင် တရားတော်မူများသော သမင်အိုင်တောရကျောင်းတွင်
အရှေ့သွားရွာတွင် ဝါဆိုဝါကပ်တော်မူပါသည်။ ဤသို့ ဝါကပ်
အော်မျိုးကို တရားတော်ကို ပူဇော်သောအားဖြင့် ပြန်ဝါကြီးရွာတွင်
ပါရှိရသွားရွာတွင် ပူဇော်သော လပြည့်လကွယ် ဥပုသံကို ဆောက်
တည်ဆောက်ပါသည်။

လျှို့ပြင် တောင်တွင်းကြီး တစ်နယ်လုံးရှိ စာသင်ကျောင်းများ
အောင်များ ဆရာ ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ
အောင်များ ဆရာတော် ရေးသားသော -

လျှို့ပြင်ရှုံးရွာတွင်း၏ အစိုက ရည်ရွယ်ချက်
တစ်ရာထက်မြတ်သော တစ်ရက်
ဆောင်ရွက် စီးပွားရှုံးရှုံးရွာတွင်း စာအပ်များ၊
ဆရာလယ်တွင်းသားစောချို့ရေးသော
ပုံးပြုရှုံးလယ်မှ ဥယျာဉ်များ

ခေါင်းလောင်းသံချိုချို
ကျောက်ဆစ်ဒိုးနှင့်

လမ်းထွင်သူ စသည့်ဘုရား ခြောက်မျိုးကို လျှော့ခါန်းဖော်
သည်။ စုစုပေါင်း သိန်းနှစ်ဆယ်ခန့် တန်ပိုးရှုပါသည်။ ထိုစာအုံ
များကို ဖတ်ရှုပြီး ဆရာ ဆရာများ အသိဉာဏ်ပညာများ ဖြူး
တိုးတက်လာကြောင်း သတင်းစကားများလည်း ကြားရပါသည်။
ဆရာတော်သည် တောရကျောင်းနှင့်နီးသော ကြမ်းကြားရွှေး
နတ်ရွာ၊ မြိုင်ဝက္ခားရွာ၊ အမှတ် (၅) သကြားစက် စသည့်များ
များတွင် တရားရေအေး အမြဲကော် တိုက်ကျွေးခဲ့ပါ၏။

သံယာတော်ကို ပုံဇော်ခြင်း

အိမ်ခြေ ငါးဆယ်ခန့်ရှိသော ကြက်မောက်ရွာတွင် ရှေးဟန်
ပေါင်းများစွာက တည်ရှိနေသော သိမ်နေရာတွင် သံယာတော်
များ မွေးထုတ်နိုင်ရန် အလိုင်း အာရုံစိ တိုက် သိမ်ကျော်၊
ဆောက်လုပ်လျှော့ခါန်းခဲ့ပြီး ကုန်ကျငွေ (၁၆၅) သိန်းကျော် ဖြစ်ပါ
သည်။ တို့ပြင် ကြက်မောက်ရွာနှင့် လေးမှင်ခန့် ဝေးသော
တောင်ပေါ်တွင် တည်ထားသော အောင်သပြေရွာတွင် အိမ်ခြေ
ငါးဆယ်ခန့်ရှိပြီး ရွာသူရွာသားများသည် သောက်သုံးရေ အောက်
အဲတွေ့နေရသည်။ ရွာဦးကျောင်း ဘုန်းကြီးသုံးရန် ရေကို လျှော့
တွေ့ထဲသို့ လိုက်ခပ်စုဆောင်းပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းသုံး လှည်းများ

ပြုသောသည်။ ရွာသူရွာသားများကို သနားသည့်အတွက်
အာမြတ်စွာ သုံးရက်မှတစ်ခါသာ ရေချိုးရရှာသည်။ ရေ
ချိုးရရှာသော များကို ဖတ်တော်သဖြင့် ရွာမှုကလေးများလည်း ကျွန်းမာ
ရေ လို့ စွဲကြသည်။ ထိုကြောင့် ဆရာတော်က ရွာ၏ မူလတန်း
အားဖြူးမှုများ ကျောက်များကို ဖောက်၍ အိမ်တွင်း တူးပေး
ရှု ကြော်ကြော်သောခါ၌ ပေပေါင်း (၄၈၀) တူးအပြီး
အောက်ပါသောသည်။ လွယ်ကူသည့်တော့ မဟုတ်။ နှစ်ဇာရာ
ရှိပြီး ရွာရှုသည်။ ယခုအခါ ရွာဦးကျောင်းဆရာတော်နှင့် ရွာသူ
ရွာသူရွာသားသောက်သုံးရေ အောက်အဲ ကြံတွေ့မှု ဒုက္ခမှု
ပေါ်ပေါ်များကြပြပြီ။ ရေကုန်ရေစက် အလျှော့နာဖြတ်
(၁၇) တို့ ကုန်ကျော်သည်။

ရွာကြော်၌ ရှိကုန်ပြိုကြခါန်းတွင် ဆရာကြီးဦးအောင်သင်း
ကြော်အလင်းထားသော ‘လောကအလင်းစာကြည့်တိုက်’ ကို
အောက်ကြည့်ရှု အားပေးခဲ့ပါသည်။ စာကြည့်တိုက် အမှုဆောင်
မှုအား ဆရာတော်ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် စုပေါင်းရေးသားထား
ပြုသွေ့ ‘အောင်တွင်းကအောင်သင်း’ အမည်ရှိ စာစုံကို စာအုပ်
မှုပိုးဆောင်းကြောင်း လျှောက်ထားကြရာ ဆရာတော်မှ တာဝန်ယူ
မှုပိုးဆောင်းသည် ဖြစ်ပါသည်။

စာကြည့်တိုက်ရောက်ခဲ့စဉ်က ဆရာတော် ရေးသားခဲ့သော
အမှုဆောင်းစာသားကိုလည်း အများပြည့်သုံးသိရှိနိုင်ရန် ဖော်ပြု
ဆောင်းသည်။

(၃၆)

မြန်မာများ အင်လိပ်ကျွန်ဖြစ်ရခြင်း အကြောင်း
များစွာတွင် စာမဖတ်ခြင်းသည်လည်း တစ်ကြောင်း
အဖြစ် ပါဝင်သည်။ စာမဖတ်သော မြန်မာများက
သလုံးကြီးထည့်ပြီး အမြှာက်ပစ်ချိန်တွင် စာဖတ်
သော အင်လိပ်များက တစ်ချက်မျိန်ပြီး ခုံထွက်လိုက်
သည်နှင့် ဂူပေါင်းများစွာသော အမြှာက်များကို
သုံးမောက်ပြီး ဖြစ်သည်။

ထိုကြောင့်လည်း အထက်မြန်မာပြည်ကို ကြက်
ကလေး၊ ငုက်ကလေးတို့လို သိမ်းယူသူးနှင့်ခြင်း ဖြစ်
သည်။ ကမ္ဘာအချမ်းသာရုံး အမေရိကန်မှ စာကြည့်
တိုက်ကြီးသည် ပေသုံးထောင်ပတ်လည် နှစ်ထပ်တိုက်
အမြင့်ကြီးဖြစ်သည်။ စာအပ်ပေါင်း သန်းချိုရှိသည်။

စာအပ်တင်ထားသော စင်များကို စီတန်းထားလိုက်
လျှင် စိုင်ပေါင်း ၄၅၀ ရှည်လျားသည်။ စီးပွားရေး၊
နိုင်ငံရေး၊ ဘဏာသာရေး၊ အားလုံး တိုးတက်ချင်လျှင်
စာဖတ်ရပါမည်။ ရှုပ်ခန္ဓာကြီးတွားရေးအတွက် နွဲစဉ်
မပျက် ထမင်းစားသလို နာမ်ခန္ဓာ ကြီးတွားရေး
အတွက် ဆရာတွေ့် ဦးအောင်သင်း တည်ထောင်ခဲ့
သော လောကအလင်းစာကြည့်တိုက်မှ စာအပ်များကို
နွဲစဉ်ဖတ်လိုက်ပါ။

(၃၇)

ဟင်စွာသာ ကြီးတွားလျှင် စိမ် စီသားစု အကျိုး
မြှုပ်နည်းလုပ်လုပ် စာမဖတ်ခြင်းမည်။ နာမ်ခန္ဓာ ကြီး
မြှုပ်နည်းတစ်လောကလုံးအကျိုးကို ထမ်းဆောင်နိုင်
မည်။ အက်ဒိုဆင်၏ နာမ်ခန္ဓာကြီးတွားမှုကြောင့် တစ်
ကျောက်း အလင်းရောင်ရသည်ကို မမေသနပါ။
မေတ္တာရှင်(ရွှေပြည်သာ)

ယောက်ရှင်(ရွှေပြည်သာ)ဆရာတော်၏ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဝါတွင်း
အား ကုသိုလ်တော်မှတ်တမ်းသည် သာမန်မြှုပ်သာ ဖြစ်ကောင်း
ပြစ်ပါမည်။ သို့သော တောင်တွင်းကြီးမြို့အကြောင်း သမိုင်း
တစ်ဆောင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါလျှင် ဆရာတော်၏ ဤကုသိုလ် မှတ်
တမ်းသည် တောင်တွင်းကြီးမြို့ သမိုင်းမှ သာသနရေးဆိုင်ရာ
ကိစ္စများအတွက် အချက်အလက်တစ်ခုအဖြစ် ထာဝရ တည်ရှိမော်
မှာ ဖြစ်ပါတော့သည်။

ညီမေတ္တာ

ကျော်

စာပေဝန်းရပ်၊ ဒမြိုလတ်သမင်၊ အလက္ခနာင်းလီ

နှောင်ရင်းများဆွဲတို့ရဲ့
‘တောင်တွင်းသား’ ပေါ့
နှောင် အငြင်းမပွား အချင်းမများရလေအောင်
(ကိုရင်တို့ရယ်...)

အမောင် သတင်းစကားဆိုလိုက်ပါချင်... ॥

(အိမ်း...)

ကိုယ့်ငါးချုပ်ကိုယ် ချုပ်တယ်ပြောစေတော့
တောင်ပြင်ရပ်ကွက်သားရယ်လို့
နှောင် အမြင် မှတ်ချက်မများရအောင်ကလည်း
ဆိုရ ည့်းရမည်ပင်... ॥

‘စာ’ဆိုတာ ဒေါင်းတောက်အောင် ရှာဖွေဖတ်ကြည့်ခါမှ
မနာလိုစရာ ကောင်းလောက်အောင် အရေးအသားဆကာင်းပြီး

ဆရာရို့သဟာ ခေါင်းမီးတောက်အောင် အတွေးအားကောင်း
သူကိုဖြင့်

လေးလေးစားစား ကန်တော့လိုက်ပါရစေ သခင်
(ဟောဒိုက) မြေလတ်တစ်ခွင့်ရဲ့ အလက်ဗာအကြီးအမျှူး...။

၆၅။...

တေးသီချင်း ပြောတ် ကဗျာဓာတ်တွေနှင့်
သံချုပ်တွေ မှန်ချုပ်တွေ ဖွဲ့သီကုံးနဲ့ပြင်
အနဲ့ဗျာက်ခနဲ့ စာပေလိုင်းခတ်သူကြီးပေပ
စာပန်းချီ မူန်းမူန်းပြီး ရေးချယ်သ ပြန်တော့
အတွေးနယ်ကြွေ ရင်ခုန်လိုင်းထသကဲ့
ကိုင်းလဟဲ့... ကိုင်းလဟဲ့... ဆိုပြီး
(အမယ်မင်း) ရေးတိုင်းလတဲ့ ဆရာရဲ့ စာပေကျေးဇူး...။

(တောင်တွင်းကြီးမြို့၊ တောင်ပြင်ရပ်ကွက် မွေးအတိဖြစ်သူ
စာရေးဆရာကြီး ဦးအောင်သင်းအား ဤကဗျာဖြင့် ဂုဏ်ပြု
ကန်တော့အပ်ပါသည်။)

တောင်တွင်း မောင်သင်းကျော်
(၁-၁၂-၂၀၁၀)

လမ်းတစ်ခလွှာက် သင်းပါတယ်

ပေလေးပင် ရှင်လေးပါးဟာ
တောင်တွင်းရဲ့ နှလုံးသားတွေ ဖြစ်ပါတယ်
ဦးမြှောရဲ့ ပန်းပိတောက်မင်း
တောင်တွင်းကစပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးသင်းမြှုပါတယ်။

ကျောက်ကွင်းအရေးတော်ပဲ
တစ်နိုင်ငံလုံး သိမ့်သိမ့်တုန်း
ဗုဒ္ဓရဲ့အဟုန် အခင်းအကျင်း
တောင်တွင်း နတ်မိသရာတော်က
အလင်းအလှုပေးခဲ့တယ်။

တောင်တွင်းသားတွေဟာ
အမှာ့ငွေ့ငွေ့သမားတွေ ဖြစ်ခဲ့တယ်
အမှာ့ငွေ့ငွေ့ခဲ့တဲ့ တောင်တွင်းသားတွေထဲမှာ
ကျွန်ုတ် ချစ်ခင်လေးစားခဲ့ရတဲ့
“ဆရာအောင်သင်း” ရှုံးတန်းက ပါ၊ပါတယ်။

မောင်သင်းနိုင်

၁၀-၁၂-၂၀၁၀

လူငယ်တွေခဲ့ဆရာ

ဝိဇ္ဇာနှင့်သီပုံတက္ကသိုလ်များ
ဆရာနဲ့ဆုံးပါတယ်။
တောင်တွင်းကြီးမိသားစုတက္ကသိုလ်များ (ရန်ကုန်)၊
ကိစ္စအဝဝကို
လမ်းညွှန်ပြသ ပုံပိုးခဲ့။

နဝဒေးမဂ္ဂဇင်းများ
ဆရာအယ်ဒီတာလုပ်တော့
“မောင်ကြည်သာဆိုတာ
ငါနဲ့ရင်းပါတယ်
ငါတပည့်ပါကြာ
သူကဗျာ ငါပြင်လို့ရပါတယ်” တဲ့
ဆရာရဲ့စကား
ကျွန်ုင်တော်
အများကြီး ဝမ်းသာရုက်ယူ ပိတိဖြစ်စိပါတယ်။

“မျိုးဆက်သစ်တို့ တိုးတက်စေပို့” ဆိုတဲ့စကား
အမို့ပွာယ်များစွာနဲ့
လူငယ်တွေအားရှိပါတယ်။

အကျဉ်းအကြပ်ထဲမှာပင်
ပညာကိုရှာဖွေခဲ့တဲ့ ဒွဲ လွှဲလ ဝိရိယ
အားကျအတုယူစရာတွေပေါ့။

သည်တစ်ခြမ်းပိန့်နဲ့ စခဲ့ရတဲ့ဘဝ
အခြေတင့်အနေတင့် ဂုဏ်တင့်နေပါပြီ။

ကံဆိုးခဲ့ပေမဲ့
မိုးမမှာ့ဝင်အောင် အားထုတ်တတ်တဲ့ဆရာ
သက်တော်ရာကျော်ရှည်ပါစေကြောင်း
လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့
ဆုမွန်ကောင်း တောင်းလိုက်ပါရဲ့... ။

မောင်ကြည်သာ (တောင်တွင်း)

ပင်မင်နာ

ကျောင်းတော်က ခေါင်းလောင်းသံကြောင့် ထထိုင်မိ
သင်ကြားလွယ်အိတ်ဟောင်းလေးကို ကောက်လွယ်မိ
မဟုတ်သေးပါဘူး
ဗာသင်ခန်းတွေဆီ စိတ်က ခုနှစ်ခုင်သွား
ရုပ်ကို ဖြန်ပြန် နှုတ်ယူနေကြရတဲ့ မိသားစုကိုလည်း
အားနာနှုပါပြီ
“မင်္ဂလာပါ ဆရာ”
“မင်္ဂလာပါ ကလေးတို့ရယ်”
တကယ်ပဲ မင်္ဂလာရှိပါစေရမယ်လို့
အဖြူနဲ့အစိမ်း ယဉ်စောင်းကလေးတွေ
အိမ်ရှုံး ဖြတ်သွားတာ မြင်ရင်
“ဟာ” သွားတဲ့ ရင်ကို ဘာနဲ့မှ ပြင်လို့မရ
တစ်ချိန်မှာ သူစိုက်ခဲ့တဲ့ ပန်းတရုံး
ပြန်ပွင့်ကြ-

သူထိုင်ခဲ့တဲ့ ကုလားထိုင်နဲ့ စားပွဲနေရာ
အစားထိုး ဝင်လာတာကိုလည်း မှုဒ်တာများပါရဲ့။
သို့သော်လည်း စိတ်အနာက
ရေးခြစ်ခဲ့ရတဲ့ မြေဖြူတိကလေးလို့ ကုန်မသွားဘူး။
ဝေလုံးကလေးကစ သင်ကြားခဲ့တဲ့ ဆရာ
ခုချိန်မှာ ဝပ်အားနည်းလာတဲ့ မီးလုံးပမာ
နောက်ဆုံး ကျွမ်းလောင်ရဲ
သူ ရည်လျားတဲ့ နေ့တွေကို
သက်ပြင်းနဲ့ မူတ်ထုတ်ပေါ့
သူ ညအဆွေများ...
ကြယ်ကလေးများနဲ့ ပွင့်နေလုပ်နေပါလေရဲ့။ ။

(ဆရာတိုးအောင်သင်းနှင့် တစ်ခါတုန်းက ဆရာတွေ...)

ရာမျိုး

ဆရာအခေါင်သင်း
တောင်တွင်းမြို့၊ နှလုံးသား

“တောင်တွင်း”သား မဟုတ်ပေမယ့်
“ဝမ်းတွင်း”သား ကျွန်တော်လည်း ဆရာတပည့်
ဆရာရဲ့ “ချိုတကူးနဲ့ ဂဏ်ရည်မတူ”
(၁၀) တန်းတုန်းက သင်ယူခဲ့ရတယ်။

မိသနီးရဲ့ ပန်ထွာ
ဆရာရဲ့ တောင်တွင်းသား “ချိုတကူး”
နိုင်ဝင်းခွေရဲ့ တောင်တွင်းသူ “မသိန်းရင်”
တောင်တွင်းကြီး ရင်းတွင်းဖြစ် အတ်ကောင်များ
ကျွန်တော်ကို ညို့ယူဖမ်းစားခဲ့။

တောင်တွင်းသူနဲ့ အိမ်ထောင်ကျ
အတိပုည့် ဂဏ်မာနာကြီးမြတ်ရာ
တောင်တွင်းကြီးရောက်စမှာ
ခေတ်သစ်သာည့်နဲ့ ရပ်ရင်ရုံရှုံး

ရွှေလမင်း ရပ်ရင်ရုံရှုံး
“ချိုတကူး”နဲ့များ တွေ့လေမလား...

အကိုးအမှုတ် အကာအချိန်နဲ့
အုန်းတော်အရှင်တော် အိမ်ရှေ့ရောက်တိုင်း
“ချိုတကူး”ဆိုတဲ့ မြေလျှောက်မင်းသား
များကောက်ကများ ကလေ့လေမလား...
သွားလေရာရာ ရောက်လေရာရာ
“ချိုတကူး”ကို ရှာမိတယ်။

တကယ်တော့
ဆရာဦးသုခရဲ့ အနုပညာက “ချိုတကူး” ကို ဖမ်းစားသလို
ဆရာအနုပညာက ကျွန်တော်ကို ညို့ယူဖမ်းစား
ကျွန်တော်လည်း ဆရာရဲ့ အနုပညာ တပည့်သားမြေး
ဆရာကျေးဇူးမှုး မကင်းသူပါ။

ဆရာစာပေခရီး
အသင်္ကာ အသင်္ကာ ကမ္မာကမ္မာအရှည်အကြာစီးနေမှာပလို့
တောင်တွင်းမြေက “ဝမ်းတွင်း”သား
ရဲရဲယုံကြည်ထားမိပါတယ်ဆရာ။

ချို့လေးမြတ် (ဝမ်းတွင်း)

၁၈-၁၂-၂၀၁၀

“မျိုးဆက်သစ်တို့ တိုးတက်ရစ်ဖို့”

ဒါဟာ သူ့စကား

ဒါဟာ သူ့လေ

ဒါတွေဟာ သူ့ကတိ

ပကတိတရား

များနိုင်သူများ ပျားကြလော့။

ဇော်ရှို့ မင်းသုဝဏ် သူတို့မြင်တဲ့လမ်းကလည်း လမ်းပါပ
ဆရာကောင်းတပည့် ပန်းကောင်းယန်

ဆရာလည်း သူရဲ့ဟန် သူအတွေးနဲ့

အနာဂတ်အရေး

စွေစွေတွေး စီစီပြီးရင်း

မဆုံးခြင်းအန္တိကို ဟန်ကျပန်ကျဖူးပွင့်ပြနေတာ
ဘယ်အရာတူပနိုင်သတ္တန်း

အမှန်နဲ့အကြောက်တရား ဂရမမူအား

နေရာထိုင်ခင်း မထားခြင်းနဲ့အတူ

ရှေ့တူရှေ့ ဉာဏ်တစ်ခုံးကို ဆရာလျောက်ရှိုး (ဦး)မယ်ဆိုတာ

သံသယဖြစ်စရာမရှိ (ဤနေရာမှပင်) ရှိသေစွာ ဦးညွတ်

လိုက်ပါ၏။

မောင်ခင်သာ-တောင်တွင်း

မြေလတ်မှာ သင်း

(အထက်မှာ “မှ” အောက်မှာ “ပါ” မြေလတ်မှာ “သင်း”
ဂုဏ်သတင်းကို ထုံးဖွဲ့ခြင်းများလည်း ကြားမိပါ၏)
ဆရာအကြည် ဘယ်သတိတွေရှိသလဲ
ဆရာသတိ ဘယ် ကတိ ထိကြည်သလဲ
ရောင်စုံတွေအားကောင်း ၁၉၄၉-၅၀-၅၁ ခေတ်ဟောင်းမှာ
“အပါးတော်မြှု” ကောင်းအဖြစ်နဲ့တစ်မျိုး
“ဖျာလိပ်ခွေးမောင်း” နိုင်ငံရေးမြှင်းစောင်းထဲမှာ
သူဟာ နိုင်ငံရေးကို မရွေး ပညာရေးကို ရွေးခဲ့
၁၉၇၀ ကျော်မှာ မဟာဝိဇ္ဇာ (မြန်မာစာ) အထက်တန်း
ကျကျ

အနှစ် နှစ်ဆယ်မက ပညာရပ်ဝန်းနယ်မြေမှာ
ဉာဏ်နဲ့စာ နပန်းလုံး အသိကို တစ်ခုံးထိလိုက်ကာ
ဆရာမြို့မမောင် ပင်ကိုယ်အမှာ ကိုလေးစား
“များများစဉ်းစားပြီး ရေးထားတဲ့စာအပ်နည်းနည်းကို ဖတ်ပြီး
ကိုယ်တိုင်များများ စဉ်းစားစေချင်တယ်”
အသလို မျိုးစွေကို ဆရာသယ်ပြီး

နေတစ်ခု လတစ်စင်းနှယ်
လင်းဆောင်ပေါ့လေး။

“လေးပါးရှင်” “ခင်ကြီးပျော်”
“ဥဇ္ဈာန်” တို့ ဂုဏ်လင်း၊
လူငယ်တွေ အားသစ်တိုး
ဖိုးတန်တဲ့ “အောင်သင်း”။

မောင်မောင်ပြည့်အေး
တောင်တွင်း

နေတစ်ခု လတစ်စင်း
လတောင်းလွှာင်းမောင်သင်း

ရွှေတွင်းမြို့ (နှစ်)တောင်ပြင်
စာဆိုရှင် မွေးထုတ်ပေး၊
ဘသခင် မျိုးချုစ်ပန်းနဲ့
လုမ်းလိုက်ပေါ့လေး။

တတ်သိရှင် ပညာသင်
ဥာဏ်ရည်ရွင် စာတော်မြို့။
သာမကော အောင်မြေနှင်းတော့
သားချင်းပျော်ကဲ။

စာနှင့် အလာက္ဌာ
စာပေါ်ရွာ ဖြန့်ဝေပေး၊

အောင်းပါး

ကျွန်ုတ္တု တစ်ဘဝဆရာ

လောကအလင်း စာကြည့်တိက်၏ ဂုဏ်ထူးဆောင် အဝေး
ရောက် နာယကကြီး ဆရာတီးအောင်သင်းအား ပူဇော်ကန်တော့
မွန် ထာဝါဒခံယူပွဲအခမ်းအနားတွင် တောင်တွင်းမှ စာပေတပည့်
များက ဆရာအတွက် ဂုဏ်ပြုရေးသားသည့် ကဗျာ အောင်းပါး
စာများကို လက်ရောက်ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းစာများကို
ဆရာက ဖြေနှုတ်အဆင့်သာ ထုတ်ဝေရန် ကျွန်ုတ္တုဗျားခဲ့ပါသည်။
စာပေတပည့်များကလည်း လောကအလင်း စာကြည့်တိက်၏
ငါးနှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ်အဇုန် ထုတ်ဝေရန် အမြတ်
အစွမ်းကိုလည်း စာကြည့်တိက်ရန်ပုံငွေအဖြစ်ထားရန် အကြံပေး
ဆန့်ပြုပါသည်။ ယင်းစာများနှင့် ပတ်သက်၍ နှမဖြစ်သူ
အောင်းသင်းထိုင် ပေးပို့သော အောင်းပါးနှင့် အခမ်းအနားတွင်

တောင်တွင်း မောင်သင်းကျော် ဖတ်ပြသော ကဗျာတစ်ပုဒ်သာ ဖတ်ဖူး ကြားဖူးထားပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ စာအုပ်ထုတ်သင့် မထုတ်သင့် အစဉ်းအဝေးတွင် သဘောထားတင်ပြနိုင်ရန် ယင်းစာများ ပိုင်ကို စာကြည့်တိုက်မှ တောင်းယူဖတ်မိရာမှ ရေးချင်စိတ်များ တွေးဖူးပေါ်ပြီး ယခုအောင်းပါးကို ရေးဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတဲ့ တင်ပြပြီး ဆရာခွင့်ပြုပါက “‘တောင်တွင်းရဲ့ အောင်သင်း’” စာအုပ်၏ နောက်ဆုံးအောင်းပါး၊ နောက်တိုးအောင်းပါး ဖြစ်ပါသည်ဟု ဝန်ခံအသိပေးပါရစွဲ။

မြင်ဆရာ သင်ဆရာ ကြားဆရာ ဟု ကြားဖူးခဲ့ရာ ကျွန်တော်သည် ဆရာဦးအောင်သင်းထံ စာသင်သည့်တပည့် မဖြစ်ခဲ့ဖူး၍ ဆရာသည် ကျွန်တော်၏ စာသင်သည့်ဆရာတော် မဟုတ်ခဲ့ပါ။ ဆရာစာများကိုဖတ် ဆရာဟောပြာခွေများကို နားထောင် ဆရာ နှင့် သိကျွမ်းခင်မင်သွားသည့်အခါ ဆရာပြာစကားများ မှတ်သားရင်း နာယူရင်း မိမိကိုယ်ကို ဆရာတပည့်ဟု ခံယူမိသည့်အခါ၏ တွင် မြင်ဆရာ သင်ဆရာ ကြားဆရာမက တစ်ဘဝဆရာ ဟုပင် မှတ်ယူချင်ပါတော့သည်။

ကျွန်တော် အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ် (၅တန်း၊ ၆တန်းခန့်)က ဖြစ်မည် ထင်ပါသည်။ ယခင် ဉာဘွဲ့နှင့် ရပ်ရှင်ရုံး (ယခု ရွှေလမင်းရပ်ရှင်ရုံး)တွင် စာရေးဆရာများ ဟောပြာပွဲလို မသုံးသေးဟု ထင်ပါသည်။ ဆရာဦးရန်အောင်

ဂျာနယ်ကျော်မမလေးနှင့် ဆရာအောင်သင်းတို့ ပါပါသည်။ ငယ်သေး၍ ကောင်းကောင်း မမှတ်မိသောလည်း ဂျာနယ်ကျော်မမလေး ဟောပြာချက် ပျင်းစရာကောင်းပြီး ဦးရန်အောင်နှင့် ဦးအောင်သင်းတို့ကတော့ တစိုးဝါး ရယ်ရတာ မှတ်မိပါသည်။ အထူးသဖြင့် ပဏာမတွင်ပင် ဆရာက ဆရာဦးရန်အောင်ကို စာရှိးနှင့် ကလိချက်ကြောင့် ဝါးကနဲ့ ရယ်လိုက်ရသည်ကို မှတ်မိ နေပါသည်။ “‘အောင်သင်းတို့ရဲ့ တောင်တွင်းကိုတော့ ရောက်ပြီ ဆရာ ပလောင်မထင်းဖို့လား ပလောင်ထင်းဖို့လား’” ရှုံးဆက် မမှတ်မိတော့ပါ။ “အော်... တောင်တွင်းက အောင်သင်းဆိုတော့ စာရေးဆရာ ဦးအောင်သင်းက တို့မြို့သားပဲ” ဟူသော ဂုဏ်ယူ မိတ်နှင့် ဝေးမောကြည့်မိခဲ့သည်ကိုတော့ မှတ်မှတ်ထင်ထင် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

အဟောအပြာတွင် ထိပ်တန်းဖြစ်သည့် ဆရာနှင့် ကျွန်တော်ပထမဆုံးတွေ့ဆုံးခြင်းကို အမှတ်တရ တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စာပေဟောပြာပွဲများ ယခုလို ဓာတ်မစားမိကပင် နှစ်စဉ်ကျင်းပ မြှုပြစ်သည့် JG လမ်း စာပေဟောပြာပွဲနှင့်လည်း ကြံ့ရဖူးပါသည်။ ရှုရားသူ မြန်မာဝါယာရေးဆရာမ ခင်ခင်ချော (မြန်မာဝါယာများအကြောင်း)၊ ဆရာဦးသူ (အမေအကြောင်း)နှင့် ဆရာဦးအောင်သင်း (အတ္ထဗွာတ္ထီမှ ရသော ရသာ) တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အဲဒီဇူးက တစ်နေလိုး ဈေးဝယ်ပြီး ဉာဏ်ရှင် တွက်လာသည်

ကျို့တော်တို့ သားဖန်စယာက် ဟောပြောပွဲပြီးမှ ထမင်းပြေးစား ရုသည်ကိုလည်း သတိရမိပါသေးသည်။

ထိုပြင် တောင်တွင်းဘုရားပွဲတော်တွင် နှစ်စဉ်ရုပွဲသွင်းသည့် ရွှေအင်းတောင်မြောက်မှုခံက အတ်ရှုတွင် ကျင်းပသည့်ဟောပြော ပွဲမှသည် ရွှေအင်းတောင်တန်ဆောင်းမှ အလင်းရောင်ချစ်သူများ စာကြည့်တိုက်ဖွင့်ပွဲ၊ ဖောင်တော်ဦး ဓမ္မာရုံမှ လောကပါလ စာကြည့်တိုက်ဖွင့်ပွဲ၊ မိုးထိ ဆရာကန်တော့ပွဲမှ ကန်တော့ခံဆရာ တစ်ဦး၏ ဆုံးမအမှာစကားထိ ဆရာဟောပြောပွဲ မှန်သမျှ လက် မလွှတ်ခဲ့ပါ။ တစ်ပြည်လုံးပေါက်ခဲ့သည့် “အမွှ”နှင့် “လက်ခဲ လိုက်စမ်းပါ” ဟောပြောပွဲတိတ်ခွေများမှသည် ဟိုမှုဒီမှ သူငယ် ချင်းများ ပေးလာသည့် ပြည်၊ မကွေး ဟောပြောပွဲခွေ စသည့် ဆရာပါသည် ဟောပြောပွဲခွေဆုံးလျင် ထပ်ပြန်တလဲလဲ နားထောင် မြဲ ဖြစ်ပါသည်။

ဟောပြောပွဲတိုင်း ဟောပြောပွဲခွေတိုင်း မှတ်သားစရာနှင့် စုံးစားဆင်ခြင်စရာ တစ်ခုခုတော့ ဆရာပေးမြဲ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့အနက်မှ ထူးထူးခြားခြား တစ်ခု မှတ်တမ်းပြုပါရစေ။ (၈၈) အရေးအခင်းကာလ ဉာဏ်တော်လ နောက်ပိုင်း ဆန္ဒပြောပွဲများ အရို့တက်ခို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ်လမ်း ကိုယ်ကင်းစောင့်ရုသည် အရေးပရှတ်ပရက်အခို့၊ တစ်အီမီလုံး ကလေးကစ လူကြီးအဆုံး ခေါင်းစီးတွေ့း၊ အလံတွေ ပြောင်းပြန်လွှင့်ပြီး၊ လမ်းပြောင်းပြန်

ကားတာဝို့မောင်းကာ စည်းမရှိ ပြစ်ချင်သလို ပြစ်နေသည့်ကာလ ဖြစ်ပါသည်။ ကဲကောင်းထောက်မစွာ ကျွန်တော် ရုံးကုန်တွင် ရောက်နေခို့ဖြစ်သဖြင့် လမ်းတိုင်းလိုလို ဒီမိကရော ဟောပြောပွဲများ လိုက်လဲနားထောင်ပါသည်။ အများသိကာသည့် အတိုင်း ယင်းအချို့တွင် ဦးရာဂျုပြောကြေး ရာတ်အရောရော ကျောက်အရောရော ကာလဖြစ်ပါသည်။ ဖရာသုဝါစာများ မိုးလုံး မွန်နေချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ဟောပြောသူအများစု၏ အနှစ်နှစ် အလလ ရင်ထဲက မျိုးသိတော်သမျှဒေါသကို အတုံးလိုက် အတော် လိုက် ဖွင့်ချကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟုသာ ဆိုသဲ ဆောင် တုတ်သံများကို နားလည်မှုပေးရတော့မည် ထင်ပါသည်။

ယင်းအချို့က ဒီမိကရော်အကြောင်း စာအုပ်စာတမ်း ရှုံးပါးသလို ဟောပြောချက်များလည်း မကြားဖူးပါ။ ၂၃ လမ်းထိပ် ဟောပြောပွဲတွင် ဖြစ်ပါသည်။ သရက်တော်ကျောင်းမှ ဆရာတော် တစ်ပါး၊ လင်းယဉ်မောင်မောင်နှင့် ထုံးစံအတိုင်း ဆရာက အပိတ် ဟောပါသည်။ ဆရာ ဒီမိကရော်အကြောင်း ဟောပါသည်။ အထိအခိုက် အစောင်းအမြောင်း တစ်လုံးမှမပါ။ ဆရာက လမ်းပြောင်းပြန် မောင်းနေသောလူများကို လက်ညီးထိုး ညွှန်ပြပြီး “အခို့လို ဖြစ်ချင်သလိုဖြစ်နေတာ ဒီမိကရော် မဟုတ်ဘူး၊ ဒီမိကရော်နိုင်ငံမှာ အားလုံးရှုံးအပေါ်မှာ တရားဥပဒေ ရှိတယ်၊ လူတိုင်း စည်းကမ်းရှိရမယ်။ လမ်းစည်းကမ်း ယာဉ်စည်းကမ်း

လွှဲစည်းကမ်း အားလုံးလိုက်နာရမယ်။ စည်းကမ်းကိုလည်း ဥပဒေ နဲ့ ထိန်းထားတယ်။ ဒီမိုကရေစိ နိုင်ငံတွေမှာ လမ်းလျှောက်သွားရင်း ပလက်ဖောင်း မညြိလို ချော်လုရင်ချော်လုသူက မြှိုန့်စပယ် ကို တရားစွဲလိုရတယ်။ ဘာလိုလဲ ပြည်သူလွှဲထုက ပေးထားတဲ့ အခွန့်နဲ့ ပလက်ဖောင်း ကောင်းအောင်မလုပ်လို့ အားလုံးရှုအပေါ် မှာ တရားဥပဒေရှိပို့ တရားစွဲလိုရတာ” စသဖြင့် ထုံးစံအတိုင်း အာဝဇ္ဇာန်းဆွင်ရွင် အလက်ဗာရသာ အစုံအလင် ဥပမာ ဥပမေယျ တစ်ပုံတစ်ပင်တို့ဖြင့် သာမန်လူ နားလည်အောင် ဒီမိုကရေစိ အကြောင်းကို တစ်ဆင့်ခြင်း ရှင်းပြကာ စသင်သကဲ့သို့ ဟော သွားပါသည်။

ကျွန်ုတ်အပါအဝင် ပရီသတ်မှာ ဆရာအတည်ပြုလျှင် တုတ်တုတ်မွှေမလှုပ် ဆရာဟာသနောလျှင် တသောသောဖြင့် ဆရာဆွဲခေါ်ရာသို့ လိုက်ပါရင်း ဒီမိုကရေစိဆိတာ ဒီလိုပါလား ဟု သိလိုက်ရပါသည်။ ဆရာနိဂုံးချုပ်အဆုံး အပြန်ပြန် အလှန်လှန် ပြောပေးနေသည့် မဆုံးနိုင်သော လက်ချုပ်သံနှင့်အကူ ပရီသတ်၏ “ကောင်းလိုက်တာ” “ဒါမျိုးတစ်ခါမှ မကြားဖူးဘူး” “ခုမှုပဲ ဒီမိုကရေစိဆိတာ သိတော့တယ်” စသည် ချီးကျူးသံ များကြား မဆီမဆိုင် “ငါတို့တောင်တွင်သားကွဲ” ဟူသည့် ဂုဏ်ယူစိတ်နှင့် ခြေဖျားပင် ထောက်လိုက်မိပါသေးသည်။

ကျွန်ုတ်သည် ၆ တန်းအချုပ်ကပင် ဝဋ္ဌဖတ်တတ်နေပါ ပြီ။ စာဖတ်နှသူတို့ ထုံးစံအတိုင်း ဒုထောက်၊ လျှို့ဝှက်သဖို့မှုစွဲရာ

မိုးဝေ၏ စုထောက်တင်မောင်ဆွဲ ရှုခံ၏ ဝသုံးလုံး ဆွဲအောင်း၏ စုထောက်မောင်စုရားမှသည် ခင်နှင့်ယု၏ ဧေား၊ မိုးကျော်သူ၊ ခင်ဆွဲး၏ ဒုတိုင်းနှော့ အထိ အရသာခံတတ်နေပါပြီ။ စာစု ဆက်ဖတ်ပြီး စာပေဆောင်းပါးများအထိ နယ်ချေခဲ့ရ ရွှေမဝတွင် ဆရာက ဆရာမင်းမော်၏ ကာရွှေမဲ့ကုသာအကြောင်း ဆောင်းပါး ကို (များရင်ခွင့်လွှတ်ပါဆရာ) ပြန်လည်တုန်ပြန်ရေးခဲ့သည့် ဆရာ ဆောင်းပါးကို သတိရမိပါသည်။ အကြောင်းအရာကို ကျွန်ုတ်မှုတ်မိတော့ပါ။ ဆောင်းပါးမှ တင်ပြသည့် အချက်အလက်မှန် သမျှ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ရှိပုံနှင့် စောဒကမတက်နိုင်အောင် ရေးထားခြင်း ဖြစ်သည်ကို သတိရပါသည်။ အမှုတ်မိဆုံးမှာ ဆရာ ဆောင်းပါးအမည်ပေးပဲ ဖြစ်ပါသည်။ အညာစာတမ်းတစ်စောင်သို့ တွေ့ဖြစ်ခြင်း ဟု ထင်ပါသည်။ ထိုစဉ်က ဆရာမင်းမော် မန္တော်းတူကြသိုလ်မှ ရေးခြင်းဖြစ်သဖြင့် အညာစာတမ်းဟု အမည်ပေးသလိုလိုနှင့် ညာမော်စာတမ်းဟု နှစ်ခွာအို့ပျော်ထွက်သည် ခေါင်းစဉ်နှင့်ပင် ကလိပြီးဖြစ်သွားခြင်းကို သတိရမိပါသည်။ ယင်းသို့ ခေါင်းစဉ်သာပြောနိုင်တော့သည့် ဆရာဆောင်းပါး များသာမက တရှိက်မက်မက် စောင့်ဖတ်ခဲ့ရသည့် သဘင်မဂ္ဂဇင်းမှ “ကျွန်ုတ်အကြိုက်ဆုံး ဝတ္ထုတို့များ” မှသည် ရျေးကွက် ဂျာနယ်မှ “မျိုးဆက်သစ်တိုးတက်ရစိုး” များအထိနှင့် ကြံလျှင် ကြံသလို ပါလေ့ရှိသည် အခြားဂျာနယ်မဂ္ဂဇင်းများမှ ဆရာ

ဆောင်းပါးများကို ကျွန်တော် လက်လှမ်းမိသမျှ မရွှေတ်တမ်း ဖတ်ခဲ့ပါသည်။ မကြာခဏ ထွက်သမျှ ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်များ တွင်လည်း ဖတ်ဖူးသည့် ဆောင်းပါးများနှင့်အတူ ကျွန်တော်တို့ လက်လှမ်းမမိသည့် အသင်းအခွဲ၊ ကျောင်း ကောလိပ် စသာ၏ တို့၏ အတိမ်းအမှတ် စာအုပ်များမှ ဆောင်းပါးများ ပါ၍ ၈၁ ၀၉၆ ဖြစ်သလို အားရဝ်များသာ ပျော်ပျော်ကြီး ဖတ်ခဲ့သည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

အားလုံးကိုခြုံ ကျွန်တော် သတိထားမိသမျှ ကျွန်တော် ခဲ့စားမိသလို တင်ပြရလျှင် ဆရာတောင်းပါးနှင့် ဆရာဟောပြော ချက်များသည် ရိုးသားမှုအခြေခံတွင် စေတနာအမိကထား၍ တင်ပြသည်ဟု ခဲ့စားမိပါသည်။ စာဖတ်သူအား ပြောချင်သည့် အကြောင်းအရာ အချက်အလက်တို့ကို ပညာရှင်ပီသစ္ာ အလက် ရာသ ဥပမာဥပမေးယျာတို့ဖြင့် မွမ်းမဲကာ ပိုင်ပိုင်နိုင် ဖြေးဖြေး ချင်း တင်ပြသားပါသည်။ အဆုံးသတ်တွင် တင်ပြီးအချက်များ ကို ဖြန့်ချုပ်ကာ နိုင်းအဆုံးသတ်ပုံမှာလည်း ဆရာမူပိုင်ဟန်ဖြစ်၍ စာဖတ်သူနှင့် နားထောင်သူရင်တွင် စုစည်းကျေစလျှစ်စွာ ရုံးဝင် စွဲထင်စေသည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။

အခြားသူများ မည်မျှ ရင်တွင်းစွဲထင်မှ ရှိမရှိကိုတော့ ကျွန်တော်အပိုင်မပြောနိုင်ပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ သားသမီးများ ကို ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဆုံးမမည်ကြံ့လျှင် ဆရာစကားလုံးများနှင့် ကျော်သားလုံးများနှင့် ပတ်သက်၍ အောင်သင်း၏အတိအကျင့်များ ဖြစ်ပါသည်။

“ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မနိုင်းတဲ့လျော့ တစ်ခို့ခို့မျှ သူများအခိုင်း ခံရမယ် ဘော်ဒါဂိုရတယ်ဆိုတဲ့ ကျောင်းသားဟာ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် မနိုင်းလို သူများ အခိုင်းခံရတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်နိုင်းမလဲ့ သူများနိုင်းတာခံမလဲ့” က စပါသည်။ နှစ်ကုန်ခါနီး စာတွန်း ကျက်ရမည်အခါန် သူငယ်ချင်းနှင့်ပါသွား မနက်စာကြည့်ချိန့် နှင့် ရိုးရှုလျှော့ပံ့ပေါ်လာလျှင် ဆရာပြောသည့် “ဟေး သစ်သားထဲကို သတစ်ချောင်း ရှိကိုထည့်ကြည့်လိုက်စမ်း သံက သစ်သားထဲဝင်သွားတယ်လို မမြင်နဲ့ အမှာကို အပျောက နေရာ ဖယ်ပေးလိုက်ရတာ၊ မင်းတို့လည်း စိတ်မမာရင် သူများကို နေရာ ဖယ်ပေးလိုက်ရလိမ့်မယ်၊ စိတ်ကတောင်းကျိုက် မဖြတ်လိုက်နဲ့ နှစ်စာန်းကထားခဲ့တဲ့ အစိုးန်ကို မေ့နေပြောလဲ့” ဒီလိုပြောလိုမှ စိတ်ထဲအားမရသေးလျှင် “ရော ဟောဒီ ဆရာဒွေနားထောင် ကြည့်စမ်း ပြီးရင် ဘယ်လိုသောပေါက်လဲ လာပြောလှည့်” ပေါ့။ ဤနည်းဖြင့် သားသမီးများကို ဘော်ဒါမပို့ခဲ့ရဘဲ လိုရာ ပန်းတိုင်ရောက်အောင် ဆရာအသုံးအနှစ်း ဆရာစကားလုံးများနှင့် ဆုံးမလမ်းညွှန်ခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်၏ စတိုးဆိုင်လုပ်ငန်းတွင် အမိပေါင်းသား ကျောင်းသားသာဝကလာသည့် ဘွဲ့ရာ၊ ၁၀ တန်းအောင် ၁၀ တန်း ပျက်များနှင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရပါသည်။ ဈေးသည်စိတ်မထား တတ်သေး ဈေးသည်စာနား မဝင်သေးသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ပိုအရေးကြီးသည်မှာ တစ်ဆိုင်လုံး ကွန်ပျူးတာနှင့် ထိန်းချုပ်သည် ဖြစ်၍ ကွန်ပျူးတာ တိကျေသကဲ့သို့ ဝန်ထမ်းများ တိကျေရန် အမှား မမှားရန်လည်း လိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၃-လပြည့်သော ဝန်ထမ်း သစ်များကို ဥပုသံရက်များတွင် ဝန်ထမ်းများထားရှိရမည့် သဘော ထားနှင့် အကြောင်းကောင်တာအတွင်း အောင်ရန်ရောင်ရန် ဤ။ ကျွန်ုတ်ကိုယ်တိုင် သင်ကြားရပါသည်။

ယင်းသင်တန်းတွင် အမှားနှင့်ပတ်သက်၍ မမှားသောသူ မရှိ၊ တစ်ခါမှားပြီးလျှင် နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်မမှားရန် ကရရှိကို ရမည်။ နောက်မှာ မှတ်ချက်အနေနှင့် (လူစိုက်တို့မည်သည် တစ်ကြိမ်မှားပြီးမှ မှားမှန်းသိကြကုန်၏) လူလိမ္မာတို့သည်ကား သူများ၏ အမှားမှ သင်ခန်းစာယွဲတတ်ကြပြီး သာ၍ မိုက်မသော သူတို့မှာကား မိမိတို့ မှားသည်ကိုပင် မှားမှန်း မသိကြကုန်။ အောင်သင်း) “က... တစ်ခါမှားလို့ လူစိုက်ဖြစ်ပြီးကြပြီး ထပ် မှားတယ်ဆိုရင်တော့ ကိုယ့်အမှားကို ကိုယ်မသိတဲ့ ပိုပြီးမိုက်တဲ့ သူတွေ ဖြစ်ချင်ကြသလား” ဟု တပည့်များကို ဆုံးမသင်ကြား ရာတွင်သည်း ဆရာတောင်းပါးထဲက စာသားကို ပြဋ္ဌာန်းကိုးကား ခဲ့ရပါသည်။

ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်၍လည်း မိဘများက နတ်မှို ဆရာတော် သူင်္ဂီဒ္ဓနကို ကိုဗွယ်သူများဖြစ်သဖြင့် ကျွန်ုတ် လည်း ဥပုသံနေ့တိုင်း နတ်မှိုကျောင်းသို့သာ သွားမြှုပြန်ပါသည်။

တရားလိုက်စားကာစအချိန် တရားသဘောကိုလည်း မသိသေး ချိန်က ဖြစ်ပါသည်။ ဝါရင့်ဓမ္မမိတ်ဆွေများက သခင်မြတ်ဆိုင်၏ ကျောက်ကွင်းအရေးတော်ပုံကို စပြီး ဖတ်ခိုင်းပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ခရစ်ယာန်တို့ ပြုင်ပွဲတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာမှ အနိုင်ရခြင်း ကို အလွန်သဘောကျပါသည်။ ယင်းစာအုပ်တွင် ဆရာတော်က မည်ကဲ့သို့ ချေပဲခဲ့သည်ကို တိတိကျကျ ရေးမထားပါ။ ဆရာတော် အသုနှင့် ယင်းအချိန်က မည်သို့ ချေပဲခဲ့ကြောင်း တိတိခွေကို မရအရ ရှာပါသည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာ၏ ချို့ယွင်းချက် အား နည်းချက် အနတ်လက္ခဏာ အချက်များကို အထပ်ထပ်အခါခါ နားထောင်ပါသည်။ ချေရေးမှတ်စုထုတ်ပြီး အလွတ်ကျက်ပါသည်။ ခရစ်ယာန်နှင့်တွေ့လျင် အပိုင်ပြောပြီး အနိုင်ယူရန် ဖြစ်ပါသည်။

၁၀၅ ကြိမ်မြောက် ပေလေးပင် နတ်မှိုတော့ရဆရာတော် သူင်္ဂီဒ္ဓန အထိမ်းအမှတ်ပွဲတွင် ဆရာဦးအောင်သင်းက ရှုမြို့ နောက်မီ ဆရာတော်၏တာပည့် တစ်ဦးဖြစ်သည်နှင့်အညီ ကျွန်ုတ် တို့ မမီမသိလိုက်သည့်အကြောင်းများ တပုံတပင် ထည့်သွင်း ဟောကြားပါသည်။ ယင်းဟောကြားချက်များအနက်မှ ကျောက် ကွင်းအရေးတော်ပုံတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဘက်မှ ကိုယ်စားပြု ပြုင်မည် သူမရှိ၍ ပြုင်လိုက်ရသော်လည်း ဆရာတော်၏ ခရစ်ယာန်များ အပေါ်ထားသည့် ပျော်ပြောင်းသော သဘောထားနှင့် “ဘာသာ တရားမြင်း ပြုင်တယ်ဆိုတာ သူအိပ်မကိုထဲက အောင်နဲ့ ကိုယ့်

အိပ်မက်ထကအိမ် အလှုခြင်းပြီးသလို တကယ်တော့ အလကားပါကျား” ဟူသည့် ဆရာတော့စကားကိုလည်း ဆရာဖောက်သည် ချု၍ မှတ်သားမိပါသည်။ ယင်းအချိန်မှစပြီး ကျွန်တော့အနေနှင့် အခြားဘာသာများအပေါ် မြင်သည့်အမြင် ပြောင်းလဲသွားပါသည်။ ဘာသာတရားခြင်း အယုတ်အမြတ် အနိုင်အရှုံးနှင့် နိုင်းယဉ်စိတ်လည်း ချပ်ပြုမြဲမွေးသွားပါသည်။ ဆရာအတွေအကြံ တစ်ခု ကြောင့် ဘာသာရေး တစ်တန်း အောင်မြင်သွားသည် ထင်ပါသည်။ ကျွန်းများကြီးလှပါသည် ဆရာဝင်များ။

ကျွန်တော့ဖစ်သက်မှ အစ်ကိုဝမ်းကွဲတစ်ယောက်သည် ဆရာနှင့် သုတယ်ချင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် ဆရာထံကတိပေးပြီး စာကြည့်တိုက်ဆောက်ရန် လူပ်ရှားနေချိန်က ထင်ပါသည်။ ဆရာက “မင်းအစ်ကိုက ငါကို ငင်များ ကျွန်တော့ညီကိုဘာ... မဟုတ်တရာတ်တွေ မြောက်ပေးနေတာလဲဆိုလို ဘယ်ကလာ မဟုတ်တရာတ်ကမှာလ အဲဒါ ဟုတ်တရာတ်ကွဲ”လို့ ပြောခဲ့ရသေးကြောင်း ပြီးပြီးကြီး စမြှုပ်နှံပါသည်။ (ကျွန်တော်တိုက်တရာတ်သွေးစပ်ပါသည်။) ယင်းအစ်ကို၏ ညီနှင့် ညီမက သူတို့သားသမီးများ (ကျွန်တော်တူတူများ)ကို ဆရာထံ ကျောင်းစာက လွှဲပြီး ဆရာသင်ချင်တာသင်ပါဟု ကျော်အဆန်း အပ်ပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း သားနှင့်သမီး ရန်ကုန်ရောက်သောအခါ သူ ဝမ်းကွဲ ညီအစ်ကိုအစ်မများနှင့်အတူ ဆရာထံပြုပြီး ယင်းကျော်အန်းတွင်ပင် အပ်လိုက်ပါတော့သည်။

ဆရာသည် သူတေပည့်များကို စာဖတ်သည့်အကျင့်ရအောင် လုပ်ပါသည်။ ကိုကိုလေး၏ မှတ်ဆရာမှတ်တမ်း စာအုပ် “ဆရာက ဖတ်ကြည့်ဖို့ ပေးလိုက်တာ” လို့ ကျောင်းမာအုပ်နှင့် ဂိမ်းကစားရုံးသာ စိတ်ဝင်စားသည့် သားတံတွေ တွေ့လိုက်ပါသည်။ ကလေးတွေ စိတ်ဝင်စားမည် စာအုပ်များနှင့် စာဖတ်အကျင့်ကို စတင်တည်ဆောက်ပုံရပါသည်။ နောက် ရှိတ်စပီးယားပြောတ်ကို တက်ပေးပါသည်။ အင်္ဂလာရိ က္ခာဝင်စာပေကို မြည်းစမ်းစေပါသည်။

ဆရာနှင့် ကလေးများ၏ ဆက်ဆံရေးသည် ဆရာတေပည့် ဆက်ဆံရေးမက သုတယ်ချင်းကဲ့သို့ တိုင်ပင်မေးမြန်းစရာ ဦးကြီးဘကြီးပမာ ဖြစ်ပုံရပါသည်။ ကျွန်တော်တုံမတစ်ယောက် ရည်းစားထားခါနီး “တစ်ဘဝတာ လက်တွဲဖို့ ရည်ရွယ်သူကို ရွှေးမယ် ဆိုရင် ဘယ်အချက်ကို အဓိကထားပြီး စဉ်းစားရမလဲ”လို့ ဆရာကို မေးပါသည်တဲ့။ ဆရာအဖြေက “တာဝန်ယူတတ်တဲ့စိတ် ရှိတဲ့သူ ဖြစ်ရမယ်တဲ့”။ ကျွန်တော်တုံမ ဆရာပြောသလို ရွှေးခဲ့ပုံရပါသည်။ ရည်းစားဘဝမှ အိမ်ထောင်ကျလို့ အိမ်ထောင်သက်၏ နှစ်ခန့်ရှိပါပြီ။ ဘာသံမှ မကြားပါ။ ကျွန်တော်ကလေးတွေ အမြို့ပေါက်ချိန်တန်လျှင်လည်း သူတို့ဆရာပြောသလို ရွှေးကြလိမ့်မည်ဟုသာ ယုံကြည်မိပါသည်။ ဤသည်မှာ အနီးကပ် တပည့်များအတွက် ဆရာအဖိုးတန် လမ်းညွှန်ချက် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့မြဲက လူငယ်များအတွက် ကွက်လပ်ဖြစ်၏
သော ဆရာရင်ထဲက ဖြစ်စေချင်နေတာ ကျွန်တော်တို့တွင်
စာကြည့်တိုက်ပေါ်ပေါက်စေရန် အနီးတန် ဆရာ နှီးဆွလမ်းဥုံနှုန်း
ချက်တစ်ခုကိုလည်း မှတ်တမ်းပြုပါရစေ။ ၁၀၅ ကြိမ်မြောက်
နှစ်မို့ဆရာတော် သူင်္သက္ကာ၏ မွေးနှေ့အထိမ်းအမှတ် အစေး
အနားတွင် ဖြစ်ပါသည်။ ကြောင်းကျိုးသိခြင်းသည် ဝညာ၊
အတွေးအမြင်နှင့် အတွေးအကြော် လက်ဆင့်ကမ်းနိုင်ခြင်းသည်
ပညာရေး ကစ၍ ပညာရှာဖိုးနိုင်သော ပညာဖြန့်ဖြူးနိုင်သော
စာကြည့်တိုက်အကြောင်း များကို ပရိသတ်သဘောပေါက်နိုင်
မည့် အတွေးအကြော် အလက် ဥပမာ ဥပမေးယဉ် ဟာသများပြုနှင့်
မွမ်းမဲကာ ဆွဲခေါ်လာပါသည်။ ဘော်လီဘောကစားခြင်းကို
ဥပမာယဉ်ရလှုပ် ဘော်လီဘောကို ပိုက်နားသို့ အတို့ အပင့်တို့ဖြင့်
ဆင့်ကာ ဆင့်ကာ သယ်လာပါပြီ။

မြန်မာပြည်တစ်နှစ်တစ်လျှေား စာကြည့်တိုက်ဖွင့်ပွဲများ သွားခဲ့
ရကြောင်းများနှင့် မြို့တစ်မြို့မှ မီးလောင်ရာတွင် သူတို့ စာကြည့်
တိုက် မီးထပါသွားကြောင်း လာပြောသည့်လူငယ်ကို “မင်းတို့
မြို့ကမှ လောင်စရာ စာကြည့်တိုက်ရှိသေးတယ်။ ငါတို့မြို့က
တစ်မြို့လုံး မီးလောင်ခဲ့တာ လောင်စရာ တွေတွေတန်တန် စာကြည့်
တိုက်ဆိတာ မရှိခဲ့ဘူးကွာ မင်းတို့ ကြိုးစားရင် အချိန်တန်
ဖြန့်ဖြစ်လာမှာပေါ့”လို့ အားပေးလိုက်ရကြောင်း ပြောပါသည်။

“စာကြည့်တိုက် အရည်အသွေးနဲ့ ပြည့်မိတဲ့ စာကြည့်တိုက်ဆိတာ
ဘိုင်းလုံး (Book, Borrower, Building, Budget, Brain) နဲ့
ပြည့်စုံရတယ်”။ ဘိုင်းလုံးအကြောင်းကို ဆရာရှင်းပါသည်။
ဆရာ သေသေသပ်သပ် ပင့်ထောင်လိုက်ပါပြီ။

“ဟောဒီ ငါမြို့ တောင်တွင်းကြီးမှာ ဒါ ငါပြောသလို
တွေတွေတန်တန် အရည်အချင်းနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ စာကြည့်တိုက် ပေါ်
ပေါက်လာမယ်ဆိုရင် ငါစာရေးဆရာပါ၊ ငါအတွက် ငွေတစ်သိန်း
ဆိတာ မနည်းကြိုးစားရတာပါ၊ အဲဒီတစ်သိန်း ထည့်ဝင် မတည်
ပါမယ်ဆိတာ အောင်သင်းပြောခဲ့မယ်၊ မင်းတို့ လူငယ်တွေ
ကြိုးစားကြပါ”လို့ တိုက်တန်း နှီးဆော်စကားပြင့် ဆရာဖောက်ခဲ့
လိုက်ပါသည်။ ဆရာရှိက်ချက်က ပြင်းလည်းပြင်း ကျွန်တော်တို့
ရင်ကိုလည်း တည့်တည့်ထိပါသည်။

တစ်ပြည့်လုံးကို စာကြည့်တိုက်များ လိုက်ဖွင့်နေသော
လူငယ်တွေကို စာဖတ်စို့ တစ်ခုနှင့်လုံး တိုက်တွေနဲ့နေသော ဆရာ
မြို့မှာ ဆရာဖြစ်စေချင်သော အရည်အချင်းပြည့်မိသည့် စာကြည့်
တိုက်မျိုး မရှိဘူးဆိုသည်မှာ ဖြစ်သင့်ပါမည်လား။ ငါတို့ ည့်လှ
ချည်လားဟု မချင်အတွေးနှင့် ဆရာထဲ ဆရာဖြစ်စေချင်သည့်
အရည်အချင်းမျိုး စာကြည့်တိုက် ဖြစ်စေရပါမည်ဟု ကတိပေး
ခဲ့ပါသည်။ စာပေ ဝါသနာရှင် ဆရာတေပည့်များ၏ ကြိုးစားမှု၊
မြို့လူထု၏ တဲ့နှင်း ကူညီမှု၊ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့

အစည်းများ၏ ပုံပိုးမှုများနှင့် လောကအလင်းစာကြည့်တိက်ကို
ထူထောင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

ကျွန်ုတ်သည် မိုးထိခာရာကန်တော့ပွဲကို အားကျော်
အထကဗျာကန်တော့ပွဲကို တစ်နှစ်နောက်ကျပြီး ဦးဆောင်
လုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုကဲ့သို့ စာကြည့်တိက်တစ်ခု ဖြစ်အောင်
လုပ်ဖြစ်ထိန်မည်ဟု မစဉ်းစားမိခဲ့ပါ။ ဆရာဒ္ဓာ:နည်းစာ ငွေ
တစ်သိန်းနှင့် မတည်ပါမည်ဟုသည် စိန်ခေါ်ချက်ကို မခံချင်လို
အောက်တာဦးကြည်မျိုး ဆွဲခေါ်သွားလို့ လုပ်ဖြစ်တာဟု ပေါ်ပေါ်
တွေးမိသော်လည်း သေချာစဉ်းစားကြည့်လျှင် ယင်းမခံချင်စိတ်
ပင်လျှင် “နောင်အနာဂတ်ရဲ လျင်ယောက်ရဲ ရွှေချေပေးမှ သူတို့၊
အနာဂတ် တောက်ပမှာပေါ့” ဟုသည် အဆုံးအမ ဆရာအယူ
အဆကို လက်ခံကျင့်သုံးသည့်စိတ်က မွေးဖွားပေးလိုက်ခြင်းပင်
ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်မိပါသည်။

ငယ်စဉ်ကတည်းက စာဖတ်ဝါသနာပါခဲ့သော ကျွန်ုတ်
သည် စာအုပ်ဆိုင်လည်း ရှိသည်ဖြစ်ရာ ထွက်သမျှ ဂျာနယ်
မရှုစွင်း မှန်သမျှ မည်သည်ကိုမ အလွတ်မပေးခဲ့ပါ။ သုတလည်း
သုတမ္မား ရသလည်း ရသမ္မား သာသာရေးဆိုလည်း မဂွတ်တမ်း၊
စီးပွားရေးဆိုလည်း ကိုယ့်ကိစ္စ၊ ကျွန်ုံးမာရေး ဆိုလည်း အရေးကြီး၊
ဝါဘာဆိုလည်း အလွန်စွဲ၊ ကဗျာဆိုလည်း မြည်းရရှု၊ ဘောလုံး
ဆိုလည်း လုံးလိုက်ကာနှင့် ဖတ်လို့မဆုံး တပြီးပြီး ဖြစ်နေသူ

ဖြစ်ပါသည်။ ပြီးခဲ့သော မိုးထိခာရာကန်တော့ပွဲတွင် ဖြစ်ပါသည်။
ဆရာက “မင်းတို့ စာဂျိုးတွေ စာတွေချည်း နင်းကန်ဖတ်မဆန္တဲ့
စဉ်းလည်း စဉ်းစားကြ၊ စာဖော်ရှုဖတ်ပြီး မစဉ်းစား မတွေးခေါ်ရင်
ကြောင် “စာပေါ်ကြီး” ဖြစ်သွားတတ်တယ် မှတ်ထား၊ စာလျှော့
ဖတ်ပြီး များများစဉ်းစားကြ” ဟု ပြောပါသည်။ ကျွန်ုတ်ကို
လက်သွိုးငါးကိုငါးကိုထိုးပြီး ပြောလိုက်သလို ခံစားရပါသည်။
ကျွန်ုတ်ကို ချာကန် ဆွဲလွည်းလိုက်သလို အလွည်းအပြောင်း
တစ်ခု ဖြစ်ရပြန်ပါသည်။ ယခု ကျွန်ုတ် များများစဉ်းစားပြီး
ဤဆောင်းပါးကို ရေးဖြစ်ပါပြီ။

အခြား ကျွန်ုတ်ရှင်တွင် ခွဲမေ့သည် “ရင်ထဲမှာ ဘုရား
တည်ရမည်”၊ “ယောကျားကောင်း ယောကျားမြတ်စိုးမည်သည်
ဆုမတောင်း ဆုပန်သည်”၊ ဆုပန်သည်ဆိုခြင်းမှာ ချမှတ်ထားသော
သို့၌၌ရည်မှန်းချက်ယန်းတိုင်းသို့ ရအောင် ရောက်အောင် ကြီးစား
ခြင်း ဖြစ်သည်” စာည် ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သည် ဆရာ
အဆိုအမိန့်များကို လက်ခံကျင့်သုံးသကဲ့သို့ အခြား ကြီးပွားရေး
စီးပွားရေး လူမှုရေးကအစ အထွေထွေ အရေးများပါမကျိုး ဆရာ
အဆုံးမနှင့် မကင်းခဲ့ပါ။ ဆရာစကားလုံးယူသုံး၊ ဆရာအရေး
အသားကို ကိုးကား၊ ဆရာအတွေးအခေါ်ကို လက်ခံ၊ ဆရာ
အတွေးအကြုံနှင့် တစ်ဆင့်တက်၊ ဆရာအဆုံးအမနှင့် အလွည်း
အပြောင်းဖြစ်ကာ ဘဝကစ်သက်တာ မဟုတ်တာမလုပ်သည်

ဆရာချမှစ်စနီး၊ ကျိုစယ်ခဲ့သည့် ဟုတ်တရတဲ့ ဖြစ်လာခဲ့ရခြင်းကို
ကျွန်ုပ်မိသည်သာမက ကျွန်ုတော်တစ်ဘဝလုံးအတွက်တာ ဆရာ
ဖြစ်နေသည့်အတွက် ပဏာမတွင် ဆိုထားသကဲ့သို့ “တစ်ဘဝ
ဆရာ” ဟုပင် ၈၀။လိုက်ချင်ပါတော့သည် ဆရာခင်ဗျား။

ဆရာ ကိုယ်ကျိုးမာ စိတ်ချမ်းသာဗျာဖြင့် အသက် နှစ်
တစ်ရာမက ရှည်ပါစေကြောင်း ဆန္ဒပြုရင်းဖြင့်
ချစ်တပည့်

ငြေးနိုင်
ပုလဲစာပေ

၂၀။ခန့်ခပ်မယ့် နီးစနှစ်ပါဆရာ

ကျွန်ုမ ဆရာကို ရင်းရင်းနီးနီး သိပါသည်။ ဆရာနှင့်
ကျွန်ုမသည် လောကအလင်းစာကြည့်တိုက်တွင် အမြဲဆုံးနေကြ။
တိတိကျကျပြောရလျှင် မနက (၁၀) နာရီမှ ညနေ (၅) နာရီ
ထိုးသည်ထိပါပဲ။ ဆရာက ကျွန်ုမကို အမြဲ မျက်စိဒေါက်ထောက်
ကြည့်နေတတ်သည်။ ဆရာသည် နှုတ်မှ စကားတစ်လုံးမှ မဟ
သော်လည်း ဆရာ၏အကြည့်များသည် ကျွန်ုမ၏ တစ်နှောက်
လုပ်ငန်းရပ်များကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးနေသယောင်မို့ ကျွန်ုမ^၁
ဘာတစ်ခုမှ မညာရဲပါ။ ဘာတစ်ခုမှ မဟုတ်တာ မလုပ်ရပါ။

“ဟောဒီ လောကအလင်းစာကြည့်တိုက်ကို ငါတည်ထောင်
ပို့ တိုက်တွန်းခဲ့တာ” ဟု ဆရာကိုယ်တိုင် နှုတ်မှ ပွင့်ဟာမပြောခဲ့
သော်လည်း ဆရာ၏ တပည့်များမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုမကြားခဲ့ သိခဲ့
ရပါသည်။

ဆရာတိစာများကိုလည်း ကောင်းသည်ဟု ကျွန်မ မပြောသူ
ရပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော ယောမင်းကြီးဦးဖိုးလိုင်၏ စာများ
ကို မြင်းထိန်းငတာက ကောင်းကြောင်းချီးမွမ်းပြောဆိုသည်ကို
ယောမင်းကြီး သိရှိသွားကာ “ဟဲ... ငတာ နင် ငါစာတွေ
ချီးမွမ်းမနေနဲ့။ နင့်လို စာမတတ်သွက ငါစာတွေကို လိုက်ပြီး
ချီးမွမ်းနေတာ ကောင်းမလား၊ နောက်ဆို မပြောနဲ့” ဟုဆိုကာ
မျှနှစ်ဦးပေးလိုက်သည်ဟု ကျွန်မ ဖတ်ပူးခဲ့ပါသည်။ ဒါကြောင့်
ကျွန်မလို မိန်းကလေးမျိုးက ဆရာတာများကို လူလည်လူတတ်
ကြီးလုပ်ကာ မပြောရပါ။ ပြောလည်း ပြောစရာမလိုပါ။ အဘယ်
ကြောင့်ဆိုသော ဆရာတာများမှာ “စာတစ်ကြောင်း စကား
တစ်ခွင့်း”ကို ဖတ်မိ ကြားသိရှိပြင့် ကြက်သီးမွေးည်းများ
ထလာစေတတ်သည်ထိ စာဖတ်သူအတွက် အားမာန်ခွန်အား
အပြည့်ပေးသောစာများ ဖြစ်နေသောကြောင့်ဟု ထင်ပါသည်။

ဆရာမျက်လုံးများက ကျွန်မကို “ဟဲ... မရှိးမသားမလုပ်
နဲ့ စာကြည့်တိုက်ဝန်ထမ်းဖြစ်ပြီး စာကြည့်တိုက်ရှုက်ကို ဆောင်ရှုရိုး
အောင် ကြိုးစား” ဟု နှေ့တိုင်းနှေ့တိုင်း ဆုံးမနေပါသည်။

တစ်ခါတစ်ခါ ဆရာကို တစ်နှုတာ ကြံတွေ့ရသမျှ စာ
ကြည့်တိုက် အသင်းဝင်များနှင့်ဆက်ဆံရေး၊ ရှားပြီးစာအပ် ပြန်
မအပ်သည့် အခက်အခဲလေးများကို ရှည်ရှည်ဝေးဝေး အားကိုး
တကြီးနှင့် ပြောပြီးသောအောင် ဆရာတုန်းပြန်ပုံမှု၊ “ကဲ... နင်

အဲဒီပြဿနာတွေကို ဘယ်လိုပြောရှင်းမလဲ ငါကြည့်မေမယ်” တဲ့
ဆရာတိ အပြုံးထွေထွေကို ကြည့်၍ အားတင်းကာ ပြောရှင်းရပြန်
ပါသည်။

“ဆရာရယ် ကျွန်မ တစ်ခါတစ်ခါ ဒီမှာလုပ်ရတာ စိတ်
ဓာတ်တွေကျမိတယ်”ဟု ပြောလျှင်လည်း “အေး စေတနာရယ်၊
ဝါသနာရယ်၊ ရိုးသားမှုရယ်သာ အမိကထားလုပ် ကျွန်တာ ဘာ
အမိုက်မှ ခေါင်းထဲမထည့်နဲ့သမီး” ဟု ညွှန်ပြု့စွာသော ဆရာ
မျက်လုံးအစုံက အားပေးကားပြောတတ်ပါသည်။

ဆရာနှင့်တွေ့တိုင်း “ဆရာတည်ထောင်ထားတဲ့ လောက
အလင်း စာကြည့်တိုက်မှာ သမီး စေတနာထား ဆောင်ရွက်နေ
ပါတယ် ဆရာ။ တကဗ္ဗာလို အမှားအယွင်းရှိခဲ့ရင်လည်း သမီးရဲ့
စေတနာအမှားလို သတ်မှတ်ပေးပါ” လို့ အမြဲပြောမိပါသည်။

ထိုအောင် ဆရာက ‘အေး... တစ်နှုတာအမှားထဲက တစ်နှုံး
ချင်း သင်ခွန်းစာယူ ကြားလား သမီး’ ဟု မျက်လုံးတစ်ချက်
ဝင့်ကာ ပြောလိုက်ပြန်တော့ ကျွန်မ အလုပ်လုပ်ရတာ ပျော်လာ
ပါသည်။ ဆရာရဲ့ အဆုံးအမှား ဆရာရဲ့ အမှားမလုပ်ရအောင်
ကြည့်မေတဲ့ အကြည့်များနှင့်အတူ ကျွန်မ စာကြည့်တိုက်ကို
သံယောဇ်တွယ်လာရပါသည်။

“ဆရာရဲ့လက်အောက်မှာ ကျွန်မသည် စာကြည့်တိုက်
အတွက် တစ်ရက်ပဲ လုပ်လုပ်၊ တစ်နာရီပဲလုပ်လုပ် ဆရာဖြစ်စေ

ချင်သလို စေတနာနှင့် ရှိုးသားမူကို အခြေခံပြီး လုပ်ပါမယ် ဆရာ”ဟု ကတိပေးမိပါသည်။ ကျွန်းမ၏ ကတိကို ဆရာက နားထောင်ကာ

“မရိုးမသား လုပ်မိရင်လည်း အိုးတိုက်ဖွံ့ဖြိုးရောင်းတဲ့ မိန်းကလေးတွေလောက်တောင် ကိုယ်ကျင့်မဖြူပါလားလို့ တွေးပြီး ရှက်လိုက်စမ်းပါလို့” မျက်မှန်တဲ့မှ ခပ်တည်တည် ဆရာ မျက်လုံးအကြည့်က ပြောပြန်သည်။

ဆရာသည် ကျွန်းမ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေချိန် တစ်လျှောက်လုံး အလစ်မပေး စောင့်ကြည့်နေတတ်သူ တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်းမ ရုံးခန်းထဲတွင် မဂ္ဂဇင်းများ၊ သုတေ၊ ရသစာအပ်များကို ပလတ်စတစ်ဖုံးကာ ချုပ်နေလျှင်လည်း သေသပ်မှုရှိ၊ မရှိ၊ စနစ်တကျ လုပ်ဆောင်မှုရှိ၊ မရှိကို ကုလားထိုင်ကြီးပေါ်မှာထိုင်ကာ ကြည့်နေတတ်သူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။

ဒါတင်မကသေး ကွန်ပူဗြာဘရှေ့ထိုင်ကာ စာအုပ်ငြားသူများ၊ စာအုပ်လာအပ်သူများနှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံမှု၊ လစဉ်ကြေး အသင်း ဝင်ကြေး ပေးသွင်းမှု၊ စာအုပ်ငြားခနှင့် နောက်ကျကြေး အရှုပ်အရှင်း ဖြေရှင်းမှု စသည်များကိုလည်း တစ်ခွန်းတစ်ပါဒ်၌ ဝင် မပြောဘဲ မျက်လုံးဖြင့် အသာကြည့်နေတတ်သည်။

ဟိုးဂွန်ခဲ့သောနှစ်များက ဆရာတောင်တွင်းကို ဟောပြောဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ဖွံ့ဖြိုးသည်။ ဆရာ၏ ဟောပြောမှုများကို လက်ခုပ်လက်ဝါး

တိုးကာ အားပေးကြသူ အများအပြားပင်။ ထိုအထူးမှ ကျွန်းမ အစ်ကိုဝစ်းကွဲက ဆရာနှင့်အတူ ယုဉ်တွေကာ ဓာတ်ပုံအမှတ်တရ ရိုက်ပြီး ကျွန်းမကို ကြွားသည်။ အစ်ကိုက “ဆရာလို့ဆရာမျိုးနဲ့ အခုလို ဓာတ်ပုံတွေရိုက်ချင်ရင် ငါလို ထူးချွန်အောင်ကြီးစား၊ ငါလိုမှ ထူးချွန်အောင် မကြိုးစားရင် ဓာတ်မင်းသား၊ ရုပ်ရှင် မင်းသားတွေနဲ့ပဲ တွေ့ရိုက်လို့ရမယ်။ ဆရာအနားတော့ အရိပ်တောင် သိလို့မရဘူးမှတ်”ဟု ဆုံးမခဲ့ဖွုံးပါသည်။

သို့ပေမယ့် ကျွန်းမသည် ယနေ့အချိန် ထူးချွန်သူတစ်ယောက် မဖြစ်ခဲ့ပါ။ ဆရာတပည့် ကျွန်းမရဲ့အစ်ကိုလို B.V.S ဆွဲလည်း မရခဲ့ပါ။ သို့သော ဆရာတည်ထောင်ရန် တိုက်တွန်း နှီးဆော်၍ အကောင်အထည်ပေါ်ခဲ့သော လောကအလင်းစာကြည့်တိုက်မှာ တော့ ဆရာနှင့် အနီးကပ်ဆုံး၊ ဆရာမျက်စိအောက်တွင် ကျွန်းမ အလုပ်တွေ လုပ်နေရပါသည်။

အစ်ကိုကို ကျွန်းမ ကြွားကြွားလေး ပြောလိုက်ချင်ပါတယ်။ “အခု ဆရာရဲ့အရိပ်အောက်မှာ၊ ဆရာရဲ့ မျက်လုံးအကြည့်နှုတ်ခမ်း အပြီးအရယ်တွေခဲ့အောက်မှာ ကျွန်းမတစ်ယောက် ဆရာနဲ့ အနီးကပ် တာဝန်တွေ ထမ်းဆောင်နေရပါပြီရင်”လို့။

ဆရာသည် စာအရေးအသားကောင်းသကဲ့သို့ အဟော အပြော ကောင်းသဖြင့် မြန်ပြည်တလွှား နာမည်ကြီးလာသူ တစ်ဦး ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်းမ သိထားပါသည်။ ဟောပြောပွဲများ

တွင် နားထောင်ကြသည့် လူပေါင်း ထောင်သောင်းများစွာ ရှုတွင် ဆရာ စကားတွေ အများကြီး ပြောခဲ့သည်။ ဆရာရေးခဲ့သည့် စာအုပ်များတွင်လည်း ထိထိမိမိ စကားလုံးများဖြင့် အများကြီးရေး၍ ပြောခဲ့သည်။ သို့သော ကျွန်ုမ် တာဝန် ထမ်းထောင်နေသော လောကအလင်းစာကြည့်တိက်တွင်တော် သော သည် စကားဆို၍ တစ်လုံး တစ်ပါဒ္ဓမ္မ မဟပါ။ မျက်လုံးဖြင့် သာ အပြီးဖြင့်သာ စကားများစွာ ပြောပါသည်။

ဆရာသည် ကျွန်ုမ်၏ ခပ်ည့်ည့် လုပ်ပုဂ္ဂိုင်ပုံ၊ ခပ်ည့်ည့် စကားများ၊ ခပ်ည့်ည့်အပြောများကို ခွင့်လွယ်ပြီးဖြင့် ကြည့်မေးသော်လည်း အားရကျေနပ်မှုမရှိသေးသော မျက်လုံးများဖြင့် “စေတနာထား ဒီထက် ကြိုးဘားနှင့် လိုသေးတယ်”ဟု ပြောနေသယောင်...။

(လောကအလင်း စာကြည့်တိက်တွင် ချိတ်ဆွဲထားသော ဆရာဦးအောင်သင်း၏ စာတ်ပုံကို ခံစားရေးမိပါသည်။)

ရှင်သင်းနှယ်

ကျွန်ုမ်တို့၏တော်ဆရာ

**** ပညာရေး အရင်းရှိမှု... လူရာဝင်တယ်။ အမှန်ပင် ဤလွှာဘုရား... တွေးဆသင့်တယ်။

**** ကျောင်းများမျိုးကို ပြောတော်မှာ လက်တွေ့ကြုံပြီကွယ်။

**** လူလောက အတ်ခုံပေါ်ဝယ် အထင်အမြင်တွေ သေးကြလို့... အရေးမရှိက်ကြပါတယ်။

ဆရာဦးအောင်သင်း စပ်ဆို သင်ပြေားခဲ့သော “မှာင်တာ” ကျောင်းပြောတ်မှု အတ်လိုက်လူဆိုးကြီး မြောင် သီဆိုခဲ့သော သီချင်းစာသားအချို့တို့ ဖြစ်သည်။

“မှာင်တာ”ပြောတ်သည် လွန်ခဲ့သော အနှစ်ခြောက်ဆယ်ခုံက ကပြောသီဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုမ်တော် (၁၈)နှစ်သားအရွယ် တောင်တွင်းကြီးမြို့၊ တန်းမြင့် ကျောင်းသားသာဝက ဆရာဦးအောင်သင်းကို တောင်ပြင်ရပ်။

ရွှေမော်စောဘုရားလမ်း သူငယ်ချင်းကိုကျော်စိန်အိမ်တွင် ကျောင်း
ကဲ့ ပြောတ်တိုက်စဉ် စတင်တွေ့ဆုံးပါသည်။

ကျွန်တော်၊ ကိုကျော်စိန်၊ ကိုဘရှိန်း၊ ကိုတိုးလိုင်၊ ကိုတင်
အေး၊ ကိုထွန်း၊ ကိုကျော်လွင်၊ ကိုမြတ်မင်း၊ ကိုရာညွှန်း၊ ကိုသန်း
ထွန်း၊ ကိုလှထွန်းတို့ ကပြောရသော ပြောတ်အမည်က ‘နေတ’
ဖြစ်သည်။

သီချင်း၊ ဟန်အမှုအရာ၊ ပြောပုံ၊ ဆိုပုံကအစ သင်ပေးသူက
တတ်ဆရာဒါရိက်တာ၊ တောင်ပြင်ရပ် ကာလသား ကိုအောင်သင်း
ဖြစ်ပါသည်။ ကိုအောင်သင်းသည် ရွှေမော်စော၊ ဆုတောင်းပြည့်၊
လေးကျွန်းအောင်မြေ ဘုရားပွဲများတွင် ကာဇာတ်၊ ပြောတ်၊ ယိမ်း
များတွင် စိတ်ရည်လက်ရည် သင်ပြောသော၊ လူငယ်များ ချစ်လှ
သော ပေါ်ပြုလာအဖြစ်ဆုံးမှာ၊ သူဖြစ်သည်။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးအခိုန်၊ တက်ကြချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့လို
လူငယ်အများ၊ အပျော်အပါးလိုက်၊ အရက်ဝိုင်း၊ ဝိုင်းတွင် စိတ်
မဝင်စားစေဘဲ အရပ်ဘုရားပွဲများ၊ ကျောင်းကပွဲများတွင် အတ်
ဟန်ခင်းကျင်း၊ ပြောတ်များဖြင့် ငယ်စဉ်အခါ ပညာကို မသင်
ရှာခဲ့၊ နောင်ခါမှ ‘နောင်တ’ ဆိုတဲ့ပြောတ်တွင် လူဆိုးကြီး
မြှင့်အဖြစ် ကျွန်တော် အတ်လိုက် လုပ်ဆောင်ခဲ့ရပါသည်။

ဆရာဦးအောင်သင်း (ထိုစဉ်က အတ်ဆရာကိုအောင်သင်း)
သည် သီချင်းရော၊ ဆိုပုံဆိုနည်း၊ စကားပြော၊ လေယဉ်လေသိမ်းပါ

ကျွန်တော်တို့ကျောင်းသား ကျောင်းသူများကို သင်ပြောသည်။
ဟန်အမှုအရာပါမက ပါးစပ်ဆိုင်းတီးပြ၊ စည်းဝါးကျေစေရန်
စိတ်ပါဝင်စားခဲ့သည့် အခိုန်လေးများကို အမှတ်ရပြီး ဆရာအား
ဂုဏ်ပြုမိပါသည်။

ကျွန်တော် ၁၉၅၈-၅၉ ခုနှစ် ရန်ကုန်ဖြူ၊ ကန်ဘူးဆရာ
အတော်သင်းတက်စဉ်မှာ ဆရာဦးအောင်သင်းက
ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့လ် ရောက်ရှိနေပါသည်။ ထိုနှစ်သိတင်းကျွန်
ကျောင်းမိတ်ရက်လောက်မှာ ကျွန်တော်တို့ ကန်ဘူး ဆရာအတော်
သင် ကောလိပ်ကျောင်း၊ အနုပညာအသင်းက ကာဇာတ်၊ ပြောတ်
ပွဲများ ပြီးဆိုင်ပွဲများ ကျင်းပပြုလုပ်ကြရသည်။

အဆောင် (၃) ကိုယ်စားပြု ဆရာ၊ ဆရာမလောင်းများအဖွဲ့
က ‘နောင်တ’ ပြောတ်ကိုပင် ရန်ကုန်ဖြူတော်တွင် ကပြကြ
သည်။ ကျွန်တော်နှင့် ဆရာဦးကျော်ဟိုးတို့က ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့လ်
ရောက်နေသည့် ဆရာဦးအောင်သင်းကို ဆက်သွယ်သတင်းဂို့
ကြသည်။ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့လ်ကျောင်းတော်ကြီးရောက် ဆရာ
ဦးအောင်သင်းက ကန်ဘူးဆရာအတော်သင်ကျောင်း ‘နောင်တ’
ပြောတ်ကို လာရောက်အားပေးခဲ့သည်။ ကျွန်တော်ပင် လူဆိုး
မြှင့်အဖြစ် သရပ်ဆောင်ခဲ့ရာ ပထမရရှိခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ ကပြနေစဉ် ရပ်ရှင်မင်းသားကြီး ထွန်းဝေး
မေမြေ စသည်တို့ကပင် ပြောတ်အပြီး နှုတ်ဆက်အားပေးခြင်း

ခံခဲ့ရပါသည်။ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးနှင့် ကထိကဆရာ၊ ဆရာများကပါ ပညာရေးအားပေးသည့် ‘နောင်တာ’ ပြောတ်ကို အလွန် သဘောကျ ချီးမွမ်းကြပါသည်။

ဆရာဦးအောင်သင်းသည် ငယ်စဉ်ကပင် ကျွန်တော်တို့လို လူငယ်လူရွယ်များကို ချစ်ခင်တတ်သည်။ ဂန္ဓိဝင်စာပေများ၊ ပုံပြင်များ၊ ပြည်သူ့နိုတိ၊ လူကျင့်ဝတ်များကို ဖော်ကျူးမြှောဟနာ ပေးတတ်ပါသည်။

ယနှစ်ဆိုလျှင် ဆရာဦးအောင်သင်းအား မြန်မာမှ ကမ္မာအထိ ဂန္ဓိဝင်ပြောက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဆရာတစ်ဆူဟု ဂဏ်ပြုကြသည်ကို များစွာ ပိတ် ဖြစ်စိပါတော့သည်။

ခင်မောင်ရင် (ပေလေးပင်)

စာဆိုမြို့တော်

တောင်တွင်းကြီးမြို့

တို့ဆရာ

ဆယ်တန်းတွင် ‘ချီတက္ကားနှင့် ဂဏ်ရည်မတူ’ သင်ရစဉ်က ရေးသူ ‘အောင်သင်း’ ကို ကိုယ့်မြို့က ‘ဆရာ’ ဟု မသိခဲ့ရိုး အမှန်ပင်၊ ပညာရေးတဗ္ဗာသိလ်ရောက်သည့် ဒတိယနှစ်တွင် ဥပဒေတက်နေသည့် ညီမ ‘မြိုင်’ က ‘ငါတို့ဆရာ ဦးအောင်သင်း’ သင်တာ သိပ်ကောင်းတာပဲ ဟူသောအပြောနှင့်ပင် ဆရာကို မြင်ဖူးကြုံဖူးချင်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ဆရာကို လူကိုယ်တိုင် မတွေ့ခဲ့ မကြုံခဲ့ရ။

၁၉၇၈ မတ်လ ၁၀ ရက် သောကြာန္တဗျာ၏ ပူလောင်ပြင်းပြ သောနှုတ်နှုတ်မူ ဆူးလေနားရှိ စာအုပ်ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှ အောင်သင်း၏ ‘စာပေရေးရာ ဆောင်းပါးများ’ [(အမှုအိမ် စာစဉ်)မှ ထုတ်ဝေ၊ ပထမအကြိမ်ရိုက်နှုပ်ခြင်း တန်ဖိုး ၁၆ ကျပ်] ကို ဝယ်ယူခဲ့ပါသည်။ ထိုစာအုပ်တွင် ပါဝင်သည့်စာပေ

ရေးရာဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများကို အပြန်ပြန် အလှန်လှန် ဖတ်ရှုရင်း ဆရာတော်အတွေးအခေါ် အယူအဆ အရေးအသားတို့ကို တမ္မ တမော ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

မှတ်မှတ်ရရ။ ၁၉၇၈-၇၉ ဝန်းကျင် ဆောင်းတစ်ည်။ အင်းစိန် (မည်သည့်ရပ်ကွက်) မမှတ်မိ၊ စာပေဟောပြောပွဲ ရှိသည်။ ဒါရိုက်တာ မောင်ဝါး၊ စာရေးဆရာ မောင်သာရာ ဦးအောင်သင်းတို့ ဟောပြာမည်ဆိုကတည်းက ထိုစာပေဟော ပြောပွဲသို့ ရောက်အောသနခဲ့သည်။ ကြို့ကုန်းရှိ ဦးလေးအိမ်သို့ ညအိပ်ခွင့် တင်ရသည်။ ညီမဝမ်းကွဲများနှင့် အင်းစိန် စာပေ ဟောပြောပွဲသို့ ရောက်ခဲ့သည်။

ဆရာဟောသည် ခေါင်းစဉ်ကိုမူ မမှတ်မိ။ အလက်ဘတိ၏ ထိရောက်မှု၊ ထိရောက်လွန်း၍ တစ်ခါတလေ အန္တရာယ်ပင် ကြီးမားပုံ။ ‘သံသရာဆွဲဆန့်လို ဘယ်လောက်ပင်ရှည်ရည်၊ ချစ်သူ ရင်ခွင်ကြား နားနားနေနေ...’ သိချင်းစာသားတွင် နစ်ဝင်ပြီး ယောက်ဗျားမောက်လိုက်သွားသည့် မိန့်းကလေးများ၊ ‘ရှိုး-ဟီး-ဟီး-စတ်’ ဟု ကြွေကျေတ်သော လက်ပံပွင့်များကို ‘လက်ပံပွင့်တွေ လေအတိုက် ကြွေလိုက်တဲ့အခါ တပံပေါ့လို့ လေယာဉ်ပမာ’ ဟု သိချင်းရေးဆရာက လက်စွမ်းပြလိုက်သည်အခါ လွမ်းမော ကြည့်နှုံဖြစ်ပုံတို့လည်း ပါသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနှစ်း ဟောပြာ ပုံအတိုင်းလည်း ပြောပြသည်။ မိမိချုပ်သော မှန်းမလေးကို

အထက်တန်းကျကျ စည်ခံလို၍ မိမိအလွန်ချစ်ရာ မြတ်နီးရသည့် လက်သပ်မွေးထားသည့် လင်းယုန်ငှက်ကို သတ်၍ ချက်ပြုတဲ့ စည်ခံပြီးမှ မှန်းမလေး၏ သားလိုချင်သော လင်းယုန်ငှက်ကို မပေးနိုင်သဖြင့် ကြေကွဲခံစားရပုံ၊ မြို့စားယောက်လေးအကြောင်းကို တဖွဲ့တန္တာပြောပြီး စာပေတို့မှ ဖဟုသုတေသန၊ အသိ၊ အတွေးအမြင် တို့အပြင် တစ်ခါတလေ စမ်းရေအေးအေး ဝတ္ထုလေးများလည်း ရှိုကြာင်း ဟောပြာသွားသည်ကို ယခုတိုင် သတိရန်မိပါ သည်။

ထိုနောက် ထိုနောက်တွင်မူ ဆရာတော် ဆောင်းပါးများ၊ ဟော ပြောပွဲခွေများ၊ ‘မျိုးဆက်သစ် တိုးတက်ရမ်’ ဆရာကြီးဟု ဂိုလ်သာ ဖြေသည်ထိ ဆရာတော် စာများ၊ ဟောပြာချက်များက မြန်မာပြည် တန်တလ္ထားသို့ ပုံနှိပ်ခဲ့ပါသည်။ စာပေဟောပြောပွဲတိုင်းတွင် ဆရာ မပါလျင် ဖွဲ့စည်သလောက် ဖြစ်သည့်မို့ ‘ငါတို့ဆရာ’ဟု အကြေားပို့ခဲ့ရသည်။

ဆရာထံရောက်လျင် ‘ဟဲ... ကောင်မတွေ’ဟု ကျောပြင် ကို တဖြန်းဖြန်းရှိက်ကာ အသိအမှတ်ပြုခဲ့ရသည်ကို ကျောပိ ဝမ်းသာ ပိတ်ဖြာရပါသည်။ ကျွန်းမ တပည့်များကို မြန်မာစာ ကဗျာ၊ စကားပြု သင်ကြားပေးလျှင်လည်း ဆရာတော်တို့လိုအပ်စ စာပေထဲမှ ဖတ်ထားသိထား (ယခင်ကမသိ မကြားဖူးသည်များ) သည်များကို ဖောက်သည်ချရသည်။

‘ပန္တမာရဲ ကွန်ပျူတာ ပညာဒါနသင်တန်း’ လုပ်ဆောင်ရင်း
အခက်အခဲလေးများ ကြံ့မေ့ရသည့် ‘ဆရာဌီးအောင်’အကြောင်း
ဆရာတိ စကားစမိသည်နှင့် သူ့ဆီ ခေါ်လာခိုင်းကာ ‘ချမ်းပြီး
အောင်’နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းပြီး ‘စျေးကွက်’ ဂျာနယ်၏ ‘မျိုးဆက်
သစ် တိုးတက်ရစ်ကဏ္ဍ’တွင် နှစ်ပတ်ဆက်၍ ဆောင်းပါးရေး
ပေးသည်။ လူငယ်ထိုအတွက်ဆိုလျှင် ဆရာသည် သူစိမ်းသူကျက်
မရွေး ထက်သန့်တက်ကြစွာ အားပေးခဲ့ပုံတို့ကိုလည်း အထူးပင်
မမေ့နိုင်ပါ။

ဆရာ သက်တော်ရာကျော် ရှည်ပါ၏။
စာပေအကျိုး ဆထက်တိုး ဆောင်ချက်နိုင်ပါ၏။
လူငယ်ထုအတွက် အစဉ်ရှေ့ဆောင်လမ်းပြပေးနေပါ ဆရာ။

သင်းသင်းလျှင်

လူနှစ်ဦးကျိုးမာတ်

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဗုံးပြည်လွှတ်လပ်ရေးမရမီ အက်လိပ်နယ်ချုံ
လက်အောက် ကျော်ဘဝ သူက (၁၆) နှစ်သားခန့် ကျော်တော်က
(၁၇)နှစ်သား အရွယ်ခန့် ထိုအခို့နှင့်တွင် သူနှင့်ကျော်တော် မွေးဖွား
ရာ အတိဖြူဖြစ်သော တောင်တွင်းကြီးမြို့ခြော နယ်ချုံကျော်ဘဝမှ
လွှတ်မြောက်ရေးအတွက် နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်နေကြသော မျိုးချစ်
ပုဂ္ဂိုလ်များ ပေါ်ထွန်းခဲ့ကြ၏။ သူမွေးဖွားရှာဖြစ်သော တောင်ပြင်
ရပ်ကွက်၌ သခင်ကျော်ခွန်း၊ သခင်ညီမောင်၊ သခင်ကျော်စိန်၊
သခင်ခင်မောင်ဦး၊ သခင်တင်လှ အစရှိသည်ဖြင့် မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်
များလည်းကောင်း၊ မောင်းတိုင်ရပ်ကွက်၌ သခင်သိန်းရွေ့၊ ရွှေအိုး
ရပ်ကွက်၌ သခင်ရွှေဖော်၊ သခင်အောမောင် ဟူသော မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်
များ ရှိကြ၏။ ထိုအခို့နှင့်တွင် သူက သခင်ကျော်စိန်၊ သခင်ရွှေဖော်
ပိုလ်ချုပ်အစ်ကို ဦးအောင်သန်း၊ သခင်ခင်မောင်ဦးတို့နှင့်သာ
သူကို အမြတ်ရလေ့ရှိ၏။ သူနှင့် အရွယ်မကွာသော သူထက်

အသက် (၁) နှစ် (၂)နှစ်ခန့်ကြီးသော သခင်တင်လှ၊ သခင်သန်း
တိုနှင့် ပူးတွဲများသည်ကို ကျွန်တော် သိပ်ပြီး မတွေ့ရပါ။ ကျွန်တော်
သူကို အများဆုံး တွေ့ကြုံနေရသည်မှာ သခင်ကျော်စိန်၊ သခင်
ရွှေဖော် ဖိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အစ်ကို ဦးအောင်သန်း တို့ဆီမှာသာ
တွေ့ရဖိုန်များပါသည်။ ကျွန်တော် အဲဒုံးအချိန်မှာ အဖောက ခဏ
ခဏခိုင်းလို့ ကျွန်တော်နှင့် ကြုံကြုံက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့
အချိန်က သူက ၁၆ နှစ်သားအရွယ် သူသွားနေကျ သခင်ကြီး
များက အသက် ၄၀ ပတ်ဝန်းကျင် ဖြစ်ပါသည်။ သူက လျှပ်
ပေါက်အရွယ် ကျွန်တော်က ၁၃ နှစ်သားအရွယ် ဖြစ်ပါသည်။
သခင်လူကြီးများနှင့်အတူ သူ ဆက်ဆံသည့်နေရာမှာ သားကဲ့သို့
လည်းကောင်း၊ ဆရာတပည့်ကဲ့သို့လည်းကောင်း ခင်မင်ရင်းနှီး
သည့် မိတ်ဆွေရင်းရင်းနှီးနှီးကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဂိရိသေသေဖြင့်
ဆက်ဆံပေါင်းသင်းရုံတွင်မက သူမျက်နှာက ထာဝစ် ရွှေ့ပြီး
ကြည်လင်ပြီး သွက်သွက်လက်လက်နှင့်ဆိုတော့ သူကို လူကြီး
များက ချုစ်ခင်ကြော်။ သူသည် အဲဒုံးအချိန်တုန်းက နိုင်ငံရေး
လုပ်များသည်ဟု ကျွန်တော် ထင်မြှင့်စိသည်။ ထို့ကြောင့် သခင်
မျိုးချုစ်ပုဂ္ဂိုလ်လူကြီးများနှင့်သူ နေရာသည်ရော အတူသွားလာနေ
သည်အတူက သူကို အမြဲမြှင့်တွေ့မော်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အဲဒုံး
အချိန်က သူ ဆယ်တန်းဝင်ရောက်ဖြေဆိုခြင်း မရှိသေးပါ။ သူ
နိုင်ငံရေး ဆောင်ရွက်နေစဉ် တောင်တွင်းကြီးမြို့မြို့ ရွှေတံတွေး

ရပြီးခါစ ရဲဘော်ဖြူ။ ကျွန်မြှုံးနှစ်များ ပိုလ်ကျော်စိုးနေစဉ် ဖြစ်၏။
ထိုကာလမှာပင် သူအား ရဲဘော်ဖြူ။ ကျွန်မြှုံးနှစ်များက မတရား
ဖော်ဆီးပြီး တောင်တွင်းကြီးထောင်၊ သရက်ထောင်များသို့ ပိုလိုက်
ကြ၏။ ထောင်ကျော်ရသည့် နိုင်ငံရေးသမားများထဲတွင် သူသည်
အငယ်ဆုံး ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့ လူငယ်များနှင့် ကျောင်းသား
များ များစွာစိတ်မကောင်းကြပါ။ ထို့ကြောင့် သူလွှာတ်မြောက်ရေး
အတူက ရဲဘော်ဖြူ။ တပ်ရင်း (၁) ကျွန်မြှုံးနှစ်များ အုပ်စိုးနေစဉ်
ကျွန်တော်တို့ ထောင်အပြင်ဘက်မှ သူကို ကယ်ထုတ်ရန် ကြီးစား
ခဲ့ကြသေးသည်။ ဒီလိုဆောင်ရွက်မှုကို ယနေ့အထိ သူသိချင်မှ
သိပါမည်။ သူကိုလည်း ယခုစာရေးနေချိန်အထိ ကျွန်တော်တို့
ဖွင့်မပြောခဲ့ကြပါ။ ထိုစောင်က လူငယ်များမှ ကိုတင့်ဆွာ၊ ကိုခင်
မောင်မြင့်၊ ကိုတင်ထွန်း၊ ကိုသောင်းကြည့်ခေါ် ကိုအောင်မြင့်၊
ကိုသန်းအောင်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ အဲဒုံးအချိန်က ရဲဘော်ဖြူကျွန်မြှုံး
နှစ်တို့မှာ ကိုကွဲကြီးခေါ် ကိုရာသိုက်၊ ကိုသုဇ္ဈိုင်းခေါ် ကိုမြတ်စိုး
ကိုမြင့်အောင် ခေါ် ကိုမြစ်နိုး၊ ကိုရဲလှေ၊ ကိုမြမောင်၊ ကိုသောင်း
ရွှေ၊ ကိုခင်စော့၊ ကုလားကိုကျော်စိန်၊ ကိုဝိုင်းဖော်၊ မငွေတင်
တို့ဖြစ်ကြ၏။ အဲဒုံးအချိန်မှာ ကိုကွဲကြီးနှင့် ရဲဘော်ဖြူများသည်
ကျွန်တော်အဖော် ကိုင်ဆောင်သည့် ခြောက်လုံးပြုးသေနတ်ကို
ကျွန်တော်အမေအား သေနတ်များဖြင့် ချိန်ချွေယ်၍ သေနတ်ထုတ်
မပေးလျှင် ပစ်သတ်မည်ဟု ကြိမ်းဝါးသွားကြသည်။ ထို့အတူပင်

ထိအဖွဲ့သည် ကျွန်တော့သုင်ယ်ချင်း ကိုသောင်းကြည်၏ ဖောင် သေနတ်ကို ကြိမ်းဝါး၍ သိမ်းယူသွားကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော့အဖော်သည် မျက်စီရောဂါ ဖြစ်နေ၍ ရဲဘော်ဖြူများထံ သေးကုရှုံး ရှိကုန်သို့ သွားခွင့်ပေးပါရန် တောင်းဆိုခဲ့၏။ သူတို့ က ရှိကုန်သို့ လုံးဝသွားခွင့်မပေး၍ မျက်နှေနှစ်လုံးစလုံး ကွယ် သွားရရှာ၏။ ထိုကြောင့် အဲဒီအချိန်အခါတုန်းက ရဲဘော်ဖြူ ကွန်မြှေနှစ်များကို အထူးမှန်းကြ၏။ ယခုတော့ အဲဒီတုန်းက အမှန်းတရားများကို ယခုအသက် စဝ ကျော်မှ တရားဓမ္မနှင့် ဖြေ၍ သင်ပုန်းခြေဖျက်ပစ်လိုက်ကြပါသည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် တောင်တွင်းကြီးမြို့ အထက်တန်းကျောင်း တွင် ဦးမှုကြီး ကျောင်းအပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်စဉ် ကျွန်တော်က တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းသို့ ပညာသင်နှပါသည်။ ထိုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း ကျွန်တော်တို့အတန်း၌ ကျောင်းသူမိန်းကလေး၍ ယောက်နှင့် ယောက်သွားလေး ၁၅ ယောက်ခန့် ရှုပါသည်။ ကျောင်းသူလေး ခင်ခင်သီ၊ တင်တင်ရှု၊ မခင်မြိုင်၊ မတင်တင် ကြိုင်၊ မမြှို့ တို့ဖြစ်သည်။ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း ကျောင်းသူ များထဲတွင် အသက်အကြီးဆုံးနှင့် ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် အထွား ကြိုင်းဆုံးမှာ မတင်တင်ကြိုင် (ခေါ်) မအန်းကြိုင် ဖြစ်သည်။ ထိုလ်အောင်ဒင်အတ်ကားထဲမှ မေမေဝင်း ပုံစံမျိုး ဖြစ်၏။ ထို အချိန်တွင် ရပ်ရှင်မင်းသား ခင်မောင်ရင်ပုံစံဖြင့် ကျောင်းသားများ

ထဲတွင် အရပ်အမြင့်ဆုံးနှင့် တောင်ထောင်မောင်းမောင်း ကျောင်းသားသစ် တစ်ယောက် ရောက်လာပါ၏။ ထိုသွေကား ကိုအောင်သင်းပင် ဖြစ်၏။ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းထဲတွင် အသက် အကြီးဆုံး ကိုအောင်သင်းနှင့် မတင်တင်ကြိုင်တို့မှာ တကဗုံးကို ပညာလိုချင်၍ ကိုယ်အသိစိတ်စာတ်နှင့်ကိုယ် ရည်ရွယ်ချက် ကြီးကြီးမားမားနှင့် ပညာသင်နှင်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ငင်းအချိန် တွင် စစ်ပြီးခေတ် မိဘများ ကျောင်းထား၍သာ ကျောင်းတက် နေကြသော ကိုတင်မောင်မြင့်၊ ကိုဆိုးသာက်၊ ကိုတင်ထွန်း၊ ကိုတင့် ဆွေ၊ ကိုသိန်းအောင် တို့မှာ ကျောင်းနေကြတာ ရည်ရွယ်ချက် ကြီးကြီးမားမား မထားကြ။ ကျောင်းတွင် ကစားခုန်စား ပျော်ပျော် ပါးပါးနှင့် နေကြသွားများ ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်လည်း ကျောင်းသား ကြီး ကျောင်းသူကြီးများ ဖြစ်ကြသည့် ကိုအောင်သင်းနှင့် မတင်တင်ကြိုင်တို့အား ငင်းတို့၏ နောက်ကွယ်မှ ပျော်ပါးမြှုံးတော်သို့ ကျောင်းသားညီငယ်များက သူတို့နှစ်ဦးကို ရွှေနဲ့မြေနဲ့လက့်သို့ လိုက်ဖက်လွန်းလို့ ပေးစားလက်ထပ်ထားသည်ကို ကာယက်ရှင်များအား ယခုမှ အသိပေးရပါသည်။ ထိုအချိန်က ကိုအောင်သင်းနှင့် မတင်တင်ကြိုင်တို့မှာ ကျွန်တော်၏ အစ်ကိုကြီးအရွယ် အစ်မကြီးအရွယ်ဖြစ်၍ သူတို့နှစ်ဦးအား ရှစ်ခင် ရင်းနှီးကြသည်း နောက်ပြောင်ကျိုစယ်ခြင်း မပြုခဲ့ကြပါ။ သူတို့၏ နောက်ကွယ်မှာသာ အချင်းချင်းပြောကြ၏။ အကျွန်ပျော်ရွှေ့ကြ၏။

မိုလ်အောင်ဒင့် မမြေဝင်းအဖြစ် နောက်ကွယ်များ လက်ထပ်
ပေးစားထားကြ၏။ ဂွန်ခဲ့သည့်အနှစ် (၅၀) ကျော်က ကျွန်တော်
တို့ စာသင်ဘက် ကျောင်းသား ညီငယ်သူငယ်ချင်းများ ပေးစား၍
ယခုအချိန်ထိ ရာသက်ပန်စံနှင့်များအဖြစ် ပေါင်းပက်
နေကြပါပြီ။ ဒါကို ကိုအောင်သင်း ယခုစာရေးနှစ်သည်အထိ
သိမည် မဟုတ်ပါ။

သခင်ချွေဖော် သေနတ်၊ ပညာအပ်ရုံးအပ်ကြီး ဦးအုန်းဖော်
သေနတ်များကို ရဲသော်ဖြူကွန်မြှုန်းမြှုန်းများက မတရားသဖြင့် အနိုင်
ကျင့်သိမ်းသွားသည်ကို ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားသူငယ်များက
လုံးဝ မကျော်ပြု၏။ ထိုကြောင့် ကိုအောင်သင်း တောင်တွင်း
ကြီးထောင်ထွေ့ ရှိစဉ် ကျောင်းသားလူငယ်များနှင့် ဆိုရှယ်လစ်
လူငယ်များဖြစ်ကြသော ကိုဘိုလှ ခေါ် ကိုဝေလင်း၊ ကိုဝင်းခင်
တိုနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကိုအောင်သင်း အကျိုးထောင်မှ လွှတ်မြောက်
ရေး ကြီးပမ်းကြသည်ကို ကိုအောင်သင်းတစ်ယောက် သိမည်
မထင်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းတစ်စု အသက်တွေ စေ
ကျော်စွာနှစ်ကုန်ပါပြီ။ ဓမ္မဘာသာမြန်မာလူမျိုးများ ဖြစ်သည့်
အလျောက် ယခင်က အမုန်းပူးခဲ့သည့် ရဲသော်ဖြူ။ ကွန်ဖြူနှစ်
များအပေါ် အမုန်းတရားများကို ချေဖျေက်ပြီး မေတ္တာကရုဏာများ
များများလျက် ရှိကြပါသည်။ မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကား ဗမာပြည်
လွှတ်လပ်ရေးရှုံးလျှင် နိုင်ငံရေးမလုပ်တော့သဲ စာရေးဆရာ

လုပ်မည်ဟု ကြံးစည်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် လွှတ်လပ်ရေး မရရှိ
လုပ်ကြခဲ့ရ၍ စာရေးဆရာ ဖြစ်မသွားရသည်ကို အဂွန်ပင်
ဝမ်းနည်းမြိုပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို အောင်သင်း ငယ်စဉ်အရွယ်
က နိုင်ငံရေးလုပ်ခဲ့သော်လည်း ယခုနိုင်ငံရေးလုပ်သည်ဟု မကြား
ရေတွာ့သဲ နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်သွား၍
ကျွန်တော်တို့ အဂွန်ဝမ်းမြောက်ရှုက်ယူမြိုပါကြောင်း။

သိန်းအောင်
ပြန့်ဆက်-ပြုမ်း
တောင်တွင်းကြီးမြို့။

ဆရာ ဦးအောင်သင်းနှင့် ကျွန်တော်

ဆရာ ဦးအောင်သင်းသည် ကျွန်တော်၏ ငယ်ဆရာတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော် (၅) တန်း (၆) တန်းလောက်က ပိုးထိကျောင်း ယခု အ.လ.က (၂)၊ တောင်တွင်းကြီးတွင် ကြံ့ခုံ ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာက အထွေထွေသိပုံ သင်သည်ဟု ထင်ပါသည်။ အတိအကျေတော့ မမှတ်မိတော့ပါ။

ထိုစဉ် ဆရာပြောခဲ့သောစကားနှစ်ခုနှင့် ကိုကား ယနေ့အထိ မမေ့သေးပါ။ ပထမတစ်ခုနှင့်က ဆရာတောင်နေသာ အခန်း၏ ကေးက အခန်းတစ်ခုနှင့်တွင် ဆရာဂျွတ်ပြီး ဆူည့်နေသဖြင့် ဆရာကသွားကာ “ဟော - မင်းတို့၊ ကာလအစမ်းပျက်ကြည့်နေ တာလားကွဲ” ဟု ပြောခဲ့သောစကားပါ။

ဒုတိယစကားတစ်ခုနှင့်မှာ ဆရာက ကျွန်တော်တို့အား မေးခွန်းတစ်ခုမေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ “မင်းတို့၊ မိန်းကလေးတွေ စကားအနည်းဆုံးလကို သိကြသလားကွဲ” ဟု။ တပကည့်တို့က

ထင်ရှုမြင်ရာ လျှောက်ပြောသော်လည်း အဖြောက်မရကြ။ သို့နှင့် ဆရာက “ဖေဖော်ဝါရိလကွဲ” ဟု ဆိပါသည်။ “ဒီလကျေမှ ဘာလိုများ မိန်းကလေးတွေ စကားနည်းကြပါလိမ့်” ဟု ဆက်တွေးကြပါသည်။ “သော် ဒီလက ၂၈ ရက်ထဲရှိတာကို” ဟု စွဲစွဲတွေးမှ ရေးရေးပေါ်လာပါသည်။ ဆရာက “အေး အေးတောင် အားမရလို့ လေးနှစ်မှ တစ်ရက်အပို့ဆောင်းပြောကြသေးသကွဲ” ဟု ထင်ကွန်းလိုက်ပါသေးသည်။

ကျွန်တော်တို့ ရှိနိကုန်တူဗ္ဗသို့လ်ရောက်သည့်အခါ ဆရာက မြန်မာစာငွေအတွင် ဆရာဖြစ်နေပါပြီ။ ဆရာတော်ခန်းဆိုလျှင် ကျောင်းသားများက ပြည့်လျှော့နေပြီး သူ့အခန်းမှ မဟုတ်သည့် ကျောင်းသားများကပင် ကော်ရစ်တာမှ စုပြုပြီး ဆရာသင်ကြားမှု ကို ခံယူကြပါသည်။

ကျွန်တော်လှည်းကူး အ.ထ.က တွင် အထက်တန်းပြဆရာလုပ်စဉ်က ဆရာအောင်သင်း၊ ဆရာစိန်လွှင်လေး၊ ဆရာမောင်သာနိုး တို့ကို တစ်လျှော့နိုင်ပိုင်းတွင် ကျောင်းတွင်းစာပေဟောပြာ မဲ့ ကျင်းပပေးခဲ့ပါသည်။ ဆရာကို အိမ်ပြန်ကန်တော့လက်ဆောင် အဖြစ် ထန်းသီးခိုင်ကြီးတစ်ခု ဂျာ့ကားပေါ် တင်ပေးလိုက်သည် ကိုလည်း မှတ်မိမေပါသေးသည်။

တူဗ္ဗသို့လ်ပညာသင်အဖွဲ့က ကြီးမှုး၍ လှည်းကူးမြို့ မင်းလမ်းမကြီးပေါ်တွင် ဆရာတန်းတယ်နှင့် ဆရာအောင်သင်း

တိုကို မြို့နယ်အဆင့် စာပေဟောပြာပွဲကျင်းပခဲ့ရာ ဆရာ၏
တပည့်ဖြစ်သော ကျွန်တော်က ဟောပြာပွဲစဉ်သူတို့၏ တာဝန်
ပေးချက်အရ အဓမ္မအေားစင်မြင့်ပေါ်တွင် သဘာပတိအဖြစ်
ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ရသည်ကိုလည်း အမှတ်တရ ရှိနေပါသေးသည်။

ကျွန်တော် တောင်တွင်းကြီး အ.ထ.က (၂) ငါးမာင်ထွေး
ကျောင်းအပ်ဆရာကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူစဉ်ကလည်း ဆရာကို
ကျောင်းတွင်းစာပေဟောပြာပွဲအတွက် ပင့်ဖိတ္တာ၍ ကျောင်းသူ
ကျောင်းသားတို့အား စာပေမျက်စိဖွင့်ပေးခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်၏အောင်၍ ထုတ်ဝေခွင့်ရရှိသော ကျောင်းမဂ္ဂဇင်း
များ၊ မြို့နယ်မဂ္ဂဇင်းများတွင်လည်း ဆရာထံမှ စာမှတ်စုံပုဒ်
မဖြစ်မနေ အပုကပ်တောင်းခံပြီး ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့သည်ချည်း
ဖြစ်ပါသည်။

အမှတ်ရသူမျှ တင်ပြရသွေး-

၁၉၇၉-၈၀ အထက (၁) ရွှေရတ္တမဂ္ဂဇင်း၌ ‘မှန်ရွှေက
ပြတင်းရယ်က’ ဝေါး။

၁၉၉၇ ထုတ် တောင်တွင်းကြီးမြို့နယ်မဂ္ဂဇင်းတွင် ‘ပိုင်းဝန်း
မြှေ့၏ ဤကောင်းမှု’ ဆောင်းပါး။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်ထုတ် အထက (၂) ရွှေရတ္တအကြိုမဂ္ဂဇင်း
တွင် ‘မြို့တော်တည်ဆောက်မှု’ ဆောင်းပါးနှင့် ‘အသရေတာင့်
စေသူနှင့် အခြေမြှင့်စေသူ’ ဆောင်းပါး။

၂၀၀၅ အထက (၁) စိန်ရတ္တမဂ္ဂဇင်းတွင် ‘ကံဆိုးသော
လည်း မိုးမမှာင်ပါ’ ဆောင်းပါး။

၂၀၀၇ ထုတ် ပုဏ္ဏဝတီမဂ္ဂဇင်းတွင် ‘လုပ်ပြန်ပလား’
ဆောင်းပါးတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာ၏ဆောင်းပါးတိုင်းလိုလိုတွင် လူငယ်ပြုစပိုးဆောင်ရေး
နှင့် စာကြည့်တိုက်၊ စာကြည့်သင်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်ရေးကို
အောင်းပေးခြင်း အလေးအနာက် ရေးသားတိုက်တွန်းခဲ့ပါသည်။

တစ်ခါက နယ်မှ တပည့်တစ်ဦးက ဆရာထံသွား၍ ‘ဆရာ
ကျွန်တော်တိမြို့ မိုးလောင်ရာမှာ ကျွန်တော်တို့ စာကြည့်တိုက်
မီးထဲပါသွားတယ်ဆရာ’ ဟု ပြောဖူးပါသည်တဲ့။

ဆရာက ‘အေး... မင်းတို့မြို့ကမှ မိုးလောင်စရာစာကြည့်
တိုက်ရှိသေးတယ်၊ ငါ့ဇာတိ၊ တောင်တွင်းကြီးမြို့မှာ ခေတ်မီ
စာကြည့်တိုက် မရှိသေးဘူးကွဲ’ ဟု ပြန်ပြောပါသည်တဲ့။

ဆရာက တောင်တွင်းကြီးမြို့မှ တပည့်များအား စာနှင့်
တတန် ဖုန်းဖြင့်တစ်မျိုး ဆက်သွယ်၍ ‘ငါမချမ်းသာပါဘူး၊
ဒါပေမဲ့ ခေတ်မီစာကြည့်တိုက်တစ်ခု တည်ဆောက်ကြပါ၊ အောင်
အေးရင်းချုပြီးရင် ငါတစ်သိန်း လျှပါမယ်’ ဟု တိုက်တွန်းခဲ့ပါ
သည်။

ဆရာ၏ စေတနာ၊ ဆရာ၏ ဆန္ဒ၊ ဆရာ၏ ညာဝါဒကို
လေးစားသောအားဖြင့် ပုလဲစာပေမှ ကိုငွေးနိုင် အပါအဝင်

တပည့်ကြီးငယ်တိုက မြို့မိမြို့ဖ တို့၏ စေတနာကို ရယူကာ
အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်း၏ ဒုဋ္ဌပြုချက်ဖြင့် မြှေနယ်ခန်းမဝင်းကြီး
အတွင်း ခေတ်မိစာကြည့်တိုက တစ်ခုကို တန်ဖိုး (ငါးဆယ့်
တစ်သိန်း) အကုန်အကျခံ၍ တည်ဆောက်ခဲ့ကြပါသည်။
အဆောက်အအိုးပြီးသွားသောအခါ ဖောင်တော်ဦးဘုရား အပေါ်မှ
လူငယ်တို့၏ ‘လောကပါလ စာကြည့်တိုက’၊ ရွှေအင်းတောင်
ဘုရားပေးမှ ‘အလင်းရောင်ချစ်သူ’ စာကြည့်တိုကတို့မှ တာဝန်
ခံများကို ခေါ်ယူညွှန်းကာ စာအပ်နှင့် ပရိဘောဂများကို စာ
ကြည့်တိုကအသစ်သို့ လျှော့နိုးကြရန်နှင့် စာကြည့်တိုကအမည်ကို
‘လောကအလင်းစာကြည့်တိုက’ဟု ခေါ်တွင်စေရန် ညီးနှင့်
ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။

ယခုဆိုလျှင် ဆရာဖြစ်စေခဲ့သော ခေတ်မိစာကြည့်တိုက
တစ်ခုပေါ်ပေါက်ရှင်သန် ဖြစ်ထွန်းနေပြီဖြစ်ရာ ဆရာတစ်ယောက်
ဝမ်းမြောက်ပိတ် ရှိပါစေတော့ဟု ဆန္ဒပြုလိုက်ရပါတော့သည်။

တိုးကိုတွေး (ပညာရေး)

“၉”

မြို့လယ်ရှိ မြို့မကျောင်းမှ အစပြုခဲ့ပြီး၊ နောင်တွင် တောင်
ကျောင်းကြီးဟုလည်းကောင်း၊ တန်းမြင့်ကျောင်းဟုလည်းကောင်း
အသိများခဲ့သော အထက (၁) ကျောင်းတော်ကြီးသည် လွန်ခဲ့
သော J ဝဝ၅ ခုနှစ်က အသက် ၇၂ နှစ်တင်းတင်း ပြည့်ခဲ့ရာ၊
တပည့်သားသမီးဟောင်းများက စိန်ရတွဲပို့ တခမ်းတနား
ကျင်းပခဲ့ကြပေသည်။ ဤတွင် စိန်ရတွဲအထိမ်းအမှတ်ကျောက်စာ
မော်ကွန်းတိုင်ကို အမှတ်တရ စိုက်ထူခဲ့ကြသလို စိန်ရတွဲမဂ္ဂဇင်း
စာအပ်ကိုလည်း အမှတ်တရ ထုတ်ဝေခဲ့ကြပေသည်။

ဤမဂ္ဂဇင်းတွင် ဆရာအောင်သင်းသည် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်
ကို ‘ကဲ့ခိုးတိုင်း ပိုးမမောင်ပါ’ ဟူသောအမည်ဖြင့် ရေးပေးခဲ့ရာ၊
ဆရာကို ကြည်ညီချစ်ခင်လေးစားကြသည့် ပိမိတိုကဲ့သို့သော
စာဖတ်ပရိသတ်အများစုကြီးမှာ စိန်ရတွဲမဂ္ဂဇင်းကြီးအတွက်
များစွာပင် ဝမ်းမြောက်ပိတ် ဖြစ်ခဲ့ကြရပါသည်။

ထိုဆောင်းပါးတွင် ဆရာသည် ၁၉၄၉-ခုနှစ်ဝန်းကျင်က ရဲဘေးဖြူတို့၏ ဖမ်းဆီးမှုကြောင့် သရက်ထောင်တွင်နေခဲ့ရသော ငှုံး၏အတွေ့အကြုံများကို ခါတိုင်းရေးဟန်နှင့် မတူသော ရေးဟန် ဖြင့် ရေးသားထားပါသည်။ ဆရာ၏ ဆောင်းပါးအများစုမှာ လူငယ်မျိုးဆက်သစ်များကိုသာ ဦးတည်ပြီး ရေးလေ့ရှိရာ ဆောင်းပါးအစတွင် ကြိုတင်နိဒါန်းခံ တောင်းပန်ပြီး ရေးလေ့ရှိ သည့်အတိုင်း “မင်း-ငါ” ဟုသာ ခေါ်ပြာပြီးရေးလေ့ရှိပါသည်။ ယခုဆောင်းပါးတွင်မူ စိန်ရတုမဂ္ဂဇင်း ဖြစ်သောကြောင့်လား မပြောတတ်။ ငှုံး၏ထောင်တွင်း အတွေ့အကြုံတရုံးကို အခန့် ရေးဟန်ဖြင့် လုကြီးချင်းစကားပြောသကဲ့သို့ ရေးသားထားပါသည်။

ဆောင်းပါး၏ အမိကအချက်မှာ ငှုံး၏ဘဝဝယ် လမ်းညွှန် ဆရာတစ်ဦးသဖွယ် ဖြစ်ခဲ့သော သခင်ကျေစိန်၏ အကဲလိပ်စာ သင်ကြားပေးမှုမှစကာ English Digest ကို ဖတ်နိုင်သည်ထိ ကျမ်းကျင်မှုရခဲ့ကြောင်းနှင့် ထောင်ကျဖက် လက်ထောက်ခရိုင် ရုဝ်ဦးသအေးကပင် ထောင်တစ်ခုလုံးမှာ အမြတ်ထွက်ဆုံးသူပဲ ဟု အသိအမှတ်ပြုကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကံဆိုးမိုးမှုမှာ ကျောင်ကျခဲ့ရသည်လည်း အကဲလိပ်စာတတ်ကျမ်းအောင် သင်ယူ နိုင်ခဲ့သောကြောင့် ‘ကံဆိုး’ သော်လည်း ‘မိုးမှုမှာ’ အောင် အားထုတ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ဘဝခရီးသည်ခြင်း ဘာအတွေ့အကြုံကို မျှဝေထားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဤဆောင်းပါးကို ဖတ်မိပြီးနောက် မိမိဘဝတွင်လည်း ‘မိုးမှုမှာ’ ကျခဲ့ရသောကာလများ ရှိခဲ့ရာ၊ ပြန်လည်တွေးတော်မိရမှ ‘တောင်တွင်း-အောင်သင်း’ ဟု ကလောင်တစ်စင်းဖြစ်ခဲ့ရသော ဆရာအကြောင်းကို၊ ဆင်ခေါင်းခွေးချိရာ ကျမလားမသိ၊ မိမိနိုင်သမျှ တွေးမိလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အရေးကောင်းသောဆရာကို အရေးကြောင့် နာမည်ကြီးသည် ထက် အကပြာအဟောကောင်းခြင်းကြောင့် ပို၍ နာမည်ကြီး ရသည်ဟုသာ မိမိက ရိုးသားစွာ ထင်မြင်မိပါသည်။ ကျောင်း ဆရာဘဝတွင်လည်း ဆရာ၏ အဟောအပြာကောင်းမှုကြောင့် မြန်မာစာကို မြန်မာက လေးစားတန်ဖိုးထားပြီး ချုစ်တတ်လာ အောင် နှီးဆွေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာချင်းပင် အားကျ မနာလို ခြင်း ဖြစ်မိရလောက်အောင် ဆရာ၏ မြန်မာစာသင်ကြားမှုများ မှာ အောင်မြင်မူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ၁၉၇၂-ခုနှစ်က ရန်ကုန်စက်မှ တက္ကသိလိုက် တက်ရောက်ပညာသင်ကြားခွင့်ရခဲ့သော မိမိတို့ အဖို့၊ ရန်ကုန်ဝိဇ္ဇာသိပုံတက္ကသိလို (RASU) အတွင်းမှ ဆရာ၏ မြန်မာစာသင်ကြားမှ ရှုံးသတ်သင်းသည် ကျွန်းတက္ကသိလိုအားလုံး သို့တိုင် ပုံစွဲမှုရှင့်မှုရှိခဲ့သည်ကို ယနေ့တိုင် နွေးတွေးစွာ မှတ်မိန့်ဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာ၏ တစ်မှုထူးခြားစွာ စွေးစွေးစပ်စပ် မြင်တတ်သော အမြင်များဖြင့် ဝေဖော်မှုများကြောင့်လည်း၊ စာပေဝေဖော်ရေး

နယ်ပယ်တွင် 'စာပေလူကြမ်းမင်းသား'ဟု တစ်ခို့သောအခါက နာမည်တွင်ခဲ့ရသူ ဖြစ်ပါသည်။ စာရေးလိုသူ မျိုးဆက်သစ်များ အတွက်လည်း သဘင်မရွှေ့စ်းတွင် ဖော်ပြုခဲ့သော ဆရာတဲ့ အကြံက်ဆုံးဝါယွှေ့တိ ဝေဖန်ရေးဆောင်းပါးများသည် အားဆေးပမာ ဖြစ်ခဲ့ရဖူးပါသည်။

ဆရာတဲ့ စာစီစာကုံး တွေးနည်းရေးနည်း စာအုပ်သည်လည်း အကြံပေါင်းများစွာ ရိုက်ခဲ့ရပြီး၊ မြန်မာစာဂုဏ်ထူးရှင်ပေါင်း များစွာကို ဓမ္မာစုတိပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဘာသာစု ဂုဏ်ထူးရှင်များ အတွက် အားထားရာဖြစ်ခဲ့ရသလို စာစီစာကုံးရေးရှားကြောက် သူများအတွက်လည်း ရဲဆေးပမာ အားထားရာဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

သို့သော် မိမိအနေဖြင့်မူ 'တောင်တွင်း-အောင်သင်း'ဟု မြန်မာပြည် တစ်နှစ်တစ်လျား ထင်ပေါ်ကျော်ကြားစေသော အစိက အချက်များ စာပေဟောပြာပွဲများကြောင့်ဟုသာ ယနေ့တိုင် ယုံကြည်နေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ဉာဏ်ကောင်းသလို၊ ဆေးစက်ကျရာ အရပ်ထင်သူ အလား နှုတ်ထွက်စကားတိုင်းကို အနှစ်အဓိပ္ပာယ်အပြည့်အဝဖြင့် ပြောတတ်သည်များ ဆရာတဲ့ ပင်ကိုယ်စွမ်းရည်ဟုသာ ဆိုရပါ လိမ့်မည်။

ဆရာတဲ့ တောင်တွင်းကြီးမြှုံး၊ တောင်ပြင်ရပ်ကွက်တွင် အဖ သစ်ညီမောင်နှင့် အမိ ဒေါ်ရွှေကြင်တို့မှ ၁၉၂၇ ခု ဒြပ်လ

(၁၇) ရက်နေ့တွင် ဓမ္မားခဲ့ပါသည်။ သားသမီး ၃ ယောက် တွင် ဆရာသည် အကြီးဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတဲ့ နေ့စွဲလစော်ရို့ခို့တွင် ဒေါ်ရွှေကြင်များ ကျောက် ကြီးရောက် ဖြစ်ဖူးခဲ့ရပါသည်။ လူအတော်များပင် ပျက်စီး ခဲ့ပါသည်။ ယနေ့ခေတ် လူငယ်များမှာ AIDS ကို သိကြမည်ဖြစ် သော်လည်း ထိခေတ် ထိအခါက ကပ်ရောက်ဖြစ်သော ကျောက် ကြီးရောက်ကို သိကြလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။

ကံကောင်းထောက်မစွာပင် ဒေါ်ရွှေကြင်များ သက်သာခဲ့ပြီး ရေရှိုး၍ ၄ ရက်အပြည့်၌ ဆရာတဲ့ ဓမ္မားခဲ့ပါသည်။

ကျောက်ခိုးသင့်၍ ဖြူနေသော ဆရာမျာ်လုံးကို ဖစ်ဖြစ်သူ က လျှော့နှင့် လျက်ပေးခဲ့ရရာ ၃ ရက်လောက်ရှိမှ မျက်နှာက်ဝန်း ပေါ်သည်ဟု သိရပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကျောက်ရောက်ဖြစ်ပွား သည့် ကြားမှ ဓမ္မားခဲ့ရသော ဆရာများ မြန်မာတို့ ထုံးစံအတိုင်း ပင် အခေါ်ရအမှတ်ရလွယ်စွာ 'ကျောက်ကြား' ဟု အမည်တွင် ခဲ့ရပါသည်။

နောင် ခုတိယတန်းရောက်မှသာ ဘယာကြာ်ကျွေးပြီး 'အောင်သင်း'ဟု ပြောင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်းတော်တို့ တောင်ပြင်ရပ်ကွက်၌ ဆရာကြီး ဦးသာဒုန်း၊ ကျောင်းဟူ၍ အထင်ကရ ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ မောင်ကျောက်ကြား သည် အိမ်နီးနားချင်းလည်း ဖြစ်သော ထိဆရာကြီး ဦးသာဒုန်း၊

ကျောင်းမြို့ မူလတန်းပညာကို သင်ကြားခဲ့ရပါသည်။ ထိုဆရာကြီး၏ အကြီးဆုံးသားဖြစ်သူမှာ ကိုမြှေသော ဆိုသူဖြစ်ပြီး၊ ကောလိပ် ကျောင်းသားလည်း ဖြစ်ပါသည်။ တစ်မြို့လုံးတွင် ကောလိပ် ကျောင်းသား ၂ ယောက် ၃ ယောက်ခန့်သာ ရှိသောအတ်ဖြစ်၍ တရာ့မှာ ကောလိပ်ကျောင်းသားဆိုသူကို ဖြင့်ပူးအောင် ကိုမြှေသော ကို ချောင်း၍ပင် ကြည့်ကြသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ ငှင့်သည် နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်တွင် အိမ်ကို ပြန်လေလေရှိရာ နွေလယ် နွေခင်းမြို့ မိုးဖို့ချောင်းအတွင်းဝယ် သူငယ်ချင်းများနှင့် ရေနွေးသောက်ပြီး ငှင့်၏ အတွေ့အကြုံများကို ပြောပြဇော်ရှိပါသည်။

ထိုအခါတိုင်း မောင်ကျောက်ကြားသည် ရေနွေးအိုး မီးထိုး ခြင်း၊ ဆေးလိပ်စီးညီပေးရခြင်း စသည့် တောက်တို့မယ်ရများကို လုပ်ပေးရလေ ရှိပါသည်။ တစ်နေ့တွင်မှ ကိုမြှေသောက ဖန်းမော် ဆရာတော်၏ ကဗျာများအကြောင်းကို ပြောပြနေရာ အားလုံးမှာ တစ်အုံးအုံးနှင့် ပွဲကျေနေကြပါတော့သည်။ ထိုအနိက် မောင် ကျောက်ကြားလေးမှာ အိမ်သို့ပြန်ပြီး ခဲတံနှင့် စာရွက်ကိုယူကာ ကိုမြှေသောအား ကဗျာကို ပြန်၍ ရွတ်ပြခိုင်းခဲ့ရာ၊ ကိုမြှေသောက ပြီးပြီး တစ်လေးတစ်စားပင် ပြန်ပြီး ရွတ်ပြခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဤတွင် မိမိအနေဖြင့် ကိုမြှေသော၏ အဟောအပြောကို သဘောကျွဲ့း တန်ဖိုးထား မှတ်သားတာတ်သော ဆရာတိုးအောင်သင်း အလောင်းအလျား မောင်ကျောက်ကြား၏ သန္တပါတီးအကျင့်ကို သတိပြုမိလိုက်ပါသည်။

ကိုမြှေသော၏ ညီအငယ်ဆုံးဖြစ်သူ ကိုကျော်ပေါ်သူ (မောင်တွင် အထက ၁-ရုံးစာရေးကြီး)မှာ မောင်ကျောက်ကြားနှင့် ကစားပက်သူငယ်ချင်းဖြစ်ရာ ကိုမြှေသော၏ စာအုပ်စင်မှ စာအုပ်များကို မောင်ကျောက်ကြားလေး ဖတ်ခဲ့ရပါသည်။ မြန်မာစာပေ သမိုင်းစာအုပ်များ တဲ့လာရသာ စာအုပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရွှေ့ ကိုမြှေသော၏ အိမ်ပေါ်၌ ပေပေရေရေနှင့် တက်ပြီး မိန့်မိန့်ကြီး ဗာဖတ်နေတတ်သော မောင်ကျောက်ကြား ကို ကိုမြှေသော၏များ စိတ်ဆိုးမည်ဝေးစွာ၊ ဖတ်ရမည့်စာအုပ်များကို ပင် ညွှန်ပြသွားသေးသည်ဟု ဆိုပါသည်။

တစ်ခါတွင်မှ ငှင့်အဂွန်ကြာက်ရသော ဆရာကြီးသာဒွန်း ဓာတ်၏ ကုလားထိုင်၌ထိုင်ပြီး ဆရာကြီး၏ စာအုပ်စင်မှ စာအုပ်များ ကို ယူဖတ်နေခိုက် အိမ်ပေါ်တက်လာသော ဆရာကြီးနှင့်တွေ့ရာ မောင်ကျောက်ကြားမှာ အလွန်ကြာက်၌သွားရသောလည်း ဆရာကြီးက စိတ်မဆိုးပဲ “အောင်သင်းလား ဖတ်... ဖတ်” ဟု ပြောကာ ပြန်ဆင်းသွားခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။

မိမိကောင်းခဲ့သော ဦးအောင်သင်းအတွက် ကံကောင်းခဲ့သော ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းဟုသာ ဆိုရပါလိမ့်မည်။

လူငယ်သောလည်း ဦးနောက်ကြီးနေပြီဖြစ်သည့် တောင်တွင်း အောင်သင်း အလောင်းအလျား မောင်ကျောက်ကြားပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထိအခိုက် တောင်ပြင်ရပ်ကျက်တွင် အလျှောင်း ဆွမ်းချက်ရုံ
တောင်ဘက်၌ ဦးဖြူပင်နစ်ပင်ရှိရာ နှစ်ပင်ကြားသွယ်ထားသော
နှစ်ကြီးပေါ်တွင် မောင်ကျောက်ကြားက ထိုင်ပြီး ကစားဖော်
ကျို့ကလေးများအား ငင်းဖတ်ရှုသိရှိထားသမျှကို ကွက်စိပ်ဆရာ
သဖွယ် အသံနှင့်အသံထား ဟန်ပန်အပြည့်ဖြင့် ပြန်ပြောပြန်ရာ
အားလုံးကပင် သဘောကျွော ဂိုင်းဝန်းနားထောင်ကြပြီး ဦးသာ
ခွဲ့နှင့် ကျောင်းက ကျောင်းတက်သံကြားရမှုသာ လူစွဲကြပြီး
ကျောင်းတက်ကြသည်ဟု သိမ့်သူ ဦးတင်ရှိနှင့်က ပြောပြပါသည်။

ဆွမ်းချက်ရုံရှုက တံတားပေါ်တွင်လည်း ညာအခါများတွင်
ထိုင်လျက် အတ်ကွက်အတ်လမ်းများကို ဤသို့ပင် ပြောပြတတ်
သည်ဟု ပြောကြပါသည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းသားဘဝတွင်လည်း မောင်အောင်သင်းကို
ဂိုက်ဆံစုပေး၍ ငါးမူးတန်းမှ ရုပ်ရှင်သွားကြည့်ခိုင်းပြီး ငင်းက
ပြန်ပြောပြသည်ကို ကျို့လူများက သဘောကျ နစ်ခြေကိုစွာ
နားထောင်ကြသည်ဟုလည်း ပြောကြပါသည်။

ထိအခိုက် တောင်တွင်းကြီးရေးအတွင်း၌ ပမာဏပြစ်သွေး
ဦးအောင်တင့်က ဆံပင်ညျပ်ဆိုင်ဖွင့်ထားရာ ငင်း၏ဆိုင်တွင်
စာအပ်များကိုလည်း ရှားရမ်းပေးပါသည်။ ဦးအောင်သင်းက ငင်း
ဖတ်ရှုပြီးသော 'ချစ်သုံးလို' ဆိုသည့်ဝဇ္ဈာကို၊ ပြန်ပြောပြရာ
ကောင်းထွန်းလှသဖြင့် ရှားဖတ်ကြရာ ဖတ်သူများမှာ 'အောင်သင်း

ပြန်ပြောပြသလောက် မကောင်းပါဘူးကွားဟု ပြောကြေပြောင်း၊
ဆရာနှင့်ဦးယောက်ပေါင်းပြစ်သူ ဦးတင်ရှိနှင့်က အမှတ်တရပြန်ပြောပါ
သည်။

ထို့မျှဆိုလျှင်ပင် ငယ်စဉ်ကတည်းက အဖတ်အရွှေ အလေ့
အလာကောင်းပြီး အဟောပြောကောင်းသော ဆရာဦးအောင်သင်း
၏ မိကို တွက်ဆျုံ ရောက်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ဤဦးအောင်သင်းသည် စေနည်ကြုံပြုး အစအနောက်
အရွှေတ်အပြောင်သန်သူ တစ်ယောက်ပြစ်ကြောင်းကိုလည်း တွေ့ရ^၆
ပါသေးသည်။ ကျောင်းနေဖက်ကလေးသူငယ်များအား ခဲတံကို
ကျောက်တံတိများကို ပြကာ ပေးမည်ဟုပြောပြီး ဝါးလုံးတံတိကို
ပစ္စားတွင် ထမ်း၍ တိုင်ကို ဆီဆုံးပတ်သကဲ့သို့ ပတ်စေပြီး မူးအောင်
လုပ်ခြင်းပြင့်လည်းကောင်း၊ မှန်ပေါ်တွင် ချထားသော ဆန်စွဲ
များကို မျက်လုံးပိတ်ပြီး ရအောင်ကောက်နိုင်သလားဟု မေးကာ
ဆီးမဲသုတေသနသောလက် လက်ဖြင့် ငင်းတို့၏ မျက်လုံးကို
ပိတ်ကာ၍ ဆန်စွဲများကို စမ်းကောက်စေပြီး မျက်လုံးဖွင့်၍
မှန်ကို ကြည့်မိသောအခါမှ ညာ၍ ဒိုးမဲအသုတ်ခံရကြောင်း
သိကာ ရယ်မောပျော်ရွင်စေရန် လုပ်၍လည်းကောင်း ပြောင်တတ်
နောက်တတ်သူတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါသည်။

သံချုပ်အစ်ကောင်းသူတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပြီး ရပ်ကွက်
ပေါင်းစုံမှ ပြုင်ပွဲဝင်ရန်အတွက် လာရောက်စပ်ဆိုင်းသော သံချုပ်

များကို ကြိုတင်၍ စပ်မထားဘဲ လက်တန်းထိုးစပ်ပေးသူတစ်ဦး
ဖြစ်ပါသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းဖြစ်သော ကိုမြေသော်၏ ပုံပို့မှုမှာ ဆရာ
အတွက် အထောက်အပံ့ကောင်း တစ်ခုအဖြစ် တွေ့ရပါသည်။

ဂျပန်ခေတ်အတွင်း ၁၄ နှစ်၊ ၁၅ နှစ်သားအရွယ်၌
ကိုမြေသော်သည် ညစဉ်လိုပင် အမိအနီးကင်းတဲ့တွင် ဆရာကို
ကဗျာအကြောင်း၊ စာကြောင်းပေကြောင်းများကို ပြောလည်း
ပြောပြ၊ ရွတ်လည်းရွတ်ပြသကဲ့သို့ နှစ်ပို့ကိုလည်း ရအောင်
ချပေးသဖြင့် ဆရာမှာ ထိုအရွယ်ငယ်စဉ်ကပင် ‘ရှင်မဟာ
သီလဝံသ၏ မေတ္တာစာရတုများ’၊ ‘ပျို့များ’ကို ဆရာတက္ကသိုလ်
ရောက်သည်ထိုင် မမေ့တော့ဘဲ အထောက်အကူ ဖြစ်ခဲ့ရ
ကြောင်း ဆရာကိုယ်တိုင် ရေးသားချက်အရ သိရှိရပါသည်။

ထိုကြောင့် ဆရာ၏ဘဝတွင် တောင်တွင်း၌ အကိုလိပ်စာ
သင်ပေးပြီး၊ အပြင်တွင် လမ်းကြောင်းမှန်အောင် တည့်မတ်ပေးခဲ့
သော သခင်ကျော်စိန်သည်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးသမားဘဝ
တွင် သရက်ဖြို့မှ ‘ပညာမြှုင်တင်ရေးအဖွဲ့’ (Education Up-
lift Association-E-U-A) ၏ စာကြည့်ပိဋကတ်တိုက်သည်
လည်းကောင်း၊ လူပျို့အရွယ်တွင် မောင်းတိုင်ရပ်ကွက်မှ ‘ဗလ
စာကြည့်သင်း’သည်လည်းကောင်း၊ ဆရာကို တက္ကသိုလ်မှ
B.Litt and E.Litt နှစ်ဘာသာတွဲကို တစ်ယောက်တည်း ဆွဲရသူ

ဖြစ်အောင် စွမ်းဆောင်ရာတွင် အနိက အထောက်အကူဖြစ်စေခဲ့
သလို၊ ကိုမြေသေ် (အန်ကယ်သော်)သည်ကား မူလကပင် ‘ခဲ့’
အခံကောင်းခဲ့သော မောင်ကျောက်ကြားလေးအား နိုင်ငံကျော်
အသောအပြာကောင်းသူ မျိုးဆက်သစ် တိုးတက်ရစ်အောင် စွမ်း
ဆောင်ခဲ့သူ တောင်တွင်း-အောင်သင်းအဖြစ် ဓမ္မားပေးရာတွင်
အနိကကျေသော ပင်မပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေပါသည်။

ဤအချက်ကို ဆရာကိုယ်တိုင်က ‘ငါမှာ စာချစ်ပေချစ်စိတ်
ပေါ်လာခဲ့တာ ကိုမြေသော့ရဲ့ ပယောဂ၊ ကိုမြေသော်တို့ စာပေ
ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ ပယောဂ အများကြီးပါတယ် ဆိုတာ ပုံသေပြာ
နိုင်ပါတယ်’ ဟု ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

ငါး ကိုမြေသော်သည် အလုပ်မှ အငြိမ်းစားယူပြီး ကျိုင်းတဲ့
ဖြို့မြှုံး အခြေခံနေထိုင်ရာ၊ အန်ကယ်သော်ဟု အသိများကြပါ
သည်။

၁၉၈၄ ခုနှစ်က ကျိုင်းတဲ့မြှုံး စာပေဟာပြောဖွံ့ဖြိုးတွင် ဆရာ
ဟောပြောခဲ့ရာ ကိုမြေသေ် (အန်ကယ်သော်)သည် ကုလားထိုင်
ပေါကနေ ရှုံးသို့ ထိုးကျေလာခမန်း စိတ်ဝင်တာစား နားထောင်
နေပြီး ဆရာစင်ပေါက ဆင်းလာသောအော် ဆရာဆီလာ၍
‘အောင်သင်း မင်းသိပ်ကောင်းတယ်ကွာ’ဟု ဝမ်းသာအယ်လဲ
ချီးကျူးလိုက်သည့်အော် ဆရာမှာ ‘ငါမှာ ကျွဲသွားတော့မလို
ဖြစ်သွားတဲ့ မျက်ရည်ကို မန်ည်း ရွှေ့ထားလိုက်ရပါတယ်’ ဟု

ဆရာကိုယ်တိုင်ရေး၍ ပြောပြခဲ့ပါသည်။ ဖတ်ရသူ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင် ဆရာတာပည့်နှစ်ယောက်၏ ပိတ်ကို ကျေးစက်ခံစားရပြီး သာဓမ္မက်ရည်အမှန်ပင် လည်ခဲ့ရပါသည်။

တောင်ပြင်သားဖြစ်သော စာရေးသူမှာ တောင်ပြင်သား ဆရာအောင်သင်းကို အားအကျကြီး ကျေးရပါသော်လည်း ကိုယ်ကိုယ်ကား အားရအောင် တည်ဆောက်နိုင်ခြင်း ယနေ့တိုင်အောင် မရှိသေးပါ။ လူကြီးငယ်တစ်ယောက်၏ အရွယ်သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်သည့်တိုင် ဆရာစကားများကို ကြားရ ဆရာစာများကို ဖတ်ရသည့်အခါတိုင်း၊ ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ် လူငယ်ကြီး တစ်ယောက်ဟုသာ မြင်မိပြီး ဆရာ၏ လမ်းညွှန်ဆုံးမ ထွေးပါ။ များကို နာခံ၍ ကောင်းမော် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာ၏အသံနှင့် ဆရာ၏ဟန်ကို ကိုယ်တိုင်လည်း ကြားချင်မြင်ချင်သေးသက္ကာ့သို့ နောင်မျိုးဆက်သစ်များကိုလည်း ကြားစေလို့၊ မြင်စေလို့လုပါသေးသည်။ ယခုတော့ မိမိကိုယ်တိုင်ပင် ဤဆန္ဒကို မဖြည့်စွမ်းနိုင်သည်မှာ ဆယ်စုနှစ်တစ်စုခွဲနီးပါး ရှိမေးခဲ့ပါပြီ။

တောင်တွင်းရှုတ်ကို တင့်စေခဲ့သော ပေလေးပင် ရှင်လေးပါး စာဆိုတို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပေတစ်ပင် ရှင်တစ်ပါးဖြစ်သည် မကာရလောပအကျော် ဆရာတော်ခင်ကြီးဖျော်တို့ကဲ့သို့ လည်း ကောင်း ဆရာသည်လည်း မိမိကိုယ်မိမိ “ပေတစ်ဆူ လူတစ်

ယောက်” ဖြစ်ရမည်ဟု ရည်မှန်းချက် ထားခဲ့သူ တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ်ငါးချို့မို့ ကိုယ်ချဉ်သည်ဟု အပြောမခံချင်လိုပါ။ သေချာသည်ကတော့ ငယ်နာမည် ကျောက်ကြား ခေါ် တောင်တွင်း အောင်သင်း ဆိုသည့် တောင်တွင်းကြီးသား တောင်ပြင်သား ဆရာသည် ပေစွဲပေါင်းများစွာကို ကြပကြပြီးခဲ့ပြီဟုကား မိမိ အသေအချာ ပြောရပါတော့သတည်း။

မြန်ဦး (ပြည့်မောက်ကွန်း)

အသံပြင့် သရုပ်ဆောင်သူ

ဆရာဦးအောင်သင်း၏ အကြောင်းအရာများကို စာများ
ဖိတ်ခေါ်ခြင်း ဆိုတဲ့ စီနိုင်းဆိုင်းဘုတ်ကို လမ်းဆုံးမှာ ချိတ်လျက်
တွေ့ရတော့ ကျွန်တော် တော်တော် ရေးချင်မိပါသည်။ သို့သော်
ကျွန်တော်အတွက် ကျွန်တော်ဘာဝနှင့် ဆရာအကြောင်းကို ဆောင်း
ပါး ရေ့ဖို့ရာမှာ မလွယ်ကူလုပါ။ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်ဟာ
အမိတောင်ကျပြီးမှ တောင်တွင်းကြီးမြို့ကို ပြောင်းလာရသော
ကြောင့်လည်း တစ်ကြောင်းပါဝင်ပါသည်။

တကယ်တစ်း ချေရေးကြည့်မယ်ဆိုတော့၊ ကျွန်တော် ဖတ်
ဖူးတဲ့ ယောအတွင်းဝန်ဦးဘိုးလိုင်နှင့် မြင်းထိန်းတော်တို့ အဖြစ်
မျိုးသာ ဖြစ်နိုင်ချေများပါသည်။

သို့သော်လည်း ဆရာလည်းဖြစ်၊ သူငယ်ချင်းလည်းဖြစ်သူ
ဆရာရွှေအိမ်ကို (တောင်တွင်း)ရဲ့ အားပေးစကားကြောင့်သာ
ရေးလိုက်ရပေမယ်လို့ အမှားများရှိခဲ့သည်ရှိသော မျက်မမြင်

သောက်တဲ့ရော သူကိုယ်သူတော့ အကြည်ဆုံးဖြစ်မှာပေါ့ဆိုတဲ့
စကားလို့ နားလည်ခွင့်လွှတ်စို့ တောင်းပန်ရင်း ကျွန်တော်
ဆောင်းပါးကို စတင်ရေးပါရစေ။

ခေတ်ကာလအလျောက် သူခေတ်နှင့်သူ အနုပညာ အကျိုး
အမော်များ ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ အပြောမှာ ကိုယ်းသို့၊ အပူမှာ မဆင်စိုး၊
ကိုနှုန်းမထွေးလေး၊ တေးထပ်မှာ မယင်းတော်၊ ယောက်း
မင်းသမီး အောင်ဗလာ၊ သံချို့ဦးကျော်လှ၊ ရာမ ဦးအုန်းမောင်၊
သီတာ ဒေါ်ခင်ထွေးတို့လို့ မှတ်သားခဲ့ရဖူးပါသည်။ သို့သော်
ယခုခေတ်မှာတော့ အပြောမှာ ကိုယ်းသို့အစား အပြောမှာ တောင်
တွင်း အောင်သင်းလို့ ကျွန်တော် တင်စားပါရစေ။

အကြောင်းမှာ စိတ္တသုခလုမ္မကူညီရေးအသင်းအတွက် ဆရာ
ပြောခဲ့သော စကားတစ်ခုနှင့်မှာ ‘နိမ့်ကျသည်ဟု ထင်ရသော
အလုပ်မှန်သမျှကို မြင့်မြတ်သော နှလုံးသားရှိသူတို့သာလျှင် လုပ်
နိုင်ကြ၏’ ဆိုတဲ့ စာတန်းလေးအပါအဝင် ‘လူငယ်တွေ အချိန်
မရွေး သေနိုင်သည်၊ လူကြီးတွေကတော့ သေကို သေရမည်’။
မျိုးဆက်သစ်တိုးတက်ရစ်ပို့ဆိုတဲ့ ဆရာစကားနှင့်အတူ ဆရာ
စာအပ်ကို ဖတ်ရင်း နှဲနှဲကို ပိုးလင်းတော့ ကျွန်တော် မြို့ထဲကို
လက်ဖက်ရည်သောက် ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ လူငယ်တွေဆိုတဲ့
မျိုးဆက်သစ်တိုးတက်ပို့ တစ်ဖက်တစ်လမ်းက ကြီးစားခြင်း
လား၊ လုံးဝ မဟုတ်ရပေပါင်ခင်များ၊ အကြောင်းမှာ ကိုးရှိုးယား

နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံမှာ ပူးတွဲကျင်းပနေတဲ့ ၂၀၀၂ ခုနှစ် ကမ္မာ့ဖလား ဘောလုံးပွဲမှာ ဘရာဒီးနှင့် အက်လန်ပွဲ ယနေ့ညာ ရှုံးထွက်ကစား ရမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် လေ့လာခြင်းပါ။

ကျွန်တော် လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက် မှာသောက်ရင်းထိုင်မိတော့ ကန်လိုက်တဲ့ဘောလုံးတော့ ပြောမဆုံးပေါင် အကြော်းထောင် ဆိုတဲ့လူတွေ ထိပ်ဆုံးကပါ၊ ငြင်းခံကြေသပေါ်များ။ ဒီအချို့မှာပဲ ဆိုင်တွင်းကို ကိုရင်လေးနှစ်ပါး ဆွမ်းခံကြွာလာတော့ စားပွဲထိုးကလေးက လှမ်းပြောလိုက်တဲ့အသံက ကိုယ်တော် ဒီဆိုင်က မောလာပတဲ့။ ကျွန်တော့ရင်ထဲမှာ အသားဆတ်ဆတ် တုန်အောင် စိတ်မချမ်းမြှောင်းများစွာ ဖြစ်မိရင်း လက်ဖက်ရည်ဖိုးရင်းပြီး ဆိုင်ထဲက ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။

အပြင်ရောက်တော့ မမျှော်လင့်ဘဲ တာခြား လက်ဖက်ရည် ဆိုင်ထဲမှ ကျွန်တော့မိတ်ဆွေတစ်ဦးက လက်ခုပ်တီးရင်း မှာမည် ပါခေါ်ပြီး လှမ်းခေါ်တော့ အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေအရ ကျွန်တော် ထိုဆိုင်ထဲသို့ ဝင်ထိုင်မိပါတယ်။ ဆိုင်အတွင်းမှာ အေးဆေးစွာ စီးကရှုံးသောက်ရင်း စကားလက်ဆုံးကြမ်းတဲ့အချို့ မှာပဲ စားပွဲထိုးလေး လှမ်းပြောလိုက်တဲ့အသံက ‘ကိုယ်တော်ရေ အနီကုဒ်’တဲ့။ ဒါပေမယ်လို့ ဆိုင်ရှင်ကျွန်တော့သူငယ်ချင်းက ကျွန်တော်တို့ ရှုံးတင်ကြီးဆိုတော့ အားနာမူတစ်ဝက်၊ ရှုက်စိတ်တစ်ဝက်ကြောင့်လား ကျွန်တော် မပြောတတ်ပါ။ အသက် ဆယ်

နှစ်အောက် ကိုရင်းယ်နှစ်ပါးကို ဆိုင်ရှင်ကိုယ်တိုင်ထွက် လောင်း လူ၍လိုက်တာက ရွှေ့အောင်း ဖက်ကြမ်းဆေးလိပ် တစ်ပါး တစ်လိပ်စီသာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော့ကို ကျွန်တော်လည်း ဆိုင်မှ အထွက်သုံးသပ် မိပါသည်။ သော်... ငါနယ် ခရာသင်းခွဲရတဲ့အထဲ ထုံးဆိုးထဲမှ လဲမိမ့်လေခြင်း ဆိုသလိုပါပဲ။

အိမ်ပြန်ရောက်ရောက်ခြင်း ကျွန်တော်တွေးမိတော့ လောက အလင်းစာကြည့်တိုက်ရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် ကျွန်တော်ဖတ်ဖူးတဲ့ ဘုရားရှင်လက်ထက်တော် ကန်တော့ဆွမ်းပါဘုရား ဆိုတဲ့ ပါ၌ စာသားလေးက... ။ ‘အတိစွဲထားအွေ့’ ကန်တော့ဆွမ်းပါဘုရားတဲ့ ဆွမ်းခံရဟန်းတော်မှ မကြားမိ၍ ဆွမ်းခံရင်း ဆက်ရပ်နေခဲ့ပါလျှင် ‘ပူရတော့ကွဲ့’ ရှုံးအိမ်သို့သာ ဆွမ်းအလျှော့ကြွာတော်မူပါဘုရား ဆိုတဲ့ ပါ၌စာသားလေး အထပ်ထပ်အခါခါ ဖတ်မိတော့ ဆရာပြုပြင်စေချင်တဲ့ အချို့လှုင်ယော်တွေ၊ ဆရာစာပေ အချို့ မဖတ်ရာ၊ ဆရာစာပေဟောပြောပွဲဆိုတာ ဘာမျန်းမသိလေတော့ ထင်းထိုးပေးတတ်ရုန်း ဟင်းဒီးအကြောင်းနားမလည်း၊ မသိရာ ကြတဲ့ လမ်းပေါ်က အချို့လှုင်ယော်တွေကို တွေ့ရတော့၊ ‘လောက ပါလ’ စာကြည့်တိုက်ဖွင့်ပွဲမှာ ဆရာဦးအောင်သင်း ဆိုပြုသွားတဲ့ သီချင်းလေး တစ်ပုံံသာ အမှတ်ရရန်မိပါသည်။ ဆရာ ဆိုပြုသွားတဲ့ သီချင်းလေးတစ်ပုံံက... ။

“ဗမာပြည်ကြီးမှာ အဆင့်အတန်းနှင့် ဉာဏ်ညမ်းမှုတွေ
ဖြစ်ပေါ်နေတာ××× သေချာရွာ စဉ်းစားလိုက်ရင် ပညာအခြေခံ
နည်းလိုသာ××× ပါတီတွေ ကွဲပြားအလွှာဂွဲ အမှားမှား ဖြစ်ပေါ်
နေတာ××× ပညာ××× ပညာ××× ပညာမရှိ လိုစိတ်နေမဖြင့်
ကြတာ။

ဝစ်းနည်းစရာအခုခေတ်ကြီးမှာ××× တွေ့နေရတာ×××
ကလေးသူငယ်များမှာ ဘတ်(စံ)ကား စပါယ်ယာ××× သတင်း
စာ ရှောက်သီးဆေးပြား၊ ရော့ချောင်းနဲ့ မြေပဲလှော်ပါ×××
တကြော်ကြော်အောကာ ရောင်းနေရရှာ့××× ရသူမျှ အမြတ်
ကလေးများနဲ့××× ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ပျော်ဆွင်ကာ၊ ပညာ×××
ပညာ××× ပညာမရှိလို့ ခုလိုပြစ်ရတာ။”

စသည် သီချင်းများကို ဆရာတိုးအောင်သင်းဟာ များစွာ
လေ့လာမိသလို ကျွန်ုတ်တို့ဖြူ့ တောင်ပြင်ရပ်ကွက်အတွင်းမှာ
တည်ရှိတဲ့၊ ဒက္ခိုကာရာမေကျော်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သူ
ပုံစွဲနှင့်မူခဲ့လျှင် တပည့်သာဝကတွေကို ကိစ္စမများရလေ
အောင် အထူးသဖြင့် ဘုန်းကြီးသော ရွာကျော်သလို မဖြစ်ရလေ
အောင် ပုံစွဲနှင့်တော်မမှုခင်ကတည်းက ကျောင်းရဲ့အနောက်ဘက်
အပေါက် တောင်ဘက်မှာ ထိုးရှိုးဝါးရုပ်ငါးကို တွေ့မိတော့...။

ဆရာတော်ကြီးကိုလည်း ကြည့်ညီမို့ ဆရာအောင်သင်းကို
လည်း ဆရာဟာ နှိုက်နှိုက်ချုတ်ချွတ် လေ့လာခဲ့ပါလားဆိုတာ

အမြတ်များလေးမီပါသည်။ ကိုယ်တိုင် ထိုးရှိုးဝါးရုပ်ငါး
ဆရာတော်ကြီး ရေးခဲ့တဲ့ ကုမ္ပဏီ...။

စည်ဥက္ကာကွင်း၊ ငါရုပ်ကြွင်း၊ ချက်ချင်းခေါင်းထဲထည့်
ခုတင်မှားမြှောင်၊ အထည်ရှောင်၊ လူအောင်မဆင်နဲ့။
ထိုးရှိုးဝါးခုတ်၊ ဆိုင်းပေါင်းထုပ်၊ သုတ်သုတ်ထမ်းစောကွဲ့
မီးပုံသို့သွင်း၊ တစ်နေ့ချင်း၊ လက်ငင်းမီးရှို့ကွဲ့။
တစ်ပါးနှစ်ပါး၊ သံယာများ၊ တတ်အားသလောက်နဲ့၊
မင်းကျော်း၊ မိုးကောင်း၊ စစ်ဗျားပေါင်း၊
ထပ်လောင်းမီးထိတည်း။
မစိုးရိမိနှင့်၊ မိမ့်နှင့်၊ တော်သင့်လောက်ပြီးကွဲ့၊
ကုသိုလ်လိုလို၊ ဘာလိုလို၊ အပိုမလုပ်နဲ့။

ဆိုတဲ့ စာများကို လေ့လာပြီး စာရေးလည်းကောင်း၊ စာ
ကောင်းလည်းရေးတဲ့၊ လောကကို ပညာဖြင့် အလှဆင်ရင်း
စာပေဟာပြောပွဲတွေမှာ အသဖြင့်သရုပ်ဆောင်တတ်တဲ့ ပန်းခြံ
အတွင်း ပေါင်းပင်များစွာကြားမှ ပန်းပင်တစ်ပင်လို့ ထွန်းတောက်
ခဲ့တဲ့၊ ဆရာကို စာပေဟာပြောပွဲတွေမှာ ဆရာအမြတ်များပြောခဲ့တဲ့
စကားလေးနဲ့ပဲ ကျွန်ုတ်ဆောင်းပါးကို နိဂုံးချုပ်ပါရစေ။

“မိမိကိုယ်ကို မိမိ စောင့်ရှောက်ပါ”

* စာသင်ရန် အားပေးသော မိဘသည်၊ သားသမီးကို တစ်
သက်တာအတွက် စောင့်ရှောက်၏။

- * စာသင်ကျောင်းကို အားပေးသောရပ်စွာသည်၊ မျိုးဆက်သစ်ကို စောင့်ရှောက်၏။
- * စာကြည့်တိုက်ကို အားပေးသောရပ်ကွက်သည်၊ မီမံကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏။

စသည့် စာစကားများနဲ့အတူ ဆရာတီးအောင်သင်းဟာ အသက်အချွေထဲ သခဲ့ရသဘာအရ လူသာလျှင်သေချင်သေသွားနိုင်ပေါ်လို့ ဘယ်တော့မှ မကွယ်လွန်နိုင်သူတစ်ဦးအဖြစ် အစဉ်ထာဝရ ဂါရဝါဖြူလျက်...။

မောင်ယဉ်ငွေး (တောင်တွင်း)

ဆရာတီးအောင်သင်းရေးသော သီချင်းတစ်ပုံး

ဦးအောင်သင်းသည် တောင်တွင်းကြီးသား တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း အများသီကြပါသည်။ ဆရာတီးအောင်သင်း၏ အသက်ယခု (၈၅) နှစ်ထဲ ရောက်ပါပြီ။ ဆရာကို ဝေဖန်ရေးဆရာတော် လူကြမ်းမင်းသားဟုလည်းကောင်း၊ စာပေဟောပြောပွဲများ၏ စုပါမင်းသားဟုလည်းကောင်း၊ ကြာနှစ်ကန်ဆရာတော်ဦးဇူးလက့်သို့ စသာပေဟောပြောပွဲ စာပေနယ်ပယ်မှာ ကက်ဆက်ခွဲများ ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့သောကြောင့် စာပေကြာနှစ်ကန်ဟုလည်းကောင်း စာပေနယ်မှ ကင်းပွန်းတပ်ခဲ့ကြပါသည်။ မေမြို့စစ်တဗ္ဗာသို့လဲ၊ ရှိုက်နှစ် ဝိဇ္ဇာသို့တဗ္ဗာသို့လဲတို့တွင်လည်း ဆရာအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ရသောကြောင့် ဆရာတီးအောင်သင်းဟုလည်းသီကြပါသည်။

ဆရာသည် ဤသို့ ဤဘဝဖြစ်မလာမိ တောင်တွင်းကြီးမြို့မိုးထိကျောင်းဟု ခေါ်သော အ.လ.က (j) တွင် ကျောင်းဆရာအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ဖူးပါသည်။ ကျောင်းဆရာဘဝက လည်း

ကောင်း၊ ကျောင်းဆရာမဖြစ်မိဘဝကလည်းကောင်း ဆရာသည် တောင်တွင်းကြီးမြှုပ်၊ တောင်ပြင်ရပ်ကွက်ထဲ၌ နေထိုင်ခဲ့စဉ် ရပ်ကွက်တွင်းရှိ ရွှေမောအော့ရားပွဲတွင် ရပ်ကွက်သူ၊ ရပ်ကွက်သားများ ပါဝင်ကပ် သရုပ်ဆောင်သော ယိမ်းများ၊ ပြောတ်များကို ပို့ဆောင်သေးပေးခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

တောင်တွင်းကြီးမြှုပ်၊ နှစ်သစ်ကျိုးမဟာသကြံ့ပွဲတော်သူများတွင် ရပ်ကွက်ပေါင်းခဲ့မှ ယိမ်းပြုင်ပွဲ၊ သံချုပ်ပြုင်ပွဲများကို ကျင်းပပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုပွဲများ၏ ဆရာတိုးအောင်သင်း ရရှိစပ်ခဲ့သောသံချုပ်များ၊ ယိမ်းသံချုပ်းများမှာ ယနေ့တိုင် ထိုကာလကို ပို့ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်များက ကသသ ဆိုနိုင်၊ ပြောနိုင်ကြကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆရာသည် ဟာသ ဝဝန္တာက်ဆွင်ပြီး သရောစာဆုံးသော သံချုပ်များ၊ ယိမ်းသံချုပ်းများဖြင့် ထိုခေတ် ထိုကာလကို သရော့ခဲ့၊ ကလော့ရာ ပရီသတ်အပေါင်း၏ လက်ခုပ်တော်ဖြောင်းဖြောင်းသံကို သိရှိရပါသည်။

ဆရာရေးသားခဲ့သော ‘၅၅’ သံချုပ်းကား တောင်တွင်းကြီးမြှုပ်၍ ယနေ့အသက် (၇၀) တန်းနီးပါး ပုဂ္ဂိုလ်များ ယနေ့တိုင်ဆိုပြနိုင်ဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ သာမန်အရပ်တော်၊ အရပ်ယိမ်းသံချုပ်းတစ်ပုဒ်သည် ဤမျှခေတ်ကာလကြာသော်ငါးသော်လည်းကြာ ရှည်ခံနေသည် ဆိုကတည်းက စာဖတ်သူများ စဉ်းစားချင့်ချိန်ကြည့်နိုင်လောက်ပါသည်။

ပါလီမန်ဒီဂိုကရေစိခေတ် ဟုခေါ်သော ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ လွတ်လပ်ရေးရုပ်း နောက်ပိုင်း ၁၉၅၈ ကာလဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေ၏ ၈၅% မှာ လယ်သမားများဖြစ်ကြသည်ကို လူတိုင်း သိပါသည်။ ခေတ်အဆက်ဆက် လယ်သမားတို့၏ ဘာဝကို ဆရာအောင်သင်း သိရှိနားလည်ခံစားရုပ်း လယ်သမားယိမ်း ထွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကြောင့် သိချင်းခေါင်းစဉ်ကို ‘၈၅%’ဟု အမည်တပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ပါဝင်ကပ်သူများမှာ အမျိုးသားများသာဖြစ်ပြီး သဘင်ပညာသည်များမဟုတ်ပါ။ ရပ်ကွက်ထဲမှ လွင်ယူများသာဖြစ်ပြီး ဆိုင်းရိုင်းမှာ လည်း ပတ်ဝန်းကြီးမပါနိုင်။ သာမန် မောင်းဆိုင်းရိုင်းကလေးနှင့် ချောင်းရိုင်းကလေးသာ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ယိမ်းအဖွဲ့ယုဉ်ပြုင်ရန် စင်မြင့်ပေါ်သို့ နေရာယူပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နှက် ‘လယ်သမားအရေး ချက်ချင်းပေး လယ်သမားအရေး ချက်ချင်းပေး’ ဟု ကြွေးကြောသနစံကြမ်းတိုင်ပြီး အော်ပြီးမှ သံချုပ်နှင့် ယိမ်းစတင်ပါသည်။ သံချုပ်း၏ ပထမပို့ခဲ့ကို ဖော်ပြုမည်။

*** အဲဒီလိုသံပြိုင်ဟစ်ကာ*** ငါတို့ခေတ်ကို ရောက်အောင်ခေါ်မည်*** မြန်မာပြည်မှာ ကောက်နှံစပါးနှင့် ကျောင်းကန်သူများတို့ သာယာဝေစည်*** မြို့ကြီးသူတွေ ရွှေငွေဝတ်တာ အခြေစစ်ပြန်တော့*** ထွန်နှင့်ယက်လို့ ထွက်ပေါ်

လာသည်။ အခါကို အခြေပြု ရွှေအတူတောင်မှ မစဉ်းစားရှုပါတဲ့။ နှင့်ပြားဘဝမှာတော့ ဝမ်းခါးမလှသိမှု။ ပြောင်းဆန်ကို ပေါင်းလန်အောင် ရေလှပြုတ်။ မသေရုံတိတု့ ဖုတ်သက်ဝင်ခဲ့ပြီ။

ပါလီမန်ခေတ် လယ်သမားတို့ဘဝကို ဆရာက အထက်ပါ အတိုင်း စတင်ဖွင့်လှစ် ယိမ်းထွက်ခဲ့ပါသည်။ မြို့ကြီးသူတွေ ရွှေ၊ ငွေ ဝတ်နိုင်ရခြင်းမှာ လယ်သမားတို့၏ ရွှေးနှင့်ရင်းရကြောင်း လယ်သမားတို့ ထွန်နိုင် ယက်နိုင်ခြင်းကြောင့် မြို့ကြီးသူတွေ ရွှေ၊ ငွေခွဲနိုင်၊ ပြီးနိုင်ကြရကြောင်း၊ တောင်သူလယ်သမားမှာတော့ ရွှေအစ်မပြောနှင့် အတူကိုတောင် မစဉ်းစားရကြောင်း၊ ဝမ်းခါးမလှတဲ့ နှင့်ပြားဘဝမှာ အလွန်ကြမ်းတမ်းသော ပြောင်းနှင့်ဆန်ရောထားသော ထမင်းကို မသေရုံစားနေရကြောင်း၊ လယ်သမားတို့ ယခင်ဝင်နှုအသက်မှာ ဖုတ်သက်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပိုပြင် လှသော ပြောင်မြောက်လှသော ဆရာဦးအောင်သင်းစကားအရ ပြောရလျှင် အရောင်ထွက်နေသော စကားလုံးဖြစ်ပါသည်။

တို့နောက် လယ်သမားတို့ ခံစားဖြတ်သန်းရသော ဖက်ဆစ်ဂျာန်ခေတ်ကို သရုပ်ဖော်စပ်ဆိုပြန်ပါသည်။ ဖက်ဆစ်ဂျာန်တို့၏ နိုပ်စက်သောဒဏ်ကို နဲေားအောင့်အောင်အောင် ခံခဲ့ရပုံ၊ လှည်းဆင့်၊ လျေဆင့်တော့ သွားရလိုက်ရှု ရွှေးတပ်ခွဲတော့ လိုက်ရ စသည် ဒဏ်တိအား လယ်သမားတို့ ခံခဲ့ရကြောင်းကို -

xxxxအထက်ထက်အဖြစ်ကို တွက်စစ်ချင်သည်xxxx ဖက်ဆစ်တွေ ဆောပလောတိုးလို့xxxx တော်တော်ကြီးကို ဘေးအောင့်ခဲ့ပြီxxxx လူကူးလိုပ်းအောင့်းxxxx လှည်းတွေဆင့်ကာ တက္ကားဂျားxxxx ရွှေးတပ်ခွဲတော့ တရန်းရန်း အဲဒီ ၈၅%xxxx အသုံးမကျတဲ့ ဒုလ္လာ လူရုပ်ပြည်xxxx ဘုရားဟောမို့ စိတ်လည်း မကွက်ခဲ့သည်xxxx ဟု ဖြစ်ပါသည်။

မန်သလွှာသော်လည်းကောင်း၊ လူရုပ်ပြည်းကောင်း၊ ဘုရားဟောရှိခဲ့သည့် ရတောင့်ရခဲ့ လူဘဝထဲမှာ ထိခေတ်လယ်သမားဘဝ အသုံးမကျရကြောင်း၊ ဘုရားဟောဖြစ်ရှိ စိတ်မကွက်ချင်ရကြောင်း၊ နိုပ်နှုပ်မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေး၊ ချစ်ကြည်ရေးနှင့် ချစ်ကြည်ရေးအော်ရင်း တနိုင်းခိုင်းနှင့် တော်လှန်ရေးလုပ်တော့ လယ်သမားတွေ ပါဝင်ခဲ့ရကြောင်း၊ သို့သော်လည်း ထိခေတ် ဖ.ဆ.ပ.လ အမတ်မင်းအချို့တို့သည် ဂျပန်တော်လှန်ရေးတွင် မပါဝင်ခဲ့ကြဘဲ အိမ်ကြင်ထောင်ထဲမှာ ပုန်းနေခဲ့ကြသူများဖြစ်ရကြောင်း -

xxx (နိုပ်ဘန်နိုင်းဘန်းရိုင်းxxxx သိရုမှာဘန်းရိုင်း ဘန်းရိုင်း)၊ တရိုင်းရိုင်းနှင့် တော်လှန်ခဲ့ရပြီxxxx အဲဒီတရန်းက ခေါင်းဆောင်အချို့ဟာ ခြင်ထောင်ထဲမှာ တိုင်းရန်း (Time Bomb) မြှုပ်လိုက်ပြီxxxx ဟု ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၌ လွှာတ်လပ်ရေးရပြီး ဆယ်နှစ်ဆယ်မို့ ကြာခဲ့ပြီ။ လယ်သမားတွေမှာတော့ ဆင်းခဲ့မြဲမြေပင်။ ဖဆပလ

အမတ်မင်းများ၊ အမတ်ကတော်များ ကောင်းစားကြသည်။ ဒီကြားထဲ ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ဆိုသူတိုက တိုင်းခန်း လှည့်လည် လိုက်ကြသေးသည်။ ဒေသခံတောင်သူလယ်သမားများက သူတို့ ကို ပန်းကုံးစွပ်ကြိုခဲ့ရသေးသည်။ စည်တော်ကြီး ရွမ်းကြရသည်။ ဟိုပုံချို့ သည်ပုံချို့ ဘွဲ့တွေ့နှင့် ကောင်းစားနဲ့ကြသည်။ လယ်သမား တွေ ကောင်းစားရမည် ဟုကြေးကြော်ပြီး စီမံကိန်းကြီးတွေ ချဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် လယ်သမားတွေမှာ လက်ရုံးလှပ်၊ မျက်ခုံးလှပ်နေကြရကြောင်း၊ ကြက်သီးထန်ရကြောင်းကို ဖိမ်း၏ နိဂုံး သီချင်းပိုဒ်ဖို့-

*** ၁၀ နှစ်ဆယ်မိုး*** အကျိုးအကြောင်းတော့ ပြန်ပြောင်းမတွေးချင်ပြီ*** ဆက်ကြေးတွေ တစ်အိမ်တစ်ကျပ်နှင့် စိန်နားကပ်တွေ ကားတွေကော်ဂီး*** တိုင်းခန်းလှည့်လည် လမ်းလုံးကျေတ်လို့*** ပန်းကုံးစွပ်တော့ သူတို့ ခပ်တည်တည် (ပြောင်းပြောင်း ဖပြောင်းထိ) (ပါးစပ်ဆိုင်း)*** ဟိုဒုပုံချို့ ဒီဒင်းပုံချို့*** ဘွဲ့များတပ်လိုက်ကြသေးသည် (အဟို***အဟို) မျက်ခုံးလှပ်စီသည်*** လက်ရုံးလှပ်စီသည်*** ကုနောပေါင်းလေး ဆယ် စီမံကိန်း ကြက်သီးထမ်းသည်*** ဟုဖြစ်ပါသည်။

စာဖတ်သူများခင်ဗျား တောင်တွင်းသား ဆရာအောင်သင်းကို တောင်တွင်းသားကျွန်ုတ်က ချိုးမွမ်းခန်းဖွင့်ပြီး ကိုယ့်ငါးချုပ် ကိုယ်ချုပ်ခြင်း မဟုတ်ပါ။ သမိုင်းတစ်ကျွေတွင် စာရေးဆရာ၊

ကဗျာဆရာတို့သည် အမြင်မတော်တာ ခံစားရသည်တွေကို ဖြည့်သူတို့ကိုယ်စား တင်ပြပေးကြစမြဲ ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာအောင်သင်း၏ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ တောင်တွင်းကြီးသက်နှင့် ထွက်ခွဲသော လူသိသူသီများသော လယ်သမားဘဝသရပ်ဖော်ချင်းလေးမှ ထွေလုံး၊ ငါ့လုံး ဆရာစကားနှင့် ပြောရလျှင် ငြိုလုံးလေးများကို စာဖတ်သူများ ခံစားကြည့်စေလို သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရေးသားတင်ပြလိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အမည်မသိရေးစာဆိုများ ရေးခဲ့သော စာများ၊ ကဗျာများသည် ယင့် မြန်မာ့လူမှုမှုဘဝထံတွင် ကျွန်ရစ်စွဲထင်နေသကဲ့သို့ ယင့် တောင်တွင်းကြီးသားတို့၏ ပါးစပ်တွင်လည်း ဆရာ၏ ၈၅% သီချင်းကို ရွတ်ကြစမြဲဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

မူးင့်ဘဝ ကတည်းက ဖွံ့ဖြိုင်တဲ့ပန်း

အချိန်က (၁၉၄၆-၄၇) ရန်စ်၊ ဒုတိယကမ္မာစစ်ပြီးကာလ
ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးအကြံကာလဖြစ်ပြီး နယ်ချု
အင်လိပ်အနီးရထံမှ မြန်မာ့လွှတ်လပ်ရေးရရှိမှုအတွက် ပြည်သူနဲ့
အနီးရအဖွဲ့အစည်းများကပါ ‘သပိတ်နဲ့ သူပုန်ထဲ’ ကြွေးကြောသု
နဲ့ သပိတ်မှုာက်ကြပြီး စုစည်းညီညွတ်တဲ့အားနဲ့ မြန်မာ့လွှတ်
လပ်ရေးကို တောင်းဆိုနေတဲ့ကာလလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒုတိယကမ္မာစစ်ပြီးကာလ ဟုဆိုသော်လည်း တောင်တွင်း
ကြီးမြို့ပါရှိ တန်ခိုးကြီးဘရားများရဲ့ ဆွမ်းလောင်းပွဲများနဲ့ ညပိုင်း
ကြည့်ချင်ပွဲ ၏ ဘရားပွဲများကို ရှေးစဉ်လာမပျက် ဆိုင်းသု
တံ့မြို့မြို့မြို့နဲ့ ကျင်းပလျက် ရှိကြတယ်။ တောင်တွင်းကြီးမြို့ရှိ
ရှေးခေတ်အခေါ် ပုလိပ် (ရဲ)တပ်ဖွဲ့က မြို့လယ်ရှိ သက်တော်
ရှည်နဲ့ သက်တော်ရ ဘရားနှစ်ခု ဆွမ်းလောင်းပွဲနဲ့ ညကြည့်ချင်ပွဲ
ကို ဦးဆောင်ပြီး ကျင်းပခဲ့တယ်။ ညကြည့်ချင်ပွဲရဲ့ ပြောတိုင်း
မှာ ပုလိပ်တပ်ဖွဲ့က ပြောတ်မင်းသား ကိုမောင်ငယ်က ပြောတ်ရဲ့

တော်ဝင်ခန်းတစ်ခန်းမှာ *နိုင်ငံရေးစီတဲ့-စိတ် ပုလိပ်က ညီညွတ်
သည်။ ခိုလုမျိုးတိုးတက်ကာ စည်းလုံးညီညွတ်သည်... သဝိတ်
ပေါင်းစုံရဲ့ တပ်ညီးကရီး လေးဆယ့်ခြောက်ခု တိုင်းပြည်ပြုတဲ့
လုထုပုလိပ်မှန်သည်* ဆိုတဲ့ သီချင်းနဲ့ ပုလိပ်တပ်ဖွဲ့ပြောတ်
ကပြားတာကို စာရေးသူ မှတ်မိန္ဒာပါတယ်။

တောင်ပြင်ရပ်ကွက်ရှိ မင်းနောင်မင်းနဲ့ မင်းနှဂါးမင်းတို့
ကော်သတ္တရာစ် (၁၉၁၁) ရန်စ်က ရှေးခေတ်တောင်ပြင်သား
များနဲ့အတူ မင်းနှစ်ပါးရဲ့ အဖွဲ့သားများ တည်ခဲ့တဲ့ မော်အော့ရား
၏ ရွှေမော်အော့ရားများပွဲကိုလည်း တောင်ပြင်သားတို့က လက်
ဆင့်ကမ်း ဘာသာရေးအမွှအဖြစ် နှစ်စဉ် မဟာသံယိုက ဆွမ်း
လောင်းပွဲနဲ့ ကာလသား - ကာလသမီးတို့ရဲ့ ညပိုင်းသဘင်ကို
နှစ်စဉ် မဖြစ်မရေး ကျင်းပခဲ့ကြတယ်။

ရွှေမော်အော့ရားပွဲများ ညပိုင်း တော်ပွဲကပြရန်အတွက်
ဘရားရဲ့ အရှေ့ဘက်မှာ မြောက်ဘက်ကို မျက်နှာပြုပြီး ထိုးထား
တဲ့ ဇာတ်ခုံမှာ ဇာတ်အတွက် ပြည်ဖုံးကား၊ ပုလွှားကွယ်၊ နှုံး
စည်း စသည်တို့ အနုံအလင် ချိတ်ဆွဲပြင်ဆင်ပြီး ဖြစ်တဲ့အပြင်
အသချွဲက် ဟန်း (၂) လုံးကိုလည်း တပ်ဆင်ပြီး ဖြစ်တယ်။
ညပိုင်းကတော်ကို (တလိုင်း မ၊ တင်ကြည့်)တို့ ဇာတ်လို့ ကြညာ
ထားပါတယ်။ ဆိုင်းစိုင်းနဲ့ အရပ်တီးစိုင်းကလည်း ညနေ (၇)
နာရီခန်းတော်ပြုပြီး စည်းချော်ဖြေနေကြပါတယ်။

ည (၉)နာရီမှာ ရပ်ကွက်လွှဲကြီးက ပရိသတ်ကို စည်းကမ်း ရို့စွာ ကြည့်ရှုသားပေးရန် ပြောဆိပြီး ရပ်ကွက်သူ ရပ်ကွက်သား များရဲ့ ဖို့စ်းများနဲ့ ကပြဖျော်ဖြေကြပါတယ်။ ဒီနောက် ရပ်ကွက် လူငယ်များရဲ့ အရပ်ပြောတ်ထွက်ပြီး တင်ဆက်ဖျော်ဖြေရာမှာ စာရေးသူရဲ့ရှင်မှာ အခုတိင် အမှတ်ထင်ထင် မေ့မရအောင် ကြွင်း ထင်ကျွန်းရှစ်နေတဲ့ ပြောတ်တစ်ခန်းက သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် တို့ရဲ့ ‘လောကကိုလေ့လာခြင်း’ ဘတ်ဝင်ခန်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဘတ်ဝင်ခန်းဟာ (၁၉၄၆-၄၇) ခုနှစ် ဝန်းကျင်က မြန်မာ ရပ်ရှင်မှာ ဘတ်လိုက်မင်းသား ဒိုင်ဗင်တင်လှ၊ မင်းသမီးရှယ်လိမ့်တို့ ဒိုင်ဗင်ထိုးခြင်း၊ ရေကူးခြင်းတို့နဲ့ စတန်ထွင်နေတဲ့ကာလာ၊ မောင်ဗမာ၊ မယ်ဗမာရွေးပွဲများ ကျင်းပနေတဲ့ကာလာ၊ လူငယ်၊ ကာလသားတို့ကလည်း ဒိုင်ဗင်တင်လှကို အားကျေပြီး တောင်တွင်း ကြီး ပိမာန်ကျောင်းရှိ ရေကန်များမှာ မန်ကျည်းပင်ပေါ်ကနေပြီး ဥပုသံစောင့်လာကြတဲ့ ပျိုမေတာသင်းတို့အား ဒိုင်ဗင်ထိုးပြီး ရှိုးပြတဲ့ ဖြစ်စဉ်များကို ယဉ်ဗာ်လေ့လာထားခြင်းဖြစ်လို့ တောင်တွင်း နယ်မှာ ‘မဖော်သိချင်း’ လို့ ရေပန်းစားပြီး လူကြိုက်များတဲ့ သိချင်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်ပါတယ်။

ဘတ်ဝင်ခန်းမှာ ကားလိပ်ဆွဲတင်ပြီးနောက် ဘယ်ညာနှစ်ဖက် မှ လူငယ်တစ်ယောက်စီ ထွက်လာကာ သူငယ်ချင်းတစ်ဦးက သားနားစွာ ဝတ်စားလာတဲ့ သူငယ်ချင်းရဲ့အဝတ်တွေကို ကိုင်

ကြည့်ပြီး မင်းက သိပ်ပြီးသားနားနေပါလား။ ဘာအကြောင်းထူး များ ရှိလို့ ဒီလောက် ကြွားလွှားလာရသလဲလို့ မေးလိုက်တော့ တိုင်းတဲ့ ပေါ်အတောက် တော်ပြီး တိုးပေးလိုက်တဲ့အခါ (ပ) လူက...

“ဒီမှာ အောင်မြင့်ရာ၊ လောကကို လေ့လာကြည့်စမ်းပါ၊ ကြက်ဖတွေဟာ မနဲ့တွေတော့ အမွှေးတွေထောင်ကာလာ၊ အဲဒါ ဟာကွယ် ဘာသာတစ်မျိုးနဲ့ မြှာပိုးပျိုးရှိုးပြလိုက်တာ”

(ခ)လူ အောင်မြင့်က

“မဟုတ်တာပဲကွာ၊ အဲဒါက တိရစ္ဆာန်ပါ၊ ရှိုးမှာတော့ကွာ မနှသလူ အရင့်အမာ”

(ပ)လူက ပြန်ပြီး

“ခြော့... နားဝေးလိုက်တာ၊ လူဆိုတာ တာရားသဘော မတော့ စကားပြောတဲ့ တိရစ္ဆာန်ပါ၊ အဲဒါကြောင့်မို့ သူသူငါင်း ချစ်တဲ့သူ အပျို့ချောက် ကြွားလွှားတွေ၊ မာဆယ်တွေ ထုတ်ကာ ထွေ့ကာပြတာ-ဓမ္မတာ၊ ပိမာန်ကန်မှာ ဒိုင်ဗင်ထိုးတာ၊ အိုက်တင် တစ်မျိုးနဲ့ ဟိုးရှိုးလုပ်ပြတာ”

လို့ ဆိုပြီး စကားဖန်နဲ့ သူငယ်ချင်း အောင်မြင့်ကို သိချင်း သားရဲ့သဘောကို ရှင်းပြခဲ့တယ်။ မနှသလာကနဲ့ သတ္တာ လောကကို နှိုင်းယဉ်ဗြို့ပြထားတဲ့ အဆိုပါ။ ‘လောကကို လေ့လာ ခြင်း’ သိချင်းရေးသူကို ပြောပါလို့ဆိုရင် ၁၉၇၃ ခုနှစ်ရောက်မှ

မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရခဲ့တဲ့ ဆယ်တန်းမအောင်ခင် (၇) နှစ်က ပညာရှင် ဖြစ်ရန် ဖူးငံသာဝမျာသရှိသေးတဲ့ 'တောင်တွင်းအောင်သင်း' ရေးတဲ့ သီချင်းလို့ ပြောဆိုရင်း ပင်ကိုယ်မွေးရန်ကြောင်တဲ့ ပန်းမျိုးဟာ 'ဖူးငံသာဝကတည်းက မွေးကြိုင်ပါတယ်' လို့ ကမ္မည်းမှတ်တမ်းတင်အပ်ပါတယ်။

မောင်-ခင်မောင်ဦး

ပေမောင်းပင် အလို့မွှာပို့ရမ်

- ❖ အရှိသမ္မာ ရှုံးကံရင်းပေပါ။ ကပိရတနာ လေးမှန် ကင်းရယ်နဲ့ ဘားရန်ကင်းပါတဲ့ နတ်မြိုးဆရာ့။
- ❖ ရိုးမတောင် ကာတံတိုင်းရယ်နဲ့ တိုးစွဲပြောင် စာသမိုင်းမှာ တော့ ဗျာကရိတ်း ဆန်း၊ လက်ားပါ၊ ကျမ်းပညာ စွယ်စုံပို့တာကြောင့် စွမ်းအင်မှာ နယ်တုံးလို့သာပါ၊ ကြာလေးငံ ဈွေရင်နဲ့ သောက်စို့မကွာ့။
- ❖ ထိမထင် ရွှေပုံသမျှကိုလာ၊ ပြည်တစ်ခွင့် သရှုပြုပါလို့ သီလဝံ ဥက္ကမရယ်နှင့်၊ နှုတ်ဟ ဓမ္မဝင်လို့ ညာဏ်ရွှင်တဲ့ ရှင်ခေါ်... လျှင်ဝေဖြာတဲ့ အန်းသို့တစ်ပါး၊ အိုက္ခယ်... ပင်ပေလွှာနဲ့ ကုံးလို့မမှား။
- ❖ အောင်တွင်းရယ်နဲ့ ပြောင်ပြောင်လင်းပါလို့ တောင်တွင်း ကြညာသောဖို့၊ မြတ်ပျောန်း ဝေဆာပေါ် ပေပင်ကြီးခဲ့ရာ၊ အပြီးသမ္မာတင့်ရှာကြ

ရတနာပွင့်လှ ကန်မဟာမှာတော့၊ ကဗျာအဖွင့်ကာရန်ရှာဘို့
ပုဂ္ဂိုလ်ကြာတံဆိပ်တွေနဲ့၊ စုံမှာလာ ရရှိရိပ်ဆိက
တွေးစိတ်မှာ ရုန်းအသွင်ပ၊ ဂန္ဓိဝင် တကယ်ကောင်းကိုဖြင့်
ညာကြော်ခွင့် ချယ်ကာလောင်းခဲ့ကြ၊ စုပေါင်းမချို့ အစဉ်
သရုပ်ဖော်ကာ
မမောသွားလိုက်ကြပုံက၊ ပြုကောင်းသမို့၊ လူအပေါင်းညွှေ့
ခဲ့ပါတဲ့၊

ရတုဟောင်းပျို့တွေနဲ့၊ ရှင်ဥထွေမကျော်ရဲ့ ကဗျာတောလား၊
တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်လိုပဲ ပြောရမလား၊ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း
၅၀ လောက်က ပြုတိမရွှေ့ပေးမှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ 'ငွေယုန်ခြည်' ရဲ့
ပေလေးပင် - ရှင်လေးပါး ကဗျာကိုရွတ်ပြီး၊ အတွေးပွားနေဆဲမှာ
ဆရာတိုး ဦးအောင်သင်း ဂုဏ်ပြစာပွဲသဘင် ထုတ်ဝေဖို့ လာ
လျောက်တာနဲ့ ကြံနေလိုပါပဲ။

အတွေးပွားတယ်ဆိုတာ ဒီလိုပါ။ အင်းဝခေတ်အကျိုး
ရှင်မဟာသီလဝံသ၊ ရှင်ဥထွေမကျော်၊ ရှင်ခေမာ၊ ရှင်အုန်းညို့
တို့ လေးပါးကို တောင်တွင်းကြီးအတိသားတွေအဖြစ် သတ်မှတ်
ပြီး တောင်တွင်းကြီးမြို့သူ / မြို့သားတွေ ဂုဏ်ယူမဆုံး ဖြစ်ခဲ့ကြ
တာ နှစ်တွေ ဘယ်လောက်တောင် ကြာခဲ့ပြီးလဲ။

ဒါပေမယ့် မကြာခင်ကာလကတော့ ပေလေးပင်အကျိုး
မထောင်မော်လေးပါးကို မျက်မောက်ခေတ် သမိုင်းဆရာတွေက

အထောက်အထား အခိုင်အမာနဲ့ နေရာပြောင်းပေးသွားလို့ စိတ်
ထဲမှာ ကိုလေသာအောင့်နဲ့ အခံရာက်နေတာပါ။ ဒီကြားထဲမှာ
တမြတ်တနိုးနဲ့ အာရုံဆောင်ထားတဲ့ တောလားကဗျာကိုတောင်
ရှင်ဥထွေမကျော်ရဲ့ လက်ရာမဟုတ်၊ ပင်းယခေတ် ရဟန်းတစ်ပါး
ကို ရှင်အုန်းညို့ရဲ့ ဂါထာခြောက်ဆယ်က မိုးပြီး ဖွဲ့ဆိုထားတာ
ပါတဲ့။ လုပ်ချလိုက်ပြန်ပါဘို့ (ဒီအကြားခြင်းရာများ သမိုင်း
ပါမောက္ခ ဒေါက်တာတိုးလှနဲ့ ဆရာမောင်ကျေးဇူးတိုး ကလျာ
မရှုံးမှုံး အတွေးအမြင်မှာ ရေးခဲ့ကြပါပြီ။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်လောက်
က ထင်ပါတယ်)

ဒီအတွက် သမိုင်းဆရာတွေနဲ့ တုဖက်ပြုပြီး ပြောဆုရင်
လည်း ပုဂ္ဂိုလ်ဝင် တုတ်ထမ်းပြောရသလို ပေလေးပင်သမိုင်း
ဓားထမ်းပြောရမယ့်ကိုနဲ့ ကြံနေလို့ တောင်တွင်းကြီးသားတွေ
အသာ နှုတ်ဆိတ်နေကြတာပလို့ ယူဆမိပါတယ်။ ဒီလိုထင်ရှားတဲ့
အမျိုးသားစာဆိုကြီးတွေပေါ်ထွန်းရာ အရပ်ဒေသဆိုတာ ယဉ်ကျေး
လိမ္မား၊ အသိညားပညာတွေ တြဲးဒေသတွေထက် တိုးတက်
ဖွံ့ဖြိုးနေသင့်တယ် မဟုတ်လား။

တကယ်တော့ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်မှာ နိုင်ငံနဲ့အရှစ်း ထင်
ရှားတဲ့ တိုင်းပြည်ရဲ့ အကျိုးကို ကလောင်စွမ်းနဲ့ ရွက်ဆောင်သယ်
ပိုးနိုင်ခဲ့တဲ့ အမျိုးသားစာဆိုတော်တွေ ပေါ်ထွန်းလာဖို့ဆိုတာ ဒုလ္လာ
တရားတစ်ခုပါ။ အမျိုးသား စာဆိုတော်တွေဆိုတာ တိုင်းပြည်နဲ့

လူမျိုးကို နားမျက်စီဖွင့်ပေးတဲ့ အသိဉာဏ်ရဲ့ အမှတ်အသား ဖြစ်တယ်။ ဂျာမနီနိုင်ငံက စာရေးဆရာကြီး ရွင်းထာကရပ်စဲ ပြတိသွေးက ဘားထရှုံးရပ်ခဲလဲ၊ ရရှားက ကော်ကို မြန်မာနိုင်ငံက ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မိုင်း စတဲ့ စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာ ကြီးတွေဟာ ကမ္မားက အသိအမှတ်ပြုထားရတဲ့ အမျိုးသားစာဆို တော်ကြီးတွေပေါ့။

ခေတ်အဆက်ဆက် တောင်တွင်းရွှေပြည်မှာလည်း ရဟန်း စာဆို၊ အမျိုးသားစာဆိုတွေ မဆိတ်သွေးပါဘူး။ မ-ကာရလောပ အကျိုး စံကြီးဖော်၊ တောင်တွင်း ကန်တော်မင်းကျောင်း ဆရာ တော်၊ စုန်သာဖြိုင် ဦးကြေး စသဖြင့် သူ့ခေတ်နဲ့သူ စာဆို အကျိုးအမောင်တွေ အဆက်မပြတ် ပေါ်ထွန်းခဲ့တာပါ။ ဒီလို ပေါ်ထွန်းလာခဲ့တဲ့ စာဆိုပညာရှင်တွေရဲ့ အတိမှတ်တိုင်၊ စာမှတ် တိုင်တွေကို မှာင်လာမှာက်သားတွေ အတွေးမမှားစေဖို့ရာ စနစ် တကျ မှတ်တမ်းမှတ်ရနဲ့ ပြုစုထိန်းသိမ်းထားဖို့ လိုအပ်နေတယ် ဆိုတာ ရှင်လေးပါး သာဓကကို ကြည့်ပြီး အတွေးပွားနေဆဲလို့ ဆိုလိုက်တာပါ။

ယခုတော့ လွှန်ခဲ့တဲ့နှစ်များဆိုက မြန်မာစာပေလောကရဲ့ လိုအပ်ချက်တွေကို သဘောထားမှန်တဲ့ ဝေဖန်ရေးစာပေတွေနဲ့ ကလော်ခဲ့၊ ထော့ခဲ့၊ ရိုခဲ့၊ ပြုခဲ့ ပြင်ခဲ့တဲ့ စာပေလူကြမ်းမင်းသား ကြီး၊ ယနှေ့ခေတ် မျိုးဆက်သစ်လူငယ်တွေကို ယဉ်ကျေးအောင်၊

စည်းကမ်းရှိအောင်၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် အသိဉာဏ်ပညာတွေ မီးထွန်းပြနေတဲ့ အလိမ့်ဘို့ရမဲ့ ဆရာကြီး ဦးအောင်သင်းကို အမဲ တောင်တွင်းကြီးနယ်မြေကနေ စာတိမှတ်တိုင် စိုက်ထူးပြီး တပွဲသဘင်နဲ့ ဂုဏ်ပြုချိုးမြောက်မှာဖြစ်တဲ့အတွက် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ မှုဒ်တာ ပွားကြဖိုပါပဲ။

ဒီလို အတိမှတ်တိုင်တွေ စိုက်ထူးပြီး ချိုးကျူး ဂုဏ်ပြုလောက်အောင်လည်း ဆရာကြီး ဦးအောင်သင်းဟာ စာပေ တာဝန် အကျွွဲပွဲနဲ့ထဲက ကလောင်တစ်ချောင်းဆိုတာ နိုင်ငံနဲ့ အရှမ်း ဘယ်သူမှ မငြင်းပယ်နိုင်ပါဘူး။ စာပေနယ်မှာ ကျေရာ တာဝန်ကို တစ်ဒေါင်မကဘူး၊ နှစ်ဒေါင်က ကျေခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါ။ ဆရာကြီးရဲ့ သရိုင်းကြောင်းဟာ ကောင်းလုပ်ပါတယ်။

ဆရာကြီးရဲ့စာတွေမှာ “ငါစာတွေကို နာယူဖတ်ရှုကြပြီး၊ နားလည်သဘောပေါက်ကြပါစေ၊ နားလည်သဘောပေါက်တဲ့ အတိုင်းလည်း လိုက်နာကျင့်သုံးကြပါစေ” ဆိုတဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ ဟောသူ၊ ရေးသူတွေ ထားရှုအပ်တဲ့ အဆုံးအမ၊ စိတ်စေတနာကို အထင်အရှား တွေ့နိုင်ပါတယ်။

တကယ်တော့ လောကကို ကလောင်နဲ့ အလုပ်အကျွဲးပြုစု ခဲ့တဲ့ ပညာရှင်တိုင်း သမိုင်းမသေပါဘူး။ လူအိုပေမယ့် စာမအိုပါဘူး၊ ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးဆိုတာ အလုမ်းကွာဝေးပါတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ဆိုတာ အိမင်းပျောက်ကွဲယ်သွားတတ်ပေမယ့် ဂုဏ်

ကျေးဇူးကတော့ ကမ္မာကပ်တိုင် တည်နေမှာပါ။ အထူးသဖြင့်
မျိုးဆက်သစ်တွေကို ချစ်ခင်ယုံကြည်စွာနဲ့ ယဉ်ကျေးအောင်၊
အလိမ္မာတရားရှိအောင်၊ ကမ္မာမှာ ဝင်ဆုံးနိုင်တဲ့ အနာဂတ်ပညာရှင်
တွေဖြစ်အောင် ပြုစုံပျိုးထောင်၊ ရေလောင်းပါင်းသင်တတ်တဲ့
ဆရာကြီး ဦးအောင်သင်းတစ်ယောက် နိုင်ငံအရှစ်း အမျိုးသား
စာဆိပ်း ဖြစ်/မဖြစ် အချင့်က အဆုံးအဖြတ်ပေးသွားပါလိမ့်
မယ်။

အရှင်ခမ္မဝိယ (ထုံးတောင်တောရ)

**နဂါးနှီး ဓမ္မသားကြီးမဟုတ်ခသာ ဓမ္မသားကြီးနှင့်
ချို့သူနယ်ခမြဲ**

တောင်တွင်းအောင်သင်းဟု ကျော်ကားလာမည့် ဆရာကို
ကျွန်တော် စတင်သိရှိခဲ့သည်မှာ ကျွန်တော် အသက် (၉) နှစ်
(၁၀) နှစ်သာရှိခဲ့ပါသေးသည်။ (၉) နှစ် (၁၀) နှစ်သားက
မှတ်ပို့နိုင်ရဲ့လားဟု မေးလာလျှင် မှတ်ပို့စေခဲ့သော ဖြစ်ရပ်ကြောင့်
ဟု ဆိုရပါမည်။

ကျွန်တော်၏ဖင်မှာ ဦးမိုးတုန်း၊ မူလတန်းကျောင်းဆရာ
ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်၏ဦးကြီး ဦးမိုးဟိန်းနှင့် ဆရာ ဦးအောင်
သင်းသည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့၏
နေအိမ်မှာ ယခု အန်းတော့ (၂) ရ.ယ.က ရုံး အရှေ့ဘက်
မိမ္မသန်လမ်းမြောက်ဘက် ဖြစ်ပါသည်။ အနာဂတ်ဘက်ဆုံးထိပ်က
ကျွန်တော့်ဖင် ဦးမိုးတုန်း၊ အရှေ့ဘက်က ဦးမိုးဟိန်း၊ ဦးခံမောင်၊

ဒေါက်နှင့် ဒေါက်ဦး တို့အိမ် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုတ်တို့ လမ်းတစ်လမ်းလုံးမှာ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမများ ဖြစ်ကြပါသည်။ မြားကိုဘက်လမ်းက အုန်းတော့ (၂) မူလတန်းကျောင်း (ယခု အ.လ.က ၃၊ အုန်းတော့) ကို တည်ထောင်သူ ဆရာကြီး ဦးသောင်းဟန်၊ ဦးတင်ထွန်း တို့ရှိကြပါသည်။ ထိုကြောင့် ကျွန်ုတ်တို့လမ်းသည် ဆရာရပ်ဝန်းကေလေးတစ်ခု ဖြစ်ဖော် သည်။ ဆရာရပ်ဝန်းသို့ ဆရာအောင်သင်း လာရောက် လည်ပတ် တတ်သည့်မှာ မဆန်းပါ။

သို့သော် လာရောက်လည်ပတ်ပုံကလည်း ထူးဆန်းပါသည်။ တစ်နွေးသောအခါ ကျွန်ုတ်တို့ ကလေးတစ်သို့က် ဘကြီးဦးမှုး ဟန်း အိမ်ရှု၊ မန်ကျည်းပင်အောက် ဆွဲကစားနေကြစဉ် အထုပ် အပိုးနှင့် လူကြီးတစ်ယောက် တံခါးဝါးဝါး ရောက်ရှိလာပါသည်။

“ဟေး ကလေး၊ ဆရာဦးမှုးဟန်း ရှိလား”

ကျွန်ုတ်က ရှိပါတယ်ဟု ပြန်ဖြေလိုက်ပြီး ဘကြီး ဓည့်သည်လာတယ်ဟု အိမ်ထဲသို့ လုမ်းအောင်လိုက်ပါသည်။ ဘကြီး မှုးဟန်းဟန်းပို့ကြုံလာပါသည်။

“ဟာ ဓည့်သည်ဆိုတော့ ရပ်ဝေးကလာတဲ့ ဓည့်သည်လား အောက်မော်တာ ကိုအောင်သင်းကိုး၊ အခုတော့ တောင်တွင်းသား တောင်ပြင်ထဲက ကိုယ့်လူက တောင်တွင်းကြီး အုန်းတော့ထဲကို လာလည်တာကိုး”

ဟု ရယ်ကြကြဖွင့် ပြောပါသည်။ ကျွန်ုတ်လည်း အလိုက် တသိ ဓည့်သည်၏အထုပ်အပိုးများကို သယ်ဆောင်ပေးလိုက်ပါ သည်။ ဆရာအောင်သင်းကလည်း-

“အေးများ ကိုမိုးဟန်း တစ်ဦးနေလောက် လာ လည်ရတာ အားမရတာနဲ့ တစ်ပတ်နှစ်ပတ်စေလောက် လာလည် တာ၊ အိပ်ရာလိပ်၊ အဝတ်အစား အပြည့်အစုံပါတယ်။ စားတာ ကတော့ တစ်အိမ်စီ လှည့်စားမယ်” ဟု ရယ်ကြကြနှင့် ပြော ပါသည်။

ထိုခေတ်က ဆရာတစ်ယောက်၏လစာငွေသည် ဓည့်သည် ကို မကြောက်သော လစာဝင်ငွေ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ဆရာဦးအောင်သင်းကို ထိုနေကစုံ ကျွန်ုတ် မှတ်မိသိရှိ ခွားပါသည်။ မမှတ်မိဘဲမောပါရှိးလား၊ လာလည်တဲ့ ဓည့်သည် က တောင်တွင်းကြီးသို့ တောင်တွင်းကြီးမှလာသော ဓည့်သည်၊ အိပ်ရာလိပ်၊ အဝတ်အစား အစုံအလင်နှင့်ဆိုတော့ ထူးဆန်းနေ ပါသည်။

ဦးကြီး ဦးမှုးဟန်းအိမ်တွင် မန်ကျည်းပင်ကြီးများ ရှိပါသည်။ မန်ကျည်းပင်ရိပ်တွင် ဆရာသည် စာဖတ်လိုက်၊ ဉာဏ်အောင် ဆရာဦးသောင်းဟန်၊ ဆရာဦးစံမောင်တို့နှင့် စကားပြောလိုက်၊ တယောထိုးလိုက်၊ သီချင်းဆိုလိုက်နှင့် ကျောင်းဆရာတို့၏ ဂိုဏ်ပိုင်းကလေးကား မှတ်မိစရာ ဖြစ်နေသည်။ တယောပိုင်ရှင်က

ဆရာကြီး ဦးသောင်းဟန်၊ ဆရာ ဦးအောင်သင်းရော၊ ဆရာ ဦးသောင်းဟန်ပါ တယောထိုးကြသည်။ တယောထိုးကောင်းမကောင်း ကျွန်တော် မသိပါ။ သီချင်းဂိုတော့ မှတ်စီမံပါသည်။ နိုင်းနိုင်းချင်း၊ ဆရာဦးအောင်သင်းက နိုင်းနိုင်းချင်း သပြောအပိုဒ် ကို အောင်ဟန်၍ ဆိုတတ်သည်။

“ကျွန်းကျွန်းမာမာ ချမ်းချမ်းသာသာ ဘေးရန်ကာလီးမည် လူမွဲတွေက မနေးခေတ်မိ သူငွေးဖြစ်တော့မည်”

ဆိုသောအပိုဒ် ဖြစ်ပါသည်။ သီချင်းဆုံးတော့ ဆရာက

“ဒီမှာ ကိုမိုးဟန်း ကျွုပ်တို့ ကျောင်းဆရာတွေ သူငွေးမဖြစ် မှာတော့ သေချာတယ်၊ လူမွဲဖြစ်မှာတော့ ကျွုပ်တို့ မသိဘူး”ဟု ပြောပြီး ရယ်ပါသည်။ ဆရာက တစ်ခါတစ်ခါ တယောမပါဘဲ ဆိုစု ညည်းနေတတ်သော သီချင်းတစ်ပုဒ် ရှိပါသေးသည်။

“ချစ်ကြစမ်းပါ... ချစ်ကြစမ်းပါ၊ မင်းလည်း အပုပ်ကောင်ပါ၊ ငါလည်း အပုပ်ကောင်ပါ” ဟုပါသော သီချင်း ဖြစ်ပါသည်။ သီချင်းဆုံးသူ မူလအဆိုတော် မည်သူမည်ဝါ မသိပါ။

ဒီလိုနှင့် ဆရာအကြောင်း ကျွန်တော် သီရှိခဲ့ရပြီး ဆရာ ကျွန်တော်တို့ အိမ်နားတစ်ပိုက် လူညွှန်လည်နေတတ်သည်။ ဦးသောင်းဟန်အိမ်နားတိုက် ဦးစံမောင်အိမ်နားတိုက်နှင့် မောက်ပိုင်းဆရာတစ်ယောက် လာပြီးမလည်ပတ်နိုင်တော့ပါ။ ကျွန်တော် ကလည်း ကလေးမို့ ဘာကြောင့်မှန်း မသိပါ။ ဆရာ ဘယ်ရောက်

သည်၊ ဘာဖြစ်သည် မသိပါ။ ဒီလိုနှင့် ၄-၅ နှစ် ကြာမည်ဟု ထင်ပါသည်။

တစ်နှေ့ ကျွန်တော် ဦးကြီး ဦးမိုးဟန်း၏ စကြည်စားပွဲပေါ် တွင် စစ်သားဟစ်ယောက် သံခမောက်၊ ကျောပိုးအိတ်နှင့် ဓာတ်ပုံ တစ်ပုံကို ထူးခြားစွာ တွေ့ရှု၍ ကျွန်တော် ယူကြည့်မိပါသည်။ သေချာကြည့်လိုက်တော့မှ ဆရာဦးအောင်သင်း၊ ကျောင်းဆရာ ကမ္မပြီး ဘယ်လိုလုပ် စစ်သားကြီး ဖြစ်သွားမှန်းမသိ၊ ဆရာ မျက်နာက ရယ်ကြကြနှင့် အမှန်ပြောရလျှင် ရယ်ကြကြသာမက စပ်ဖြဖုပ့် ဖြစ်ပါသည်။

ဓာတ်ပုံနောက်ကျောကို ကျွန်တော် ကြည့်လိုက်မိပြန်သည်။ စစ်သားကြီးမဟုတ်သော စစ်သားကြီး၊ မမြို့စစ်တက္ကာသိုလ်ဟု ဆရာလက်မှတ်ကလေးနှင့် တွေ့ရပါသည်။

“ကိုအောင်သင်းက မမြို့စစ်တက္ကာသိုလ်မှာ ဆရာဖြစ်သွား ပြီကဲ၊ စစ်တက္ကာသိုလ်ဆိုတော့ ကျောင်းဆရာလို့ မဝတ်ရတော့ဘူး နဲ့ တူပါတယ်ကွာ”ဟု ကျွန်တော်ကို ဘကြီးဦးမိုးဟန်းက ပြောပါသည်။

ကျွန်တော် ပညာရေးတက္ကာသိုလ်သို့ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် တက် ရောက်ခဲ့ရပါသည်။ ထိုအခါရောက်ပြန်တော့ ဆရာဦးအောင်သင်း ရန်ကုန်ဝိစ္စာသို့တက္ကာသိုလ်၊ မြန်မာစာဌာန၊ ရောက်နေပြန်ပြီဟု ကြားရပြန်ပါသည်။ ဆရာ၏ ဆောင်းပါးများ၊ မဂ္ဂဇင်းများတွင်

ပါဝင်စပြနေပါပြီ။ ကျွန်တော် တစ်နှဲ ရှိုက်နှဲ ဝိဇ္ဇာသိပုံ
တဗ္ဗာသိလိုက် ရောက်သွားပါသည်။ မြန်မာစာဌာန၊ သင်တန်း
တစ်ခုတွင် ကျောင်းသားများ အန်းအန်းကြောက်ကြောက် ရယ်မောနေသဲ
များ ကြားရ၍ ကျွန်တော် ထိုအတန်းနဲ့သေးသို့ သွားရောက်
အကဲခတ်မိလိုက်သည်။ ဆရာတီးအောင်သင်း စာသင်နေသည်။
သူ စာသင်နေသည်မှာ စာသင်နေသည်နှင့်မတူ သိချင်းတစ်ပုဒ်
ကို ဆိုပြရင်း ရင်းပြနေသည်။ သူဆိုနေသည်မှာ ‘ချစ်သွေနယ်မြေ’
သိချင်း၊ ဆရာက မာမာအေး၏ သိချင်းကို တယောထိုးဟန်
ကလေးလုပ်ရင်း ဆိုပြနေပြန်သည်။ ဆရာက သိချင်းတစ်ပုဒ်ထဲ
မှာပင် အဆင်တန်ဆာ အလက်တွေ ပါကြောင်း၊ အလက်တွေ
ကောင်းလွန်းပါက မိန့်ကလေးတစ်ယောက်ပင် လင်နောက်လိုက်
ပြီးချင်စိတ်ပေါက်လာအောင် ချစ်သွေနယ်မြေသိချင်းက စွမ်း
ဆောင်နိုင်ကြောင်း ရင်းပြနေသည်။ အလက်ဆိုတာ စာပေ၏
အဆင်တန်ဆာဖြစ်သကဲ့သို့ ခံစားမှု လွန်ကဲသွားပါက အလက်
ကြောင့် အန္တရာယ်ပင် ရှိုကြောင်း ရင်းပြနေရာ ကျောင်းသားများမှာ
တသောသော တဝါဒေါ် ရယ်မောနေကြရပါသည်။ သို့
ဆရာနှင့် ပတ်သက်၍ ငယ်စဉ်က နါးနှီးနှီး ချစ်ကြစမ်းပါ၊ ကြီး
လာတော့ တဗ္ဗာသိလိုက်တော့ ချစ်သွေနယ်မြေ အမှတ်ရစရာ
တွေပါလား ဆရာရယ်။

ဆရာသိမ်း (ပညာ/ဦးမြို့)

ဆရာရှုမ်းကြေားမပေးစာ

သို့

မိတ်ဆွေကြီးကိုဆွေမောင်

ကျွန်းခုသာလို့မာပါစာ

ဒီဇင်ဘာ (၂၉) ရက်နေ့မှာ ကျင်းပမယ့် တောင်တွင်းကြီးမြို့
မိုးထိအလယ်တန်းကျောင်း၊ အာစရိယပူဇော်ပွဲကို ဆရာတီးအောင်
သင်း တက်ရောက်ကန်တော့ခံစွဲ လာမယ့်အကြောင်း စင်ဗျားဆီက
ဖုန်းသတ်းရတော့၊ ငှက်ကလေးတွေဆီက တောင်ပံ့ပွဲးပြီး
တောင်တွင်းကြီးကို အရောက်ပျော်နှင့်ရရှင် ကောင်းမှာပလို့
စိတ်ကူးယဉ်မိတ်ယ်၊ ဟုတ်တယ်လေ။ ကိုယ်လေးစားကြည်ညိုတဲ့
ဆရာနဲ့ မိတ်ဆွေရောင်းရင်းတွေနဲ့ စုံတွေ့ရမယ်ဆိုတာ နည်းတဲ့
ကုသိလ်မဟုတ်ပါလားများ။

ဒါပေမယ့် ဒီနှစ်ထဲမှာ တောင်တွင်းကြီးက ကျိုင်းတံ့အပြန်
ရှိုက်နှဲမှာ ခေတ္တဝင်နားခိုက်၊ ဆရာနဲ့ဆုံးတွေ့ ကန်တော့ခွင့် ရခဲ့
ပါတယ်။ အဲဒီနောက မှတ်မှတ်ရရှု မေလ (၂၂) ရက်ပါ၊ ဆရာကို

တွေ့တွေ့ချင်း လျှပ်စာစီပြက် အကဲခတ် ကြည့်လိုက်တော့ ကျွန်တော် အရမ်းဝမ်းသာမိသွားတယ်။ ဆရာဟာ ရောဂါ့ချစ်စနီး ကျိုစယ်မှုကြောင့် လူပ်ရှားမှုဟန်ပန် အနည်းငယ် မဆိုစလောက နေ့ကျွေးလေးလဲသွားတာကလွှဲလို့ ဆရာရဲ့ ကျိုးမာရေးက OK. Graceful Aging ကျက်သရေရှိရှိဖြေး ရင်လာခြင်းလို့ ဆိုရမှာ ပေါ့ပြား။

မိတ်ဆွဲကြီး ကိုဆွေမှုပ်၊ စမ်းခွောင်းက ဆရာအိမ်ကေဟာ မှာ ကျွန်တော်နဲ့ဆရာ စကားတွေ အများကြီး ပြောဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကိုယ့်အတိမွေးရပ်မြေက အကြောင်းတွေဆိုတော့ ပြောမဆုံးပေါင် တော့သုံးထောင်ပေါ့ပြား။ အဲဒီထဲမှာ ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ‘လောကအလင်းစာကြည့်တိုက်’ အကြောင်းက ဘယ်မပါဘဲ နေပါမလဲ။ ဆရာက “ငါကအဲဒီ ‘လောကအလင်း’ ကို ငါပညာ နဲ့ ရှာဖွေစုစောင်းထားတဲ့ ဈေးနည်းစာလေးနဲ့ ကြံဖွန်မတည့်ခဲ့ ရတာဘူး။ အဓိက ငါရည်ရွယ်ချက်က ငါတို့တောင်တွင်းမြေက လူငယ်လေးတွေ စာဖတ်စေချင်တာပါပဲ။ ငါ မင်းဆီကို ငွေးနိုင် (ပုလစာပေ)က တစ်ဆင့်ရေးပိုလိုက်တဲ့ စာထဲကလိုပေါ့ကွား။ ငါဘဝမှာ စာပေလုလေးမြောက်နဲ့ရတာ “‘မောင်းတိုင် ဗလစာ ကြည့်သင်း’” အခြေခံပါပဲ။ ဒါကြောင့် ငါဟာ စာကြည့်သင်းရဲ့ ကျျေးဇူးကို လိုက်လွှဲစွာ သတိရန်တယ်”လို့ လွမ်းလွမ်းတတ် ပြောတယ်။

အင်းပေါ့လေ ဆရာပြောမယ်ဆိုလည်း ပြောချင်စရာပဲပေါ့။ ဆရာရဲ့ ဟောပြောရေးသားတဲ့ အကြောင်းအရာတွေထဲမှာ၊ အဓိက ဟိုင်းလိုက်ထိုးပြောတတ်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေထဲမှာ “လူငယ် တွေကို ဈေးချေမှ အနာဂတ်တောက်ပမည်” ဆိုတဲ့အချက်ကို ခင်ဗျားလည်း ကြားပူး၊ ဖတ်ပူးမှာပါ။ တကယ်တော့ ဆရာနှင့် သားရဲ့ အနက်ရှိုင်းဆုံး ဗဟိုချက်မနေရာမှာ အနာဂတ်မျိုးဆက် သစ်တွေ တိုးတက်စေဖို့ စိတ်ဆန္ဒတွေဟာ ထူထူထဲထဲ အုက္ယ်း ဖွဲ့နေတာဟာ ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့ နားလည်သောာပေါက် ပြီးသားပါ။

အ... မိတ်ဆွဲကြီးကိုဆွေမှုပ် ရေးချင်တာတွေကတော့ ရင်ထဲမဆန့်အောင် များလုပ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စာမျက်နှာကို ငဲ့ပြီး တော့ ကျွန်တော် လိုဂင်းကို အတိုချုပ်ပါရစေပြား။ အဓိက ကျွန်တော်တို့ တောင်တွင်းကြံ့နဲ့ပတ်သက်လို့ သက်ရှိထင်ရှုးထက် ဂုဏ်ယူအားထားစရာ “Role Model” ဆိုလို့ ဆရာတစ်ယောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ *တောင်တွင်း’ ဆိုတာနဲ့ သိတဲ့လုပ်ငန်းက “အောင်သင်း” ဆိုသော ဆရာအမည်နဲ့ ယဉ်ဗွဲမြောင်လိုက်ကြတာပါ။ ဒီနေ့ခေတ် တောင်တွင်းကြီးရဲ့ သက်ရှိသက်မဲ့ သက်တဲ့ နိမိတ်ပဲ (Symbol) တွေထဲမှာ ဆရာလည်း အကျိုးဝင်နေတာပဲလို့ ဆိုရမှာပေါ့ပြား။ ဆရာက “*တောင်တွင်းမြောကို အကျိုးပြုသူ၊ မွေးရပ်မြောကို ပေးဆပ်နေသူ၊ အတိုမြောကို အသရေတင့်စေဖို့ အခြေမြှင့်ပေး

နှေ့။” ဆိုတော့ ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်ဟိုအနေ့ “ကတည့်တာ
ကတဝေါ့” ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ ဆရာတဲ့ကျော်တရားတွေ
ကို သိတတ်ဖို့အပြင် တူပြန်ဆပ်တတ်ဖို့ကိုလည်း သတိရရမယ်။
ကျော်ရမယ် ဆိုတဲ့နေရာမှာ ငွေကြားတွေ အဖိုးတန်ပစ္စည်း
တွေနဲ့ ကန်တော့ဖို့ဆိုလိုတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆရာတဲ့ လက်ရှိပိုင်
ဆိုင်နေတဲ့ “Graceful Age” ရေချိန်အမှတ်အောက် ရောက်မသွား
ဖို့နဲ့ ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ဖို့ နည်းလမ်းတွေ ရှုံကြုံဖန်တီး
ဖို့ပါပဲ၊ နည်းလမ်းတွေကတော့ အခုလို ဆရာ တောင်တွင်းကို
မကြာခကဲလာနိုင်ဖို့ အခုန့်အလမ်းတွေ ဖန်တီးပေးရမယ်၊ တောင်
တွင်းက ဆရာမိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်း စာပေတပည့် သားမြေး
တွေနဲ့ မကြာခကဲ ဆုံးဆည်းပြီး Golden Gathering တွေ ကျင်းပ
ပေးရမယ်။ အမိကကတော့ ဆရာတဲ့ ဆရာတဲ့ ကတိချက်ကြွေ
မွေးရပ်မြေဖြစ်တဲ့ တောင်တွင်းကြီး Atmosphere နဲ့ တတ်နိုင်
သရွေ့ အကြိမ်များများ ထိတွေ့မွေ့ဖက်ခွင့် ပေးနိုင်ဖို့ပါပဲ။

ဒီအချက်တွေကို ခင်ဗျားတို့၊ ကိုမင်းသိမ်းတို့ ‘အဖွဲ့လေး’
ဖြူပြီး ဆောင်ရွက်စေချင်တာ ကျွန်တော်ရဲ့စိတ်ရင်းဆန္ဒ အမှန်ပါပဲ
များ အဖော်လို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်လိုကတော့ ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့
တစ်တွေဟာ ဆရာတဲ့သားမှာ ပိုင်းရှင်း ဆရာနဲ့အတူ “စက်
ကလေးကောင်းတယ်၊ စက်ကလေးကောင်းတယ်”လို့ နှစ်ပေါင်း

များစွာ၊ နှစ်တောင်းအားရ ပျော်ရွင်စွာ အော်ဟစ်ကျူးရင့်နေကြ
ရမှာ အသေအချာပါပဲဗျာ။

မိတ်ဆွေကြီး ကိုဆွေမောင်နဲ့တကွာ၊ တောင်တွင်းက
ရောင်းရင်းတွေ တောင်တွင်းမြေအကျိုးကို
တိုးချုပ်တိုးချုပ် သယ်ပိုးနိုင်ကြပါစေ။
အားလုံးကို သတိရလျက်-

မောင်ရှိုးဂုဏ်
ဆောင် (ကျိုင်းတု)

မှတ်ချက်။ ။ “စက်ကလေးကောင်းတယ်”၏ အမိပှာယ် ဆို
လိုရင်းကို သိလိုပါက ဆရာတဲ့အောင်သင်း ရေး
သားသာ ‘အရွယ်’ ဆောင်းပါးချပ် စာအပ်
တွင် ရှုံး၍။

ယပ်တောင်တစ်ခတ်
လေတစ်ဟပ်လည်း
သိတတ်လျှင်တော့ ကျေးဇူးပဲ။

အစည်းအဝေးကြီးအပြီး အမိမြန်ရောက်တော့ ယပ်တောင်
တစ်ခတ်မက ကျေးဇူးတရားတွေအကြောင်း ဆက်စပ်တွေးတော့
နေမိမြန်သည်။

ဆရာတိုးအောင်သင်းနှင့် ကျွန်တော်သည် စာသင်ခန်းတွင်း
ဆရာတာပည် မဖြစ်ခဲ့ရပါ။ (၁၉၆၂-၆၃)သည် ဆရာတိုးအောင်
သင်း ရှိကုန်တ္ထာသိုလ်တွင် ဆရာဖြစ်စကာလ ဖြစ်ပါသည်။
ဥပစာဝိနာ ဒုတိယနှစ် မြန်မာစာသာသာတွဲယဉ်သူ ကျောင်းသား
ကျောင်းသူများအား ပိုချုခြင်း၊ နည်းပြင်းပြခဲ့ရသည်။ ထိနှစ်
တွင်ပင် ကျွန်တော်က မကျွေး ဥပစာကောလိပ်မှ ရှိကုန်
တ္ထာသိုလ်သို့ ဥပစာဝိနာ ဒုတိယနှစ်ကျောင်းသားအဖြစ် ပြောင်း
ရွှေခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်က (Maths:History: Logic) သချို့၊
သမိုင်း၊ တက္ထား၊ ဘာသာတွဲယဉ်သူ ဖြစ်သောကြောင့် ဆရာ
ပိုချုခြင်းပြသော အတန်းများတွင် မတက်ရောက်ရပါ။ ဆရာ
တာဝန်ယူရသောအချိန်များတွင် ဆရာတန်းခွဲ (Section) ၌ အခြား
တန်းခွဲများက ကျောင်းသား ကျောင်းသူများကပါ လာပြီး တက်
ရောက်မှတ်သားကြသောကြောင့် နောက်ကျွန်းများ အခန်းတွင်း
ဝင်၍ မရကြတော့ပါ။ နေရာမရသူများက စာသင်ခန်း၏ ပြင်ပါ

ယပ်တောင်တစ်ခတ်၊ လေတစ်ဟပ်လည်း

တစ်ခုသော နွဲရာသီ၊ အတ်ရုံကြီးတစ်ခုအတွင်း ကျင်းပ
ပြုလုပ်သော လူထုအစည်းအဝေးကြီးတစ်ခုသို့ ကျွန်တော် တက်
ရောက်ခဲ့ရဖူးသည်။ စာသင်ခုရည်ကြီးတစ်ခုတွင် လူငါးယောက်
ထက်မနည်း ထိုင်ကြရသဖြင့် နွဲ၏အပူငွေနှင့် လူဇွောတို့ ပေါင်း
စပ်ပြီး ဈေးပြိုက်ပြိုက်ကျွေ ပုံအိုက်လှပါသည်။ ကျွန်တော်တို့
ခုတွင်ထိုင်သော လူတစ်ဦးကတော့ သူတွင်ပါလာသော ယပ်
တောင်ကလေးဖြင့် ယပ်တစ်ခတ်ခတ်ခတ်။ သေးသို့လျှောက်လာသော
ယပ်လောကလေးကြောင့် တစ်ခုတွင်း အတူတူထိုင်ကြရသော
ကျွန်တော်တို့လှစုံမှာ အတော်အသင့် နေသာထိုင်သာ ရှိပါသည်။
တစိန့်စိန့်တွေးရင်း ကျေးဇူးလည်း တင်နေမိပါသည်။ ထို့ကြောင့်
ပင် အောက်ပါသုံးကြောင်း ကဗျာကလေးကို လက်တန်းရေးစပ်
မှတ်တမ်း တင်ထားလိုက်ပါသည်။

လူသွားစကြို (Corridor) မှာပင် မှတ်စုစာအုပ်များကို နံရံတွင် ကပ်၍ ရေးမှတ်နားထောင်ကြရာ စကြိုလမ်း ပိတ်ဆိုသွားသည် အထိပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤမြှုမြှုအသင်းအပြု၊ အဟောအပြော ကောင်းသော ဆရာပါပေ။ ကျွန်ုတ်သည် ထိစဉ်ကတည်းကပင် ငါ မြန်မာစာဘာသာတွဲ မယူခဲ့မိတာ မှားပြီထင်တယ်ဟု ခံစားခဲ့ ရပါသည်။

အောက်တိုဘာကျောင်းပိတ်ရက် (ထိစဉ်က တစ်လပါတ် သည်) အတွင်း ဆရာကလည်း တောင်တွင်းကြီး ပြန်လာသည့် အခိုက် ဆရာကိုသွားပြီး နှုတ်ဆက်သည့်အခါ ဆရာက-

“မင်းက ဘာ ဘာသာတွဲယူတာလဲ”

“သချို့၊ သမိုင်း၊ တက္ကား (ပုဂ္ဂိုလ်) ပါဆရာ”

“လောက်စွဲ မင်းနားလည်ရဲ့လား”

“ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ကြီး နားလည်တာမျိုးတော့ မရှိပါဘူးဆရာ”

“အေး အဲဒီလိုဆိုရင် အောက်တိုဘာ ကျောင်းပိတ်ရက် အတွင်း နှုတ်တိုင်း ငါဆိုကို လာခဲ့၊ တြေားလိုက်ချင်တဲ့လူ ရှိရင်လည်း ခေါ်ခဲ့”

သည်လိုနှင့် ကျွန်ုတ်၊ ကိုစိုးမြင့် (ယခု တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ့ကြီး)၊ မကြည့်ကြည့်ငွေး (ယခု အထက် (၁)၊ အငြိမ်းစား ဆရာမကြီး) တို့သုံးသုံးသည် ဆရာဦးအောင်သင်း၏ တပည့်ရင်း အဖြစ် ဝိုးသာကြည့်နှုံး ခံယူလိုက်ကြသည်။ ဆရာက တစ်လ

နီးပါး သင်ပြေပေးလိုက်မှပင် (Logic) ဘာသာရပ်ကို ကျွန်ုတ် တို့ ကောင်းကောင်း နားလည်ကြပါတော့သည်။ ထိုအချိန်က (Logic) ကို အံ့ဩပိုင်လို သင်ယူကြရပြီး ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်မှာ (K.N KAR & HLA BU) တို့ ရေးသားသော စာအုပ်ဖြစ်ပါ သည်။ ဆရာဦးအောင်သင်းကား ဝိဇ္ဇာတန်းကို အံ့ဩပိုင်စာပေး မြန်မာစာပေး ဒဿနိကဗော (E.litt; B.litt: Philosophy) ဘာသာရပ်မှားဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

အောက်တိုဘာ ကျောင်းပိတ်ရက် ကုန်ဆုံး၍ ကျောင်းပြန်ဖွင့် သောအခါ တောင်ငူဆောင်ရှု မြန်မာစာဌာန၊ ဆရာဦးခန်းသို့ ကျွန်ုတ် မရောက်တော့သလောက် ဖြစ်သွားပါသည်။ ကိုယ်ပိုင် အားလပ်ချိန်တွေကို မင်းဘယ်လို အသုံးချုသလဲလို့ ဆရာက မေးသည့်အခါ ကျွန်ုတ်က တက္ကားလိုလ် သောလုံးအသင်း ပါဝင် သော ပွဲစဉ်မှန်သမျှ လက်မလွတ်တမ်း ကြည့်ကြောင်း၊ တန်းနွေး နေ့ နံနှစ် ရှင်ရှင်များ (Sunday Morning Show) ကိုလည်း ကြည့်ဖြစ်ကြောင်း၊ အင်းလျားကန်တွင် ရေကူး၊ လွှေစီး၊ အပန်း ပြီ ရိပ်သာတွင် စားပွဲတင်တင်နှစ် ကစားကြောင်းများ ပြောပြရာ ဆရာက မင်း စာကြည့်တိုက်ကျ မသွားပဲကိုးဟု ပြောပါသည်။ တို့မောက် မင်း စာကြည့်တိုက်ကို မှန်မှန်သွားစမ်းပါ။ မင်းယူတဲ့ ဘာသာတွဲနဲ့ဆိုင်တဲ့ စာအုပ်တွေအပြင် တြေားစာကြီးပေကြီးတွေ လည်း ဖတ်စမ်းပါဟု ပြုဝါဒ ပြုပါသည်။ ထိုအချိန်မှစပီး

စာကြည့်တိက်သို့ ကျွန်တော် မကြာမကြာ ရောက်သွားတတ်ပါသည်။ စာကြည့်တိက်ကို အကျိုးရှိရှိ စနစ်တကျ အသုံးပြုသည့် အဆင့်အတိတော့ မရောက်ခဲ့ပါ။ ဆရာကောင်းနှင့် အနေဝေးခဲ့ခြင်းပင်။

သည်လိုနှင့် (၁၉၆၄) ခုနစ်တွင် ဒသနိကဗောဓာ၊ နိုင်ငံရေးသိပ္ပါ၊ အနောက်တိုင်းသမိုင်း ဘာသာတွဲဖြင့် ဝိဇ္ဇာပထမနှစ်ကို အမှတ်ကောင်းကောင်းနှင့် ကျွန်တော် အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။ (၁၉၆၄-၆၅) ဝိဇ္ဇာပိတိယနှစ် (B.A Final) တွင် ရိုးရိုးအတန်းမှာသာ ကျောင်းဆက်တက်နေသော ကျွန်တော့အား ဒသနိကပါမောက္ဂနှင့် သမိုင်းပါမောက္ဂတို့က ရုံးခန်းသို့ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံးခဲ့ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်များတွင် ဂဏ်ထူးတန်းတက်ခွင့်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် မတက်သလဲ မေးမြန်းပြီး ဂဏ်ထူးတန်းတက်ရန် ညွှန်ကြားကြပါသည်။ ကျွန်တော်ကသုံးရက်အတွင်း တက်ဆိုင်အောင် စိစဉ်ပါမည်ဟု ပြောပြီး ရိုးရိုးအတန်းမှာသာ ဆက်၍ တက်နေခဲ့ပါသည်။ ခွဲလွှဲလာန်းခြင်းနှင့် ပညာအရာများ ရောင့်ရဲတင်းတိမိခြင်း၊ ပျောည့်ခြင်း ဟု ဆိုရမည့် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်က ထိုအကြောင်းများကို ဆရာတီးအောင်သင်းနှင့် တွေ့ဆုံးပြောပြခြင်း၊ အကြံ့ဥာဏ်တောင်းခြင်း မပြုခဲ့ခြင်း။ ယခုအခါ ဆရာသိရှိပါက “ငြို့ပေါင်မင်း (ကျွန်တော်အမည်ရင်းက ဝင်းမောင်)၊ နားရင်းအုပ်ပစ်လိုက်ချင်သည်”ဟု ပြောလေ မည်လား မသိပါ။

အကယ်၍သာ ဆရာနှင့် အနီးကပ်မော်၍ ဆရာတော်ဝါဒကို လည်း ခံယူခဲ့ခိုပါက ဆရာဖြစ်တာခြင်းတို့၏ ကျွန်တော်သည် တက္ကသိုလ်ဆရာဖြစ်၍ ယခုဆိုလျင် အငြိမ်းစားကယ်ကလား၊ ပါမောက္ဂဒွောနမျှူးလား ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်သည် ပညာရေးတွင် ညုံခဲ့သူမဟုတ်ပါ။ လုံလဝိရိယနှင့် အတွေးအခေါ်တော့ ညုံခဲ့ပါသည်။ ထိုထက်ပို၍ ညုံသည်ကတော့ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း၊ ဆရာကောင်း၊ သမားကောင်းနှင့် ကြံ့ကြိုက်ခဲ့ရပါလျက် ကိုယ်တိုင်က ဆရာနှင့် အနီးကပ်မနေခဲ့ခြင်းပင်။

ဆရာတီးသုံး၊ ဆရာတီးသုံးဝါဒတွေကို ပြည့်ပြည့်ဝေ ရယူနိုင်ခိုပါလျက် ယပ်တောင်တစ်ခတ် လေတစ်ဟပ်မျှသာပါ။ သို့သော် မတတ်နိုင်တော့ပြီ။ သို့သော်... သို့သော်၊ ဆရာတီးအောင်သင်း၏ စာပေ အစုစု၊ ဟောပြောမှု အဖုံ့ဖုံ့တို့သည် ကျွန်တော်အား စာဖတ်လိုစိတ်နှင့် စာရေးလိုစိတ်များ ကိန်းအောင်းရင့်သန်စေခဲ့ပြီ။ စာတို့ပေစလေးတွေလည်း ရေးဖြစ်ဖော်ပြီ။ ဆရာခင်များ လေတစ်ဟပ်သည်ပင် ကျွန်တော်ဘဝအတွက် ကျေးဇူးအနှစ်ပါဆရာ။

ဆွေမောင် (တောင်တွင်း)

ကျွန်ုတေသနသိတဲ့ဆရာ

ဆရာဦးအောင်သင်းအား ကျွန်ုတေသန သုံးကြိမ်သာ အနီးကပ် တွေ့ခဲ့ခဲ့ဖူးသည်။ သို့သော ဆရာက ကျွန်ုတေသနအား သိချင်မှ သိပေမည်။ အလင်းရောင်ချစ်သူများ စာကြည့်တိုက်၊ ညာင်မှုံး များ ရိုးမရိပ်စာကြည့်တိုက် ဖွင့်ပွဲများနှင့် မိုးထိ အမှတ် (၂) အလယ်တန်းကျောင်း အသက် (၆၀) ပြည့် ဆရာ၊ ဆရာဌားကြီး များ ပထမအကြိမ် အစရိယပူဇော်ပွဲတို့တွင်သာ တွေ့မြင်ခဲ့ဖူးပါသည်။

လူထုပညာရေးမှူးဟောင်း၊ အလယ်တန်းမြန်မာစာပြ၊ ဆရာ ဌား ဦးလှကျော်၊ မေဟဝန်ကျောင်းမှ ဆရာဦးခင်မောင်ရင်၊ ပန်းချီဆရာဌား ဦးညာဏ်စိန်တို့ ပြောပြချက်အရ ဆရာအကြောင်း ကို အတော်များများ ကြားဖူးခဲ့သည်။

ဆရာသည် ငယ်စဉ်မှ ယနေ့အထိ ကိုယ်နှုတ်၊ နှလုံး ဖြောန့် မတ်သည်။ ဆိုခဲ့းမလွယ်၍ နှုံးညွှေ့သိမ်မွှေ့သူ ဖြစ်ကြောင်း၊ အနု

ပညာတွင်လည်း တော်ကြောင်း၊ ဆရာဌား ဦးလှကျော်မှ ပြောခဲ့သည်။ အပိုအလုပ် နည်းပါး၍ အသက်မွေးဝစ်းကျောင်းတွင်လည်း တင်းတိမ် ရောင့်ရဲလွယ်သူ ဖြစ်သည်။ သို့သော စာပေအသာကု ကို တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသူ မဟုတ်ခဲ့ချေ။ ဆင်ဆင်ခြင်းခြင်းနှင့် မြော်မြော်မူနှုပြီး ပေါ်ပါးဖျတ်လတ်သော်လည်း လူနှုန်းသည်။

ပညာရှိများ၏ ပြစ်တင်မှုကို ခံရမှာ ကြောက်ပြီး စာပေမှ အပြားအရှုံများ စွဲလမ်းမှုနည်းသည်။ လူငယ်များအတွက် အမြှော်အမြှော်ကြီးစွာ လမ်းညွှန်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တောင်တွင်း ကြီးမြို့၊ အလင်းရောင်ချစ်သူများ စာကြည့်တိုက်ဖွင့်ပွဲတွင် ဆရာက “အောင်သင်းရေးတဲ့စာ အောင်သင်းတာဝန်ယူတယ်” ဟု ဟောပြောခဲ့သည်။ ဤစကားသည် ကျွန်ုတေသနတို့ စာရေးသူများ အတွက် အထူးသတိထားသင့်သော စကားဖြစ်သည်။ ကိုယ်ထင်ရာ ကိုယ်ရေး၊ ခိုးချမှုများ မဖြစ်စေရန် သတိပေးသွားသည်။

စာပေသင်ကြားမှုတွင်လည်း စာသင်တာနှင့် စိတ်သင်တာ ဂွဲပြားရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ပညာရပ်တစ်ခုကို လေ့လာချင်အောင် စေတနာထား၍ သင်ပြပေးရန် ဟောကြားခဲ့သည်။ လူငယ်များ အား ဘဝလမ်းကြောင်း တစ်လျှောက်တွင် အားငယ်မှု မရှိအောင် လေးလေးနှုတ်နှုတ် စဉ်းစားတတ်ရန်လည်း လိုအပ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ကျွန်ုတေသနတို့ တောင်တွင်းကြီးမြို့၊ လောကအလင်း စာကြည့်တိုက်အတွက် မီးမောင်းထိုးပြောခဲ့သည်။ ‘စာမတတ်သူ’

ပပျောက်ရေးမှ စာမဖတ်သူ ပပျောက်ရေး' ဆိုသည့် အဖြစ်
ပြောင်မြောက်သော သူစကား သို့မဟုတ် သူဇာဝပါယာ၊
ကိုလည်း တောင်တွင်:ကြီးမြှု စနရှင်နယ်ပရဟိတာ စကြောင်းပါ
အတွက် ရေးပေးခဲ့သည်။ စကြည့်တိုက်များနှင့် ပတ်သက်၍
လည်းကောင်း၊ လွင်ယ်များ၊ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအပေါ်
ယနှုန်အခိုန်ထိ အားသွန်ခွန်စိုက် ရေးသားခဲ့ ဟောပြုပါသော်

လူတော်ဖြစ်သော်လည်း လူကောင်းမဟုတ်လျှင် အမာရို
မဖြစ်၊ တော်တာက အတတ်ပညာ ကျမ်းကျင်မှုသားပါ၏
ကောင်းတာက စိတ်ပိုင်း၏ ကိုယ်ကျင့်တရား သီလဖြောက်လျှင်
ဟောပြောခဲ့သည်။ တော်ပြီးမကောင်းလျှင် ပို့ကြော်လောက်
ကောင်း၍ မတော်ချင်နေ လူကောင်းဖြစ်လျှင် ယုံကြည်မြတ်ပါ၏
တော်လည်းတော် ကောင်းလည်းကောင်း ဆိုလျှင် လျော့လျော့
လူကောင်းပေါ့ဟု ဟောခဲ့သည်။ အဓိက ကိုယ်ကျင်သီလဖြောက်
အောင် ကျင့်ကြုံမြတ်ရန် အသောအထွေများနှင့် ထိမိန္ဒာ
ခဲ့သည်။

ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ အလုပ်အကိုင်၊ အပါဂါယာများ
မည်သည့်ကိစ္စမဆို စိတ်ကောင်းရှိပို့ အရေးကြီးကြော်၊ စိတ်
ကောင်းရှိချင်လျှင် မကောင်းတဲ့စိတ်တွေ မထားရန် ဟောဖြောက်
မကောင်းတဲ့စိတ်တွေက ဒေါသမာန ကြီးလွန်းမြင်း။ စိတ်ဖြောက်
မြင်း၊ မနာလိုဝန်တို့မြင်း၊ လိမ့်ညာလှည့်စားမြင်း၊ ယုံကြည်

မြင်းမြောက်မြင်း၊ နိုင်စက်ညှဉ်းပန်းမြင်း၊ အနိုင်ကျင့်မြင်း၊ မဝေရား
မြောက်မြောက်သည် မကောင်းသောစိတ်များဖြစ်၍ ကိုယ့်သန္တဆုံးမှာ
ဖြောက် ဆင်မြင်ရန် ဟောခဲ့သည်။

တစ်စေတဲ့ တစ်ခါး ရာစုနှစ်တစ်ခုတွင် ရခဲ့၊ တွေ့ခဲ့သော
မြောက်ပေါ့ဟု စံးကြည့်နှုံးရုံးလုပ်လျှင် ဆရာအား ဦးခိုက်
ရန်စေသူများပါသည်။

ရှိသေစွာဖြင့်

နှင့်သားပဝါနှင့် သိမ်းထုတ်သားသော ဆရာတော်မှု

ဆရာဆီက ကျွန်တော်အမွှေရလိုက်ပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်
ကို ဦးတည်ပြီး တိုးတိုးတိတ်တိတ် ခေါ်ပေးတာတော့ မဟုတ်ပါ
ဘူး။ သွေ့သွေ့လောကမှာရှိကြတဲ့ လူသားအားလုံးကို ပေးလိုက်ခြင်း
ပါ။ ကျွန်တော်က နာယူလိုက်နာ မှတ်သားကာ ဆရာအမွှေကို
နှလုံးသားပဝါနဲ့ ထုပ်သိမ်းပြီး ပြုကျင့်နေထိုင်နေသူဆိုတော့ ဒီဇော်
ကံကောင်းသူတစ်ယောက်လို့ ဆိုရမှာပေါ့။ ချမ်းသာခြင်းဘဝ
မရောက်သေးပေမဲ့ စိတ်ချမ်းသာမှနဲ့ အခြေမဲ့ဘဝပျက်ခဲ့ခြင်း
မရှိခဲ့။ အသပြာချမ်းသာခြင်းထက် စိတ်မနေသူခံပြည့်စုံသူပါ။
တစ်ချိန်က လမ်းသားမှာ စားပွဲခဲ့တစ်လုံးနဲ့ အကြောင်းကြောင်း
ကြောင့် ပိတ်လိုက်ရ၊ ပြေးလိုက်ရနဲ့ အခုတော့ လူနှံရရ
အတည်တကျ ကိုယ်ပိုင်တိုက်ခန်းသေးငယ်ငယ်နဲ့ ဘဝကို ရုံ
တည်သွားနိုင်ပါပြီ။ ကွမ်းသာ မရောင်းမီ ရိပ်နီးကျေးမှုသွားပြီး
ရေးရောင်းရ၊ သက်ကယ် (candy) ပျော်ရ၊ မြှုန့်ချား ရွာ့ခြို့
ဆန်ရောင်းရ၊ လမ်းပေါက်ဖာရ၊ ကျေပန်းအလုပ် လုပ်နေသူပါ။

လောကဗျာတ်ခဲ့၊ ဘဝမျိုးစုံကနေရခို့မှာ ဆရာတော်ကားပြော
ကက်ဆက်တိတ်ခွေလေးတစ်ခွေ ငါးကာ နားထောင်မိတယ်။
တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်၊ သုံးရက်တိုင်တိုင် ရက်လွန်ကြေးပေးပြီး
အပြီးကိုယ်ပိုင်ဝယ်ထားလိုက်တယ်။ ခဏာခဏ ဖွင့်နားထောင်
ရတာပေါ့။ နှလုံးသားပဝါနဲ့ ထုပ်သိမ်းထားတဲ့ ဆရာအမွှေဖြစ်တဲ့
‘လက်ခံလိုက်စမ်းပါ’ မူရင်းတရှုံးကို ဖြေကာပြဂျင်ယ်တွေ ဘဝ
တိုးတက်ဖို့ ငွေကျင့်သုံးနိုင်ကြပါစေ-

လောကြိုးမှာ ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ် နှင့်ရတယ်ဘာ၊ ကိုယ့်
ကိုယ်ကိုယ် မနိုင်းလို့ရှုံးရင် ငယ်ငယ်မှာ ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ် မနိုင်းရင်
သူများနှင့်တာ ခံရတတ်တယ်။ အဒီကောင်တွေက သူများနှင့်
တာခံရမဲ့အကောင်တွေ၊ မန္တမြောပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့
လောကြိုးမှာ အသုံးမကျတဲ့အကောင်တွေ၊ စောစောသေး ပြီး
သွားတာပဲ၊ အရေးမကြိုးပါဘူး။ မန္တမြောနဲ့။ ဒါပေမဲ့ သူများသေး
သေပါစေပေါ့၊ မင်းမသေနဲ့၊ သူများသွဲ့ သွဲပါစေ၊ မင်းမသွဲနဲ့၊
မင်းကိုယ်မင်း လက်ခံနိုင်အောင် ကြိုးစား၊ ကောင်းပြီ ကြိုးစား
ပေတော့၊ ဆရာရယ် ဘယ်ဟာ ကြိုးစားရမှာလဲလို့ မေးစရာ
ရှိတယ်-

ဒေါက်တာကျော်စိန်း၊ သိပ်တော်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နော်၊ ငါ အင်မတာ
လေးစားတယ်နော်၊ ဒေါက်တာကျော်စိန်းရေးတဲ့ ‘သင့်ဘဝအတွက်
တာ အသုံးချခိုက်ပညာ’ ဆိုတဲ့ အထဲထမာပါတဲ့ အစားတိုး

အောင်မြင်မှတဲ့၊ ဟာ လာပြီနော်။ ကောင်းပြီ၊ ငါ မင်းတို့ကို
အေားကပြောပြီးပြီ၊ ငါရုပ်ကြီးက နာတယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်
မဟုတ်လား။ အဲဒါ ငါက စာတို့ကိုမင်းသား လုပ်ချင်လို့
ရမလား၊ အလျော်ဆုံးဖြစ်သွားရင် အဲဒီအထဲမှာ ဖူကြမ်းဖြစ်
မှာပေါ့။ စာတို့ကိုမင်းသားထိုးရင် ပက်လက်လန်လိုက်၊
သေလိုက်၊ အဲဒီအထဲထဲမှာ နာပြီးတော့မှ နှစ်ခေါ်းသွေးတွက်
အောင် အထိုးခဲ့ပြီးတော့မှ ငါအဲဒီမှာ ရုပ်ရှင်ထဲပါမှာပေါ့၊ ငါ
မလုပ်နိုင်ဘူး၊ ဒေါက်တာကျော်စိန်က ဘာပြောတယ်ထင်သလဲ၊
မင်းဟာဘုံးတစ်စုံတော့ အကြောင်းကြောင်းကြောင်း မအောင်
မြင်ဘူးဆိုလို့ရှင် အေားထိုးပြီးတော့ အောင်မြင်စရာတွေ အများ
ကြီးရှုပါတယ်တဲ့။ မင်းဟာတဲ့အသံမကောင်းလို့မှု အဆိုတော်
မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုရင်တဲ့ အကောင်းဆုံး သီချင်းရေးသရာ ဖြစ်နိုင်
ပါတယ်တဲ့၊ အကောင်းဆုံး စွဲရားသရာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်တဲ့၊
အဲဒီလိုအေားထိုးပါတဲ့-

ဟုတ်တယ်၊ လောကမှာ မင်းအဆိုတော်ဖြစ်ချင်တယ်၊ မင်း
အသံက ဘဲသံတွက်နေတော့ ဘယ်နယ်လုပ်မလဲ၊ ဂတ်ဂတ်
ဂတ်ဂတ်နဲ့ ဖြစ်နေတော့ ဟင်... လောကမှာ အသံရယ်၊ ဆံရယ်၊
ညာဆံရယ်၊ ကံရယ် တုလုံးမရဘူးတဲ့။ ဆံပင်ဆိုတဲ့ဟာလည်း
ဆံလုံးတွေတ်ချင်တုတ်တာ၊ သေးချင်သေးတာ၊ ဆံပင်က ပျော်ချင်
ပျော်တာ၊ ကြမ်းချင်ကြမ်းတာ၊ ဒါလုပ်လို့မရဘူးတဲ့၊ ကိုင်း...

ငါက ဆိုကြပါစို့ အသံကောင်းချင်တယ်တဲ့၊ ကောင်းမှုကောင်းပဲ့
ဘယ်နယ်လုပ်မလဲ၊ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ အဲဒီဦးမျိုး ငါက အသံ
မကောင်းဘူးတဲ့ အေားထိုးမှာပေါ့၊ ငါ အကောင်းဆုံး သီချင်းရေး
သရာဖြစ်အောင် လုပ်မှာပေါ့။ အကောင်းဆုံး ဂိတ်သရာဖြစ်အောင်
လုပ်မှာပေါ့။ လောကမှာ အေားထိုး အောင်မြင်စရာနေရာတွေ
အများကြီး ရှိတယ်နော်။ မင်းတို့ သတိထားနော်၊ အဘက်ဘက်
မှာ မင်းကြီးစားချင်တယ်ဆိုလို့ရှင် နေရာတာကာမှာ တံခါးတွေ
ဖွင့်နေတာတွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒီအတွက်ကို ကြီးစားစမ်းပါ...
ဆိုတဲ့ ဆရာတော်များကို ရရှိလိုက်လို့ လမ်းဘေးကွမ်းယာ
ရောင်းစားနေရတဲ့ဘဝက ဒီနေ့ ကိုကိုကွမ်းယာ တိုက်ခန်း
သေးသေးနဲ့ ဖြစ်သွားရတဲ့ ပထမဘဝ အမွေပါ။

ဒုတိယထပ်မဲရရှိတဲ့အမွေက လက်ခံလိုက်စမ်းပါ။ စကား
ပြော ကက်ဆက်တိတ်ခွဲ တိတ်သားပါးပါးလေးထဲကပါပဲ၊
သင်ခန်းစားလူဖို့ကိုစွဲတော့ ငါဘာကို သွားသတိရသလဲ ဆိုလို့
ရှိရင်နော်-

ဟိုး... မြတ်စွာဘုံရားရှင် လက်ထက်တုန်းက-

.....

.....

ရှင်ပန္တတာကိုယ်ရင်လေးတစ်ပါး၊ ရှာစစ်ရက်ပြည့်တော့ သူ
လူထွက်တော့မယ်၊ လူထွက်တော့မယ်အောက်တော့ ကိုင်း...
ပန္တတာရေ့ သွားရအောင်၊ မင်းအဲမြှို့ပြန်မယ် ဆိုလိုက်တဲ့အောက်

တော့ ပြန်တာပေါ့ဘုရား၊ ရှင်သာရိပုဇ္ဈရာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး
က ရှုံက၊ သူက နောက်က၊ အဲဒီမှာ လယ်ကွင်းထဲက ဖြစ်
ပြန်လာတော့ လယ်ကွင်းတွေကလည်း စိမ်းလို့ စိုလို့၊ ဖုန်းတုံး၊
လုံးတုံး တန်ဆောင်မှန်းဆိတာမျိုးပေါ့၊ ဟုတ်လား၊ စိမ်းစိမ်းစိုလို
လယ်ကွင်းကြီးတွေထဲ ဖြတ်ကြီးလာတာပေါ့။ ရှင်သာရိပုဇ္ဈရာကြီး
ကလည်း ရှုံကနေကြီး သက်နိုးတော်ကြီး လွှင့်လွှင့် လွှင့်လွှင့်နဲ့၊
နောက်က ကိုယ်ရင်လေးကလည်း သက်နိုးလေး မနိုင်တနိုင်နဲ့
ရှင်ပန္တာက လိုက်လာတော့ သူငွေးသားဆိတာတော့ လယ်တွေ
ယာတွေ မဖြစ်ဖုံးရှာဘူး။ အရှင်ဘုရား ဒါက ဘာလဲဘုရား၊
လယ်ကွင်းတွေကွဲ့၊ ဒီဟာကော် ဘာလဲဘုရား ဆိုလိုက်တော့
လုပ်ကြည့်လိုက်တော့ ရေခြားကိုတွေ့ရတယ်။ ကျယ် အဲဒါ
ရေခြားလို့ ခေါ်တယ်ကွဲ့၊ အဲဒီရေခြားက ဘာဖြစ်လို့ လုပ်
တာလဲဘုရား၊ ကျယ် ရေကို လိုရာရောက်အောင်လို့ မြှောင်းသောက်
တာပေါ့။ အဲဒီလို့ ရေခြားအောက်ပေးလိုက်တဲ့အခါကျတော့
ရေက လိုရာကို ရောက်လားဘုရား၊ ရောက်တာပေါ့ သားရယ်။
အရှင်ဘုရား ရေထဲမှာ စိတ်ရှိလာဟယ်၊ ရှင်သာရိပုဇ္ဈရာကြီးက
ဘယ်ရှိမလဲဘုယ် ဆိုလိုက်တော့မှ ရှင်ပန္တာ စိတ်ထဲ စဉ်းစားတာ
မြော်... စိတ်မရှိတဲ့ရေတော်မှ မြှောင်းသူယ်လို့ လိုရာရောက်နိုင်
သေးရင် စိတ်ရှိတဲ့ပါဟာ ဘာကြောင့် တစ်မက်တစ်ဖိုက် မရောက်
ပဲ နေရမလဲလို့ သူစဉ်းစားတယ်။

မှန်းကြီးတစ်ယောက်က မြားလေးတွေကို ပါးကင်ပြီးတော့
မျက်စိတစ်ဖက်နှိတ်ကြီး ဖြောင့်နေတယ်။ အရှင်ဘုရား အဲဒီလူကြီး
ဘာလုပ်တာလဲ ဘုရား၊ မြားကြောင့်တာပေါ့ကျယ်။ ဘာလို့ ဖြောင့်
တာလဲဘုရား၊ လိုရာပြောင်းအောင်လိုပေါ့။ အရှင်ဘုရား အဲဒီ
မြားထဲမှာ စိတ်ရှိလားဘုရား၊ ဘယ်ရှိမလဲဘုယ်။ ရှင်ပန္တာက
စဉ်းစားတယ်၊ စိတ်မရှိတဲ့မြား ပါးပေးဖြောင့်လို့ လိုရာရောက်
နိုင်သေးရင် စိတ်ရှိတဲ့ပါ တစ်မက်တစ်ဖိုက် မရောက်ရမှာလဲလို့
စဉ်းစားတယ်။ တစ်နေရာမှာ သစ်တုံးကြီးတစ်တုံးကို ခုံ-ခုံနဲ့
စားမနဲ့ ရွှေမေတ္တာတွေတော့ - အရှင်ဘုရား အဲဒီလူကြီး ဘာလုပ်
နေတာလဲဘုရား၊ သစ်ရွှေတာဘုယ်၊ ဘာလို့ ရွှေတာလဲဘုရား၊
သစ်တုံးကြီးကောက်တော့ နည်းနည်းဖြောင့်သွားအောင် ရွှေတာ
ပေါ့သားရဲ့၊ အရှင်ဘုရား အဲဒီသစ်တုံးကြီးမှာ စိတ်ရှိလားဘုရား၊
ဘယ်ရှိမလဲဘုယ်၊ စိတ်မရှိတဲ့သစ်တုံးတော်မှ မျဉ်းပေးပြီး ဖြောင့်
လို့ ရွှေလို့ ရေသေးရင် ပန္တာရယ် စိတ်ရှိတဲ့ ငါဟာ ဘာလို့
တစ်မက်တစ်ဖိုက် မရောက်ရမှာလဲလို့ စိတ်ထဲ စဉ်းစားပြီး အရှင်
ဘုရား အရှင်ဘုရား - တပည့်တော် စိတ်ရှိတယ်ဘုရား၊ တပည့်
တော် အရှင်ဘုရားတို့လို့ နို့အံ့ရောက်ချင်တယ်ဘုရား၊ မျက်
မှာက်ပြုချင်တယ်ဘုရား၊ ကျောင်းပြန်ပါရစေဘုရား ဆိုလိုက်
တော့ ရှင်သာရိပုဇ္ဈရာက အေး မင်းပြန်ချင်လည်း ပြန်တာ
ပေါ့၊ လာပြန်ကြုံး ဆိုပြီး ကျောင်းပြန်အရောက် ရှင်ပန္တာကို

ရှင်သာရိပုဒ္ဓရာကြီးက စိတ်ကို ဘယ်မှမရောက်စေနဲ့ ကိုယ့်စိတ်
ကိုယ် ကရာစိတ်၊ သတိလေးမှတ်နဲ့ တရားပေးလိုက်တဲ့အတွက်
ရှင်ပန္တာ ဆိုတဲ့သာမဏေလေး အရဟတ္တာမက်ကို ဆိုက်ချား
ကြောင်း ဆရာဟောပြာစကား သင်ခန်းအယူ နာယူမှတ်သားတဲ့
ကျွန်တော်များ တရားအထူး မကျင့်နိုင်သေးပေမဲ့ အတွေးအခေါ်၊
အရည်အသေးနဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြာင်းလဲကာ အနေ
အထိုင် စင်ခြင်းပြီး လောကကို ရင်ဆိုင်လို့ ကျွန်တော်နည်းတူ
ငယ်ရွှေယူ လွင်ယ်တွေနဲ့ သတ္တာလောကမှာရှိကြတဲ့ မန်သေး
လုသားအပေါင်း သိရှိစေခြင်းအလိုင်း၊ မှတ်သားစေခြင်းနှင့်
ကျွန်တော်ရင်တဲ့မှ နှလုံးသားပဝါနှင့် သိမ်းထုပ်ထားသော ဆရာ
အမွှေ မျှဝေခဲ့စားနိုင်ကြပါစေ။

မရှိတာလည်း ရှိအောင်လုပ်လို့ ရပါတယ်ဘုရား။
မသိတာလည်း သိအောင်လုပ်လို့ ရပါတယ်ဘုရား။
မလုပ်တာကတော့ ဘာမှမဖြစ်နိုင်တော့တာရို့ အက်ဆုံး
ဖြစ်ပါတယ် ဘုရား။

(ယောမင်းကြီး ဦးစီးလိုင်)

အမှုသား (တောင်တွင်း)

မီသောနိုးမမြတ် ၈၈ကြည်တော်ဆက်ရခြင်း

အောင်သင်း ဆိုသောအမည်ကို ငယ်စဉ်ကပင် ရင်းနှီးခဲ့ပါ
သည်။ ဆရာစာသင်သော မိုးထိကျောင်းတွင် ကျွန်တော်မိဘများ
များ ဆရာတပည့်များ ဖြစ်ခဲ့၍ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာဂက်၊ ဆရာ
သတင်းများကို မူ၊ လယ်၊ ထက် တူတူသို့လ်အဆင့်ဆင့်တွင်
ပညာသင်ကြားရင်းကပင် လေးစားကြည်ညိုမိုခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော် ကျောင်းဆရာဖြစ်စ၊ ကျွန်တော်ဆရာများဖြစ်
သော ဦးလိုင်မင်း (မောင်ရှိုးဂက်) တပည့်မရှား၊ တစ်ပြားမရှိ
ကဗျာပိုင်ရှင်နှင့် ဦးဝင်းမောင် (ဆွေမောင် တောင်တွင်း)တို့က
ဆရာနဲ့ ကျွန်တော်ကို တွေ့ချုပ်ခဲ့ပါသည်။ တောင်တွင်းကြီး
မြို့နယ်ခန်းမ ပန္တာက်ရှိက်စဉ် ခန်းမတည်ဆောက်ရေးရုံးခန်းတွင်
ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာစကားများကို ပထမဆုံးအကြိမ် ကြားဖူးခြင်း ဖြစ်ပါ
သည်။ ဆရာကို ပို၍ လေးစားကြည်ညို ချစ်ခင်လာမိပါသည်။

နှောင်ကာလများတွင် ဆရာ တောင်တွင်းနှင့် တောင်တွင်းဖယ်ကို
လာတိုင်း ဆရာရှိတဲ့နေရာရောက်အောင် သွားဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ပထမဆုံးအမှတ်ရတာကတော့ နတ်မှိုတော့ရသရာတော်ကြီး
၏ ၁၀၅ နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ်နောက ဖြစ်ပါသည်။ အဲဒီနေ့
ဆရာက စာကြည့်တိုက်ကျေးဇူး၊ လူတန်းစားမရွှေး စာဖတ်ရန်
တိုက်တွန်းရင်း တို့တောင်တွင်းကြီးမှာ စာကြည့်တိုက်မရှိတာ
တောင်တွင်းသားတွေမှာ တာဝန်ရှိတယ်။ မင်းတို့ ကြောင်တော်
တော် လုပ်မရနေ့၊ စာကြည့်တိုက် တည်ထောင်ကြ၊ ငါ စာအပ်
လျှောမယ်လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ အခါ ဆရာဖြစ်စေချင်တဲ့ တောင်တွင်း
ကြီးမြို့ လောကအလင်း စာကြည့်တိုက်ဖြစ်မြောက်လို့ စာအပ်
ပေါင်း ၁၂၂/၄၁၁ စာအပ် ၆၀၀၀ အပ်၊ အခြားစာအပ် ၄၀၀၀
ကျော်နှင့် စာအပ်ပေါင်း ၁၀၀၀၀ (တစ်သောင်း)ကျော်အပ်နှင့်
ခန်းမသေးမှာ ခန့်သွားစွာ တည်ရှုဖော်ပြု။ စာကြည့်တိုက်ကို
ဆရာ မ၊ တည်ငွေ တစ်သိန်း ထည့်ဝင်လှေ့ခါန်းခဲ့ပါတယ်။

ဆရာ ဆတ်သွား စာပေဟောပြာပွဲလာစဉ်ကလည်း
ဆရာဦးလှိုင်မင်း၊ ဦးဝင်းမောင်နဲ့ စာပေချစ်ခင်တဲ့ တောင်တွင်း
သားများနဲ့အတူ တောင်တွင်းအတွက် ညောင်ပင်လှစွာမှ ဆတ်
သွားအထိ ဖိုင်ဝိုက် ကားစီး တစ်ဖိုင်ကားစက် မန်းမချင်း တွန်းရင်း
ဆရာ၏ ဆက်သွား စာပေဟောပြာပွဲကို ပျော်ပျော်ပါးပါး သွား
ခဲ့တာလည်း အမှတ်တရ တစ်ခုအဖြစ် ရင်ထဲမှာ ကျွန်ုတ်နေဆာပေါ့။

ဆရာတောင်တွင်းလာရင်းနဲ့ ကျွန်ုတ်တရ ထူးချွန်းလို့မြင့်
ရဲ့ ထူးချွန်ကျောင်းမှာ မြန်မာစာသင်ပြီးတော့ ဆရာကို အကြည့်
တော် စားသောက်ဆိုင်မှာ စည်ခံခဲ့ပါတယ်။ ဆရာကို တွေ့ချင်
မေးချင်တဲ့သွောက် ဖြေရင်း ကျွန်ုတ်တရ ဆရာဦးမင်းသိမ်းက
ဆရာမော်အန်ကဗျာ ဘယ်တိန်းက စပေါ်လဲလို့ မေးတော့ ဆရာက
“လကြီးကလည်းသာလို့ စဉ်အိုးကြီးကလည်း ပြောင်လို့ အဲဒီ
တော့ နှင့်ကိုင်ချစ်တယ်” အဲဒီ မော်အန်မဟုတ်လား ဘယ်အတော်
လို့ မင်းထင်လဲလို့ ဆရာက မေးပါတယ်။

ဆရာဦးလှိုင်မင်း (မောင်ရှိုးရက်) ယခုရှုမ်းအရှေ့ လက်
ထောက် ပြည့်နယ် ပညာရေးမှူး စိမ် (ဤမ်း) တောင်တွင်းကြီး
မြှုန်ယ် ကုဋ္ဌ္ခအလယ်တန်းကျောင်းအပ်ဘဝက ကုဋ္ဌ္ခကျောင်း
မှာ ဆရာဦးအောင်သင်း၊ ဆရာနောင်းမြင့်၊ ဆရာ တက္ကသိလ်
ခင်မောင်အေး တို့ စာပေဟောပြာပွဲဖြစ်အောင် ဆရာဦးလှိုင်မင်း
စိစဉ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီပွဲမှာ ကျွန်ုတ်တရ စည်ခံရေးတာဝန်မှာ
ကုည်ခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ နောက်စာအည်ခံပြီး ဟောပြာပွဲ အစ်း
အနားအတွက် ဆရာဦးအောင်သင်း အလုပ်ညွှေ့မှာ လစ်ပို့ပါလင်း
နှစ်လုံး တင်ပေးဖို့ ကျွန်ုတ်တရ တာဝန်ယူရပါတယ်။ အဲဒီမှာ
ကျွန်ုတ်တရ စိတ်ကုးတစ်မျိုး ပြောင်းသွားပြီး ဆရာ လစ်ပို့ပါလင်းထဲ
ကို စိစက် အနည်းငယ် ခန့်မှန်းပြီး စပ်ပေးလိုက်မိပါတယ်။
ဟောပြာပွဲမှာ ဆရာနောင်းမြင့်၊ ဆရာတက္ကသိလ်ခင်မောင်အေး

က အနည်းငယ်ပြောပြီး ဆရာတိုးအောင်သင်းကို အချိန်များများ
ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဆရာက နာရီဝက်လောက်ဟောပြီး ကျွန်တော်ပို
ထားတဲ့ လစ်ပိုပုလင်းကို ဖွင့်ပြီး တစ်ငံသောက်ပြီးမှာ အစ်း
အမှားများ ထောင်ချွက်နေတဲ့ ကျွန်တော်ဆရာ ဆရာတိုးဝင်းမောင်ကို
“ဝင်းမောင်ကြီး သန်းစိုးထုပ်တာ လက်ဂွန်သွားတယ်။ ရေ
နည်းနည်းပေးပါလို့” တောင်းရော ကျွန်တော်တို့ကလည်း ရေ့ပူး
စဉ်မထားတော့ နည်းနည်း ယောက်ယက်ခတ်ကျွန်တာပေါ့။ ဆရာ
တိုးအောင်သင်းက ဟောပြောပွဲဆက်တော့ ဝင်းမောင်ကြီး ရေခရား
မင်းဆီမှာယူထား ငါလိုရင် ဝင်းမောင်ရေ ရေကြည်တော်ဆက်
လို့ မှာလိုက်မယ်လို့ ပြောရင်း...

သန်းစိုး

အ.ထ.က ၂

တောင်တွင်းကြီး

အခါနလူ

(၁)

“သေမှာမကြောက်လို့... ပေတစ်ရာထွောက်နေတာ” ဟူ
သော စကားကို အားလုံးပင် ကြားဖူးကြပါလိမ့်မည်။ တချို့
ကိုယ်တိုင်လည်း ပြောဖူးကောင်း ပြောဖူးပါလိမ့်မည်။ စကား
အဖြစ်သာပြောကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လောကဓမ္မတာအရ
သေမှာ မကြောက်သူမရှုပါ။

သို့သော် ခြွင်းချက်ရှုပါသည်။ နိယာမတရားအရ အမှန်
ရှိထွင် အမှားရှုပါသည်။ သုခရှိလျှင် ဒုက္ခရှုပါသည်။ အကောင်း
ရှိသလို အဆိုးရှုပါသည်။ အဖြုံရှုပါသလို အမည်းရှုပါသည်။
ထိုကြောင့် သေမှာမကြောက်သူမရှု၊ သေမှာကြောက်သူချည်းသာ
ရှိသည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့် ဆိုလိုက်ရသော်လည်း သေမှာ
မကြောက်ကြသူများလည်း လောကတွင် ရှုပါသည်။

(၂)

မြတ်မှုဒ်၏ အသနာတော်အရ ကိုယ်ကျင့်သီလကောင်းမှန် ပြည့်စုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သေမှာမကြာက်ကြ၊ (သို့) သေကြသည်ဟု စာပေများတွင် ဖတ်ရှုရဖူးပါသည်။ ထိုအပြင် ရဲ့ တည်ကြည်သော စိတ်ဓာတ်နှင့် နိုင်မာပြတ်သားသော ယုံကြည် ရုက်ရှိသူများသည် သေမှာမကြာက်ကြပါ။ တစ်ဖော် မည်သည့် အကြောင်းကိစ္စအတွက်ဖြစ်စေ သေမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသူ အသက်သေချင်သေပေါ်စေဟု စိတ်ကို ပြဋ္ဌာန်းထားသူများသည် လည်း သေမှာကြာက်လေ့ မရှိကြပါ။ မယုံမရှိကြပါနှင့် ကိုယ် တွေ့ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသူကို မျက်မြင်ထင်ရှားပင် အောင် သေးသည်။ အခြားသူမဟုတ်ပါ။ စာရေးဆရာ ဆရာတိုးအောင် သင်း ပင်ဖြစ်ပါသည်။

(၃)

ဆရာ ရေးသားခဲ့သော ‘သရက်ထောင်ဖောက်ခဲ့စဉ်က’ အတွေ့အကြုံများကို စာဖတ်သူတိုင်း ဖတ်ဖူးကြပါမည်။ ဆရာ ပောပြာ့များကို နားထောင်ဖူးသူတိုင်းလည်း ကြားဖူးကြပါလိမ့် မည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ် လောက်ဆိုက ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က ဆရာတို့၏ စွန်စားမှုများကို အကျယ်မချုပ်လိုက်ပါ။ လိုရင်းကို သာ ဆိုပါမည်။ ထောင်ဖောက်သည့်ကိစ္စတွင် မအောင်မြင်ပါက

သို့ရာနိုင်နှင့်မှာ ၉၉% ရာခိုင်နှင့် ရှိပါသည်။ ဆရာတို့အား ကလည်း ထိုအကြောင်းကို သိပါသည်။ ထိုအတွက် ကြိုတ်ပြင်ဆင်သည့်အနေဖြင့် ထောင်ထဲမှ ထွက်ကာနီးအချိန်တွင် သရဏရုံ တင်ကြသည်ဟု ဆိုပါသည်။ သရဏရုံ တင်ပြီးက သည်အခါ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သေလူဟု သဘောထားပြီး ဖြစ်၍ စိတ်မှာ ရဲရှင့်တက်ကြပါ ကြောက်စိတ်ဟု၍ မြှေမှန်မျှ မရှိတော့ ဟု ဆရာက ဆိုပါသည်။ ထောင်အုတ်ရှိုး၏ နဲ့သားသို့ သွားရာ တွင် ‘ချေတ်’နင်းသည့်ပုံနှင့် သွားသည်ဟုပင် ဆရာက ရေးခဲ့ဖူးပါသည်။ (ချေတ်နင်းခြင်း ဆိုသည်မှာ အတ်ပွဲများတွင် အတ်ထုပ် စေတ်လမ်းများကပြရာ၌ တစ်လှမ်းခြင်း သာသာကလေး ကြွေ့ကသွားခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ စကားချပ်)

အကျယ်မချုပ်တော့ပဲ တိတိရေးရလျှင် ဆရာတို့အားလုံး အောင်မြင်စွာ လွှတ်မြောက်သွားပါသည်။ မည်သူမျှ အသက် မသေပါ။ အကယ်၍... ထောင်ဖောက်ခြင်းကိစ္စ မအောင်မြင်ဘဲ ဆရာသာ ထိုအချိန်က သေသွားခဲ့သော် ‘မျိုးဆက်သစ်တိုးတက် ရစ်ဖို့’ကိုလည်း ရေးနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ‘အမွှတ်း တကယ့် အနုပညာတို့၊ ယနေ့လူငယ်နှင့် ရသစာပေ’ ထိုသည်လည်း ထွက်ပေါ်မလာနိုင်ပါ။ စာပေရေးရာဆောင်းပါးများ၊ အောင်သင်း အကြိုက်ဆုံး ဝွေဗြတ်များ၊ အနာဂတ်ကို မကြောက်နဲ့ တစ်ခါတုန်းက တပည့်တွေ၊ သံလွင်ရွှေက်သရှုံး၊ သူတို့အမြင်သူတို့အတွေး၊ စဉ်းစားစရာလေးတွေ၊ ဝွေဗြရေးရာ၊ လက်ခံလိုက်စမ်းပါ -

စသည့် စသည့် စာအပ်များကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ ဖတ်ရမည် မဟုတ်ပါ။ နှလုံးသားကိုလည်း လေးပေါ်တင်၍ ပစ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။ သေကိန်းဆိုက်သည့် ညာသာဉ်၊ ဖြစ်သွားနိုင်ပါသည်။ ဆရာခန္ဓာကိုယ်များ အားလုံး သိကြသည့်အတိုင်း၊ မြင်ဖူးကြသည့်အတိုင်း၊ ပိန်ပိန်ရည်ရည် ကိုင်းကိုင်းနှင့် လူဖလ်ကလေးမျှသာပါ။ အားခွန်ဗလနှင့် ပြည့်စုလိုက်သည်မှာလည်း လက်ဖြင့် တွန်းလိုက်လျှင် အချိန်မရွေး လဲသွားနိုင်ပါသည်။ ထို့မျှ အားအင်တောင့်တင်းပါသည်။

သို့သော ဆရာတွင် သမဏီထက်နိုင်မာသော စိန်ထက်မာကျောသော စိတ်ဓာတ် ရှိသည်။

ကျောက်စိုင်ကျောက်သားပမာ သိပ်သည်းသော ဒွဲသွေးရှိရှိသည်။ မဖိုတ်မသုန် မတုန်မလှပ်သော ယုံကြည်ချက် ရှိသည်။

ထိုစိတ်ဓာတ်၊ ထိုအစွမ်းသွေးရှိများ၊ ယုံကြည်မှုများဖြင့် အခက်အခဲပေါင်းစုကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ဂွတ်မြောက်ခဲ့သည်။ ထိုခန်အား၊ ထိုစွမ်းအားများဖြင့် ဆရာအသက်ရှင်နေထိုင်ခဲ့ခြင်း တိုင်းပြည့်အတွက်၊ စာပေအတွက်၊ လူမျိုးအတွက် (ဘာသာ၊ သာသနအတွက်) ဆရာစွမ်းသမျှ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီ။

ဆရာအသက်ရှင်နေသရွေး၊ ဆရာမသေသေးသရွေးလည်း ဆက်လက် ဆောင်ရွက်လိမ့်းမည်။ ဤသို့ပင် ကျွန်တော် ယုံကြည်သည်။ စာဖတ်သူအားလုံးကလည်း ကျွန်တော်လိုပင်

ယုံကြည်ပါလိမ့်မည်။ ဆရာကို စာရေးဆရာ တောင်တွင်၊ အောင်သင်း ဟူ၍လည်းကောင်း၊ စာပေလှကြပ်းမင်းသား အောင်သင်း ဟူ၍လည်းကောင်း အများက ဘွဲ့ထူးရှိကြသည်။ ကမ္မည်းမော်ကွန်း တင်ကြသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ပေးခွင့်ရှိလျှင် အားလုံးကိုယ်စား ဘွဲ့မည်တစ်ခုပေးလိုက်ချင်ပါသည်။ ကျွန်တော်ပေးမည် ဘွဲ့မှာ မခိုးနားပါ၊ ဆန်းလည်း မဆန်းပြားပါ။ စာလုံးလေး သုံးလုံးမျှသာပါ။ စာဖတ်သူတို့ ဖတ်ကြည့်ပါ။ အသွက်၍ ရွတ်ကြည့်ပါ။ ‘အာကလူ’ သဘောတူပါရဲ့လား ခင်ဗျာ။

ရွှေအိမ်ကို
တောင်တွင်း